

ŽELEZAR

TEDNIK – GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA SŽ ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, DNE 1. APRILA 1976

ŠTEVILKA: 13. LETO: XXV

Železar izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstodnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glavni in odgovorni urednik Joža Varl – Naslov: Uredništvo Železarnja, SŽ – Železarna Jesenice. Številki internih telefonov: urednik 483, administracija 484. Tisk: GP Gorenjski tisk, Kranj. Oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju štev.: 421/1-72

OBLIKUJE SE PETLETNI RAZVOJ ČRNE METALURGIJE

Oblikujejo se medrepubliški dogovori o osnovah družbenega plana Jugoslavije za razvoj črne metalurgije v letih 1976 do 1980. Tudi slovenske železarnice morajo biti deležne prioritete. Samoupravno sporazumevanje v SŽ z dobavitelji in porabniki je edina realna pot za načrtovani petletni razvoj in jasno prihodnost slovenskega železarstva.

Letos smo vstopili v zadnje četrtletje dvajsetega stoletja. Manj časa od tistega, ki smo ga preživeli v osvobodjeni domovini, bo minilo, ko bomo vstopili v tretje tisočletje. Kratka je torej doba do sklenitve stoletja, v katerem je bilo že do sedaj doseženega več kot v devetnajstih stoletjih pred tem. Progres te ere bo nadaljeval svojo strmo pot ne le na tehnološkem področju, temveč tudi na preporodu družbenih odnosov.

Samoupravna družbena ureditev, oznanjevalca skladnih medsebojnih razmerij, mora v tem času dokazati svojo prednost in postati gibalno socialistične misli. Sodobna družba razvitega sveta zahodne Evrope in dežel v razvoju, v jugoslovanskem modelu izgradnje socializma vidi rešitev iz zagate nakopičenih protislovij in kolonialne zaostalosti. Rezultati uveljavljanja našega samoupravnega sistema so zato odločilnega pomena pri razvijanju naprednih proizvodnih odnosov.

Po četrtoletni prehojeni poti samoupravljanja smo si nabrali toliko izkušenj, da bomo v drugem četrtletju že lahko želi dobre plodove. Prav sedaj se nahajamo v presnavljanju naših odnosov, v katerih bo ustvarjalno in združeno delo končno dobilo svojo pravo veljavo.

Kristalizacija naše samoupravne družbene ureditve je razčistila pojme in med nami ni več dileme, ali smo za blagovno tržno proizvodnjo ali za plansko gospodarstvo. Jasno

je postalo, da v samoupravni družbeni ureditvi priznavamo obstoj trga in mu dodajamo plan. Planska komponenta našega družbenogospodarskega modela pomeni blagovno proizvodnjo, ki s pomočjo družbenih planov, samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov obvladuje in odpravlja tržno stihijo. Od usklajevanja proizvodnje in usmerjanju

tržnih blagovnih ter denarnih tokov je svobodna konkurenca na trgu vzvod kvalitete in postržbe. Za vse to pa so potrebni zavestni dejavniki, volja in zaupanje subjektov združenega dela, ki v globalnih proporcijah iščejo medsebojno ubran razvoj. To pa ni enostavno.

OBLIKUJE SE DRUŽBENI PLAN SFRJ 1976 – 1980

Interesi se prepletajo, križajo in pokrivajo, zato so potrebni veliki napor, da se uskladijo. Kljub temu

(Nadaljevanje na 2. strani)

PROIZVODNJA V MARCU NA NIVOJU PREDHODNIH DVEH MESECEV

Čeprav so ob zaključku redakcije do sklepa meseca preostale še štiri delovne izmene, smo pri pristojni službi na sektorju za ekonomiko in organizacijo ter pri direktorjih temeljnih organizacij združenega dela zbrali podatke, kako bomo oziroma smo uresničevali operativni program proizvodnje v mesecu marcu. Po oceni smo operativni program skupne proizvodnje v Železarni v marcu presegli za okroglo 6,5 odstotka, to je približno toliko kot v mesecu januarju in skoraj za odstotek več kot v februarju. Seveda nam v tem trenutku ni znano, kako je bil izvršen plan blagovne proizvodnje, ker se na nekaterih področjih že kaže pomanjkanje naročil, precej kot posledica novih plačilnih pogojev. V posameznih proizvodnih temeljnih organizacijah združenega dela pa so v marcu dosegli naslednje rezultate:

Sodelavci v TOZD TALILNICE so v marcu presegli mesečni operativni program skupne proizvodnje za okrog deset odstotkov, ali za 4,8 % več kot v januarju oziroma za okrog

2,2 odstotka manj kot v februarju. Najbolj so presegli mesečne operativne obveznosti delavci v elektro jeklarni in sicer za okrog 15 odstotkov (januarja za 5,9 in februarja za 9,9 odstotka). Sledijo jim delavci na plavžu, ki so plan presegli za okrog 12 odstotkov, ali za okrog dva odstotka več kot v januarju in za 1,4 odstotka več kot v februarju. Za okrog šest odstotkov so mesečne obveznosti presegli tudi delavci v SM jeklarni, ali za okrog 3,8 % več kot v januarju in za 8,6 % manj kot v februarju. Skupaj sta v marcu obe jeklarni izdelali okroglo 44.000 ton surovega jekla oziroma okrog 2.000 ton manj kot v mesecu februarju. V samotarni so sodelavci prav tako presegli mesečni operativni program za okrog šest odstotkov, oziroma za 2,2 % manj kot v januarju in za 1,9 % več kot v februarju. V livarni so plan presegli za štiri odstotke, – v januarju za 5,6 in v februarju za 8,9 %.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Sodelavka pri pakirnem stroju v elektrodnem obratu

GOSPODARJENJE Z MAZIVI V ŽELEZARNI

Prav gotovo vsak pozna pregovor: tam kjer se maže, tudi teče! Manj znane pa so številke in računica okrog tega načela, s katerim imam namen seznaniti bralca, ki se je ustavil ob gornjem naslovu.

V letu 1975 smo v Železarni porabili 431.778 kg maziv (olj, masti, fluidov) v skupni vrednosti 5.392.607,55 dinarjev. V programu varčevanja železarnice Jesenice za leto 1975 je bila mazilna služba zadolžena znižati specifično porabo maziv na tono gotove proizvodnje za 3 %.

Namen varčevanja z mazivi pa nikakor ne sme iti na račun slabšega mazanja ali celo zmanjšane mazanja. Lahko pa so vplivi na znižanje porabe maziv naslednji dejavniki:

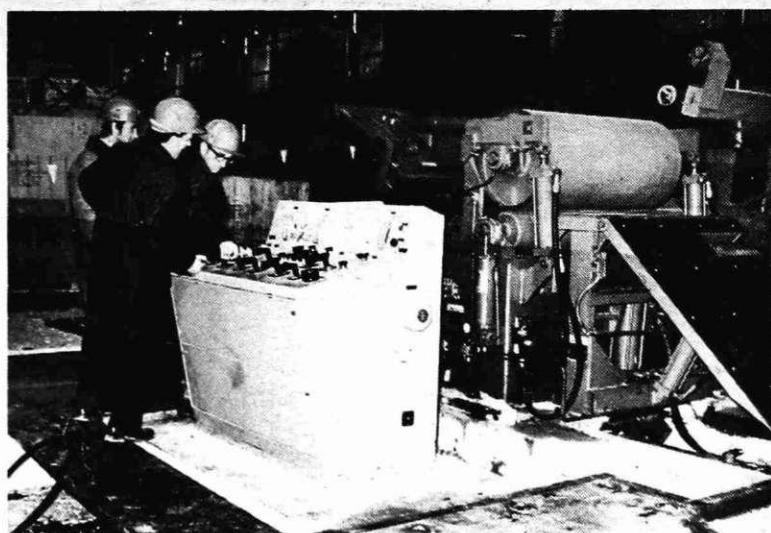
– izbira kvalitetnejše vrste maziva in s tem daljši rok trajanja;

– kontrola stanja in lastnosti maziva z analizami, na podlagi katerih lahko določimo še dopustne meje nadaljnje uporabe. S tem lahko podaljšamo roke menjav večjih količin maziva;

– preventivno in uspešno vzdrževanje strojev in naprav in brezhibno tesnenje stičnih ploskev in mest, kjer se lahko mazivo izgublja.

Poleg tega lahko vpliva tretji faktor ne samo na znižanje porabe maziv, ampak tudi na zmanjšanje zastojev zaradi okvar na strojih in napravah.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Testiranje RWL linije ob prisotnosti ameriških strokovnjakov firme Production Machinery, g. Terry Robinson in Rudy Kastelic.

Z GRADBIŠČA HLADNE VALJARNE

Od zadnjega našega poročanja o delih pri izgradnji hladne valjarne je minilo štirinajst dni. V tem času so dela potekala različno uspešno. Na nekaterih najbolj kritičnih napravah so dela potekala v glavnem brez večjih težav, nasprotno pa na drugih kritičnih in manj kritičnih napravah, dela niso potekala zadovoljivo. Stanje kritičnih naprav in vzroki za to, so naslednji:

Obe valjovski ogradi imata strojno montažo zaključeno s preko 95 odstotkov, strojne instalacije in elektro montažo pa od 81 do 93 odstotkov. Vzrok zastoja je zaradi fitingov, ki jih je ameriški dobavitelj pozabil poslati z opremo. Delno so težave tudi z delavci pri elektro montaži. Testiranje poteka z nekaj zastoji ravno zaradi kasnitve elektro montaže. Linija za pripravo kolobarjev je izgotovljena 90 odstotno in ni bilo težav. Pričelo se je tudi testiranje. Največjo gotovost ima previjalna linija, ki je zmontirana sto odstotno. Tudi testiranje gre proti koncu in se bo v tem tednu pričelo testiranje s trakom. Na tej liniji, ki je med najmanjšimi, smo pridobili vrsto koristnih izkušenj, tako pri montaži, kot pri testiranju, za delo na ostalih napravah.

Se vedno je najbolj kritična linija za mehke trakove. Gradbenikom je uspelo z delom na dve ali tri izmene delo močno pospešiti, tako da bo že v enem ali dveh tednih mogoče pričeti z montažo na vseh linijah, razen na vztopnem delu. Tudi elektro montaža, izdelava police in vlečenje kablov bo možno v tem času. Na noben način pa dosedanje zamude ne bo mogoče nadoknaditi in bo tako potrebno za začetek proizvodnje, luženje trakov vršiti v Smederevu. Med pomembnimi napravami so tudi zvonaste peči, na katerih pa smo močno zmanjšali tempo montaže zaradi težav pri uvozu nekaterih ventilov za butan in zaradi še prenikih temperatur za obzidavo. Tudi elektromontaža je skoraj ustavljena zaradi premestitve delavcev na še bolj kritične naprave.

Od ostalih naprav naj omenimo, da sta strojna montaža in instalacije na regeneraciji praktično zaključeni. Elektro montaža pa je zopet zaradi premestitve delavcev ustavljena in je gotova le 33 odstotno. Zaradi tega sicer ne pričakujemo večjih težav pri začetku proizvodnje. Delo smo ustavili tudi na butanskem uparjevalcu zaradi nedobavljenih ventilov iz uvoza. Se vedno je zelo kritično stanje na vodikarni, ker jugoslovanski predpisi in »S« komisijske zahteve nekatere spremembe v zgradbi, poleg tega pa pregled, testiranje in verjetno predelavo celotne elektro opreme.

V marcu je bila tudi seja poslovnega odbora nove hladne valjarne. Posvečena je bila predvsem stanju projekta, oceni rokov pričetka obratovanja, tržni analizi in poslovnemu rezultatu Železarnice v 1975. Temeljna ugotovitev oziroma zaključki so bili, da bo poizkusna proizvodnja mehkih hladno valjanih trakov stekla, 1. septembra 1976, s tem, da bomo zaradi kasnitev na lužilni liniji, lužili toplo valjane trakove v Smederevu, nadalje, da bo ta rok izvedljiv, če ne bodo nastopile nepredvidene težave pri testiranju in če bodo ameriški dobavitelji opreme po najhitrejši poti pošiljali nadomestila za manjkajoče ali pokvarjene dele. V zvezi s tržno analizo je bilo ugotovljeno, da bodo potrebe po hladno valjanih trakovih v predelovalni industriji večji, kot bo proizvodnja, še posebej za dinamno in nerjaveče kvalitete. Člani poslovnega odbora so tudi ugodno ocenili poslovanje Železarnice v preteklem letu, še posebno glede na splošno poslovanje železarn po svetu.

DELO SEKTORJA ZA EKONOMIKO IN ORGANIZACIJO TER PRAVNE SLUŽBE V LETU 1975

V današnjem tretjem nadaljevanju delavcem v temeljnih organizacijah združenega dela in delovne skupnosti Skupne službe Železarnice, predstavljamo delo sektorja za ekonomiko in organizacijo ter pravne službe v letu 1975, ki je vsebovano v poslovnem poročilu Železarnice, ki ga je na 16. seji 28. februarja sprejel delavski svet Železarnice.

SEKTOR ZA EKONOMIKO IN ORGANIZACIJO

ODDELEK ZA EKONOMSKE ANALIZE IN PLANIRANJE je v okviru svojih nalog v letu 1975 delal analize, poročila in statistične preglede o izvajanju planskih nalog ter analiziral gibanje stroškov v Železarni. Razen tega je oddelek delal na 113 občasnih nalogah po naročilu predvsem vodilnih delavcev v sektorjih, temeljnih organizacijah združenega dela in Železarnice. Med temi nalogami so delavci na oddelku predvsem analizirali ekonomske utemeljitve za statistične odločitve, ekonomske analize posameznih obratov, ekonomske analize metalur-

ške menjave in drugih sodelovanj in povezav, analize razvoja Kovinoservis Jesenice in Monterja Dravograd ter podobno. V oddelku so pripravili tudi letni gospodarski načrt in srednjeročni načrt ter sodelovali pri izdelavi predloga ekonomskih odnosov med temeljnimi organizacijami združenega dela.

ODDELEK ZA ORGANIZACIJO DELA – Delavci v tem oddelku so redno delali na nalogah v zvezi z organizacijo poslovanja in standardizacije. Skupno so obdelali in zaključili 73 večjih nalog, več pa je prenešenih tudi v letošnje leto. Sedem nalog je bilo povezanih z reorganizacijo delovnih mest. Več

nalog je bilo tudi s področja sprememb v načinu organizacije poslovanja, priprave organizacijskih predpisov in podobno. Posebej je treba omeniti sodelovanje delavcev oddelka v pripravi zlasti organizacijskega dela predloga reorganizacije Železarnice ter sodelovanje pri izdelavi vrste večjih projektov.

ODDELEK ZA NAGRAJEVANJE – Njegov delal na strokovnem spremljanju in analiziranju gibanja osebnih dohodkov v Železarni. Sodelavci so izdelali vrsto posameznih analiz, pripravili predloge s področja nagrajevanja in izvajali politiko, ki jo je opredeljeval odbor za delitev dohodkov in nagrajevanje pri delavskem svetu Železarnice. Med občasnimi nalogami velja poudariti delo na nalogah v zvezi s sistemizacijo delovnih mest, izdelavo sporazuma o delitvi osebnega dohodka in drugo.

(Nadaljevanje na 7. strani)

OBLIKUJE SE PETLETNI RAZVOJ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

V javnem življenju zelo pogosto naletimo na številne pripombe v zvezi z množico sprejetih sklepov, zaključkov in dogovorov, češ, kaj nam to pomeni, če se pa ne izvršujejo ali vsaj ne dosledno in ne na vseh nivojih. Takim pripombam ni moč ugovarjati, ker je v njih še nič koliko resnice. Vzrokov za neizvrševanje pa je nedvomno več, od nepoznavanja sklepov in nezadostnega poglobljanja v njihovo vsebino, nezadostne družbeno politične zavesti in odgovornosti, do lenobnosti in komodnosti. Pri tem imamo predvsem v vidu člane Zveze komunistov Slovenije, ki jih pripadnost organizaciji oziroma statut obvezuje z naslednjimi določili:

»Moralnopolitično vlogo zagotavlja Zveza komunistov tako, da:

— član, organizacija, posebej pa še organi zveze z zgledom svoje aktivnosti mobilizirajo in prepričujejo delovne ljudi o smotnosti in resničnosti idej, sklepov in programa zveze, samoupravnih odločitev in akcij;

— organizacija, organ in vsak član zveze je kolektivno in osebno odgovoren pred članstvom zveze, delavskim razredom in s tem pred slovenskim narodom za uresničevanje sprejetih stališč, sklepov in nalog, zato vsaka organizacija in vsak organ Zveze komunistov Slovenije sproti, vendar najmanj enkrat letno, kritično oceni svojo aktivnost in aktivnost komunistov pri uresničevanju sprejete politike.

Jasne in prodorne besede, ki bi, če bi zaživele v praksi pri slehernemu članu zveze, v sleherni organizaciji in vodstvu Zveze komunistov, pomenile mnogo hitrejši razvoj naše samoupravne socialistične družbe in mnogo hitrejši in odločnejši odstranjevanje vseh odstopanj in zavor v našem samoupravnem razvoju. Tem vprašanjem se v Zvezi komunistov namenja dosti pozornosti, pa vendar se stvari mnogo prepočasno razvijajo in uresničujejo.

Skoraj tri mesece je preteklo od pete seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, na kateri so bili sprejeti sklepi o uresničevanju družbene vloge in krepitvi Zveze komunistov Slovenije v boju za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov. V sklepih je poudarjeno, da je težišče razvoja in krepitve družbene vloge Zveze komunistov Slovenije pri uresničevanju in razvijanju samoupravnih socialističnih družbenih odnosov v usposabljanju Zveze komunistov za uveljavljanje socialistične samoupravne vsebine v celotnem sistemu socialistične samoupravne demokracije. Pri uresničevanju tega, je v sklepih še posebno poudarjena vloga in naloge osnovnih organizacij Zveze komunistov, kakor tudi vseh organov zveze.

HITREJE IN BOLJ PRODORNO URESNIČEVANJE SKLEPOV

Seveda pa da bi to moralnopolitično vlogo organizacije in vodstva Zveze komunistov oziroma posamezni njeni člani uspešno in dosledno uresničevali, isti sklepi zavezujejo organizacije Zveze komunistov, da ponovno proučijo dokumente sedmega kongresa Zveze komunistov Slovenije in desetega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije ter idejnopolitične utemeljitve družbenoekonomskih in družbenopolitičnih osnov samoupravno združenega dela in demokratične oblasti delavskega razreda, ki so vsebovane v ustavi in na njej zasnovanih sistemskih rešitvah. Nepoznavanje tega je v mnogih primerih tisti deficit, ki nam onemogoča večjo učinkovitost organizacij in posameznih članov Zveze komunistov Slovenije, večkrat pa tudi vodstev.

Čeprav so sklepi pete seje centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije zelo konkretni in je od tega preteklo že tri mesece, in čeprav niso bile stvari povsem nove, le dovolj konkretizirane, pa v Želežarni v mnogih primerih delamo še po starem. Sestajamo se zaradi sestajanja, da zelo praktičistično obravnavamo nekatere tekoče naloge, eventualno še pregledamo sklepe zadnjega sestanka, ali pa tudi ne in se razidemo. Pri tem bi bili prav gotovo krivični v oceni, če ne bi poudarili nekaterih osnovnih organizacij Zveze komunistov v Želežarni, ki so že začele, ali vsaj poskušajo delati tako, kot jih obvezujejo sklepi pete seje CK ZKS.

Sekretarji osnovnih organizacij so bili o teh sklepih in o svojih nalogah obveščeni tako s strani tovarniškega kot občinskega komiteja Zveze komunistov pa vendar se stvari zelo počasi premikajo ali pa sploh ne. Nedvomno je za to del krivde v nezadostni idejnopolitični usposobljenosti sekretarjev osnovnih organizacij, del krivde pa tudi v premajhni zavzetosti, predvsem pa v neodgovornosti. Zato je v sklepih tudi poudarjeno poleg organiziranega idejnopolitičnega usposabljanja članov Zveze komunistov v okviru osnovnih organizacij, »da je vsak član ZK odgovoren za lastno idejnopolitično usposabljanje s tem, da stalno proučuje aktualno politično in marksistično teoretično literaturo, partijski in drugi tisk, da širi tudi svojo splošno in kulturno razgledanost.« Zato, je poudarjeno v sklepih, je potrebno razviti sistem programiranega individualnega idejnopolitičnega usposabljanja komunistov.

Kdo potem nosi odgovornost, če se sprejeti sklepi ne uresničujejo dovolj hitro in prodorno. Tudi v tem pogledu so sklepi omenjene seje zelo konkretni: »Za uveljavljanje osnovnih organizacij kot revolucionarnega dejavnika je odgovoren tudi občinski komitej ZKS. Razviti mora enotno in sočasno dejavnost članstva in osnovnih organizacij ob poglavitnih političnih vprašanjih, uveljaviti neposredne vezi med komitejem in vsemi osnovnimi organizacijami. Občinski komiteji morajo osnovnim organizacijam ZK nuditi vso pomoč pri odpravljanju pomanjkljivosti, ki se izražajo v njihovem delu.«

Ravno pri teh vprašanjih pa se obnašamo velikokrat še zelo forumsko, predvsem pa premalo kritično in samokritično. V intervjuju za zagrebški Vjesnik, je predsednik Tito poudaril: »Člani ZK morajo svoje napake popravljati s samokritiko, biti morajo samokritični. Kajti samokritika je pol uspeha, močno vzgojno sredstvo v oblikovanju novega človeka in samoupravne družbe... Dober komunist pa mora biti samokritičen do svojih pomanjkljivosti in napak, kajti s tem bo samo povečal svoj ugled in seveda ugled ZK. Toda, če se kdo posipa s pepelom, potem pa spet dela napake, tedaj si zapravi zaupanje pri ljudeh, in to se pri nas še mnogokdaj dogaja. Ko to pravim ne mislim samo na posameznike, ampak na cela vodstva Zveze komunistov. Če vodstvo sklepov ne izpolnjuje, tedaj tudi to sodi v isto kategorijo, tedaj vodstvo izgubi zaupanje pri članstvu kot tudi pri širši skupnosti naših ljudi; s tem škoduje ugledu ZK in njenemu revolucionarnemu boju, tega pa ne smemo dopustiti, vsak dan moramo imeti to pred očmi.«

Izgleda, da imamo vse to res premalo pred očmi, to pa brezdvoma zategadelj, ker so večkrat tudi vodstva premalo idejnopolitično usposobljena in preobremenjena s praktičnimi nalogami in vprašanji. Ker nam manjka kulture kritičnosti in samokritičnosti, ker smatramo svoja ali forumska stališča nedotakljiva in absolutno pravilna in podobno. Ker še nismo dovolj uveljavili demokratičnih metod delovanja članstva, organizacij in organov, ki omogočajo javno in odkrito ter vsestransko obravnavanje in odločanje o vseh problemih. Ker nam še ni prešlo dovolj v zavest, da se politika in stališča v Zvezi komunistov oblikujejo in sprejemajo na temelju samostojne aktivnosti in opredeljevanje članstva in tako oblikovana stališča in sklepi v smislu demokratičnega centralizma postanejo obveza vseh članov Zveze komunistov. To je le nekaj vprašanj, ki se povezujejo z doslednostjo in učinkovitostjo pri uresničevanju sprejetih sklepov in stališč.

da smo že pred dvema letoma dobili ustavo, ki pomeni nov temelj naših odnosov, pri najboljši volji nismo mogli pred vstopom v novo petletno obdobje zgraditi tudi temelje družbenega razvoja in pravočasno oblikovati ter sprejeti družbene načrte petletnega ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije, posameznih socialističnih republik in pokrajin. Z zapoznelostjo se sedaj nahajamo v intenzivnem delu na oblikovanju družbenega plana Jugoslavije za obdobje 1976 do 1980. Vemo, da bo ta dokument kompleten le, ko bo vseboval tudi dogovore republik o osnovah razvoja posameznih dejavnosti, ki so posebnega skupnega interesa vse države.

Skupščinska telesa so po daljši razpravi že sprejela osnovna izhodišča in cilje, ki jih mora doseči Jugoslavija v tekočem petletnem obdobju. Dinamična rast družbenega bruto produkta ob stabilnejšem gospodarjenju, povečani produktivnosti, znižanim primanjkljaju plačilne bilance in optimalni stopnji inflacije so osnovne zahteve osnutka družbenega plana. To bo dosegljivo le s hitrejšim razvijanjem deficitarnih dejavnosti in z zboljšanjem strukture gospodarstva, kar bo šele v daljšem obdobju dalo prave plove. Premalo načrtno usmerjanje razvoja proizvodnih zmogljivosti v preteklosti nam je nakopičilo probleme zaostajanja bazičnih dejavnosti. V jugoslovanski strukturi gospodarstva zaostajajo v glavnem kapitalno intenzivne panoge, zato odpravljanje neskladja v letih 1976 do 1980 zahteva velika investicijska sredstva, ki pa so na žalost omejena.

Problem dogovarjanja in oblikovanja družbenega plana ekonomskega in socialnega razvoja Jugoslavije se, ne slučajno, zato začne pri izboru in odrejanju dejavnosti, ki so skupnega pomena. Več jih bo, več bo na račun drugih moralo biti oddvojenih domačih in tujih sredstev. Hitro je bila dosežena medrepubliška enotnost, da so to energetika, proizvodnja hrane, osrednje komunikacijske ožilje; pri surovinah pa se je zataknilo.

SR Slovenija zastopa stališče, da naj bi bile panoge: črna metalurgija, barvna metalurgija, bazična kemija, nekovine, strojogradnja ter ladjedelništvo le v toliko prioritete, kolikor neposredno vplivajo na doseganje osnovnega cilja — uravnovešena plačilna bilanca. Prevladalo pa je vendar stališče, da so vse našete dejavnosti deficitarne in da mora zato razvoj teh biti skupni interes vseh republik in pokrajin. Deficitarnost pa ni edini razlog, da se za vse našete surovinke dejavnosti zahteva prioriteta; še pomembnejši razlog so začete gradnje, izdelani projekti, investicijski programi ali vsaj zasnove, ki pomenijo temelj razvoja regij ali celih republik. Ni zato naključje, da seštevek zahtevkov republik za povečanje kapacitet v vseh panogah daleč presega odpravo neskladja. Družbeni dogovori za posamezne dejavnosti naj bi ta zapleteni problem razrešili.

MALA PROIZVODNJA — VELIKO ŽELJA

V položaju, ko so želje ter zahteve večje od prostora, ki je za nove zmogljivosti na razpolago, prihaja do dela s kromolci in vsaka družbenopolitična skupnost hoče na račun drugih zasedati del prostora v predvideni izgradnji novih zmogljivosti. Kar niso mogle v asociacijah doseči organizacije združenega dela, se sedaj v medrepubliškem sporazumevanju pojavlja v obliki zahtevkov republik in pokrajin. Ena od teh dejavnosti je črna metalurgija.

Jugoslovanska črna metalurgija je slabo razvita, po doseženi proizvodnji pa daleč zaostaja za porabo. Proizvodnja surovega jekla je leta 1975 znašala 2,9 milijona ton, poraba pa okrog 4,5 milijona ton. Razlika je bila pokrita z uvozom, ki je lani znašal 1,3 milijona ton jeklenih izdelkov valjanega, kovanega in vlečenega materiala. Pri tem polizdelki niso všteti.

Natančno deset let je trajalo, da se je proizvodnja jekla v Jugoslaviji povečala za milijon ton, kar pomeni, da rast proizvodnje jekla ni enostavna. V predlogu družbenega plana se predvideva, da bo poraba jeklenih izdelkov do leta 1980 porasla od 3,5 milijona ton na 5,2 milijona ton, preračunano na surovo jeklo, to pomeni 6,9 milijona ton jekla. Vemo, da domača proizvodnja nikoli ne more izdelovati vseh, po dimenzijah in kvaliteta trgu potrebnih asortimanov, zato je s povečano proizvodnjo možno le zniževati delež uvoza jekla, ki je lani pokrival okrog 37 % potrebe, ne pa odpraviti. Predlog dogovora zato realno predvideva, da bo tudi leta 1980 še 20 % domače porabe potrebno kriti z uvozom, sočasno pa bo treba v interesu produktivnosti dela okrog 10 % jugoslovanske proizvodnje jekla izvoziti. Razumljivo je tudi, da vse tehnične zmogljivosti ne

morejo do kraja biti korišćene, zato predlog predvideva 10 do 15 % rezerve in ugotavlja, da bodo leta 1980 zmogljivosti lahko dosegle okrog 7 milijonov ton surovega jekla. To je pa jedro problema, ker republike mahajo s projekti za blizu 9 milijonov ton surovega jekla. Predlagatelj dogovora: zvezni komite za energiko in industrijo ter zvezni zavod za družbeno načrtovanje sta se tega problema zavedala, zato je že prvi predlog teksta vseboval določila, ki omejujejo vključitev med prioritete ne objekte.

Gospodarska zbornica Slovenije je po sprejetem gradivu takoj ustanovila delovne skupine za izdelavo pripomb in stališč za medrepubliško sporazumevanje. Skupina za črno metalurgijo je ugotovila, da predloženi osnutek dogovora za razvoj proizvodnje jekla ni gospodarsko utemeljen in da slovenskemu železarstvu ne daje nobene možnosti za razvoj. Dve sta bili glavni značilnosti, ki bi pomenili zavoro razvoja slovenskega železarstva:

— zmanjševanje količin predvidene uvoza surovin od jeklenega odpadka, železovih rud in drugih surovin za proizvodnjo surovega jekla — izločanje proizvodnje elektro jekla ko osnove za povečanje proizvodnje in zboljšanje oskrbovanja domačega tržišča z jeklenimi izdelki.

Ta dva kriterija bi očitno pomenila, da je v tekočem petletnem obdobju med prioritete možno vključiti le integralne železarne s konvertorsko tehnologijo. Najbolj bi bil zavarovan interes Bosne in Hercegovine.

Razumljivo, da je skupina nasprotovala takemu izhodišču, saj bi neposredno pomenil petletno stagnacijo slovenskega železarstva in zavoro za realizacijo razvojnega programa slovenskih železarn.

CILJI PETLETNEGA RAZVOJA SŽ OPREDELJENI

Slovenski porabniki zlasti kovinsko predelovalne industrije z oskrbovanjem in pogoji dobav jekla niso zadovoljni. Pripombe imajo tudi na slovenske železarne.

Razvojni program slovenskih železarn za leta 1976 do 1980 zato vsebuje naslednje cilje:

— uravnovešanje zunanjetrgovinskega blagovnega prometa znotraj SOZD

— zboljšanje oskrbovanja in bogatenje proizvodnih programov slovenske kovinske predelovalne industrije.

Da bi ta dva osnovna cilja bila dosežena, se načrtuje povečanje proizvodnje od 800.000 ton na milijon ton surovega jekla ter povečanje blagovne proizvodnje z večstopensko predelavo na 850.000 ton. Posodobitve naprav in tehnologije, širjenje zmogljivosti in zboljševanje strukture proizvodnje bi pomenilo povečanje produktivnosti, zboljšanje konkurenčne sposobnosti in bogatenje oskrbljenosti domačega trga.

Petletni razvojni program slovenskih železarn se bo uresničeval s samoupravnimi sporazumi, ki bo opredeljeval naloge posameznih delovnih organizacij in vseboval mehanizem dohodkovne soodvisnosti ter to sestavljeno organizacijo združenega dela povezal v enoten organizem vzajemnega prizadevanja za dosego skupnih poslovnih ciljev.

Za petletni razvojni načrt pa ni dovolj le samoupravni sporazum v sestavljeni organizaciji združenega dela; važni so tudi porabniki, ki bodo povečano proizvodnjo kalkulirali za svojo dejavnost. Slovenske železarne so pobudniki za sklepanje petletnih samoupravnih sporazumov za organizirano oskrbovanje v letih 1976 do 1980.

Na podlagi pregleda o predvideni porabi jekla po kvaliteta in dimenzijah bo ugotovljena možnost neposrednega oskrbovanja iz proizvodnje SŽ, s sodelovanjem iz drugih jugoslovanskih železarn, z blagovno menjavo z državami SEV in kooperacijskimi pogodbami ter ostanek iz uvoza.

Samoupravni sporazum med delovnimi organizacijami SŽ, dopolnjen s samoupravnimi sporazumi porabnikov, bo uspešen le, če bo tudi v smeri oskrbovanja s surovinami in energijo kompletiran s samoupravnimi sporazumi; podobne rešitve pa je treba iskati tudi pri izpeljavi finančnih konstrukcij za razvojne investicije. To prizadevanje, ki je naravnano na pravo samoupravno planiranje, mora imeti svoje mesto tudi v dogovoru o osnovah družbenega plana Jugoslavije za razvoj črne metalurgije.

Usklajevanje stališč republik in pokrajin tako v delovni grupi zveznega komiteja za energiko in industrijo kot v komitejih je že dalo nekaj rezultatov. Pri proizvodnji elektro jekla je dana zelena luč za kvalitetne in plemenite vrste. Zaradi narodno obrambnih razlogov pa se odpira tudi možnost za prioritete na področju primarne predelave špe-

cialnih jekel. Odtaliti bo treba še ekonomsko in z neto deviznim učinkom utemeljen uvoz surovin.

Prvotni koncept, da je v tem petletnem obdobju treba prioriteto razvijati le integralne železarne, je že toliko spremenjen, da bo dogovor dal prostor tudi optimizaciji železarn kvalitetnih in plemenitih jekel. To pa je razumljivo, saj so zahteve za sočasno gradnjo 5 integralnih železarn ob istočasnem zastopavljanju obstoječih železarn za elektro jekla bile nerealne. Zato tudi pri razdelitvi proizvodnih zmogljivosti za leto 1980 ne bi smelo biti težav, kar pomeni, da bo sporazume možno doseči.

Posamezniki pa še vedno v imenu zveznega izvršnega sveta krojijo razvoj in po svoje delijo prioritete ter pri tem Slovenske železarne potiskajo v kot. Kljub dokazu, da za leto 1980 ni izgleda, da bi s povečano proizvodnjo elektro jekla vred dosegli več kot 6 milijonov ton surovega jekla, še vedno trmasto nasprotujejo širjenju elektro jeklarstva.

DOBRI PROJEKTI IN LASTNI VIRI SO LEPSA PRIHODNOST

Slovenske železarne imajo bogato preteklost, velik delež pri jugoslovanski industrializaciji po osvoboditvi in v količini še vedno dajejo 28 % jugoslovanske proizvodnje jekla, zato upravičeno zahtevajo tudi svojo prihodnost.

V zadnjem petletnem razvojnem obdobju v letih od 1971 do 1975 so slovenske železarne letno količino surovega jekla povečale za 165.000 ton ali za 26 %. V tekočem petletnem obdobju v letih od 1976 do 1980 predvidevajo povečanje proizvodnje surovega jekla za dodatnih 200.000 t ali za 25 %. To pomeni, da ima petletni načrt razvoja SŽ za cilj milijon ton surovega jekla letno. Tako povečanje proizvodnje ne bi smelo biti problematično, saj pomeni le 5,8 % od celotnega predvidenega povečanja jugoslovanske proizvodnje surovega jekla.

Vedeti je treba, da tudi zboljšanje položaja slovenskega železarstva v medrepubliškem dogovoru še ne pomeni zagotovitev uresničevanja razvojnega programa. Pripadajočim sklepom samoupravnih sporazumov v SŽ in z dobavitelji ter kupci bo k izpeljavi načrtovanega razvoja veliko pomagal, glavno vlogo pa bodo vendar odigrali dobri projekti. Slovenske železarne nimajo le metalurške proizvodnje, močno imajo razvito tudi sekundarno ali mehansko predelavo. Tudi ta dejavnost mora imeti svoje mesto v razvoju, saj je od nje največ odvisno doseganje cilja — zunanjetrgovinskega uravnovešanja blagovnega prometa. Slovenija mora v medrepubliškem dogovoru doseči prihodnost slovenskemu železarstvu, ne sme pa prezeti tudi strojogradnje in druge dejavnosti kovinske predelave v SŽ, tako pri dogovarjanju med republikami in pokrajinami kot tudi pri bilansiranju sredstev.

V Slovenskih železarnah bodo prednost morali imeti projekti za širjenje in posodobljanje elektro jeklarstva. To velja tudi za primarno predelavo, na področju sekundarne predelave pa bodo morale prednost imeti investicije orientirane na izvoz in zlasti tisti projekti, pri kateri bodo inozemski družabniki sodelovali s svojimi sredstvi. Smo na najboljši poti, da pri nekaterih projektih, ki so sestavina tekočega srednjeročnega razvojnega načrta v kratkem dosežemo rešitev.

Pomanjkanje tujih in domačih finančnih sredstev bo v tekočem petletnem obdobju velika ovira pri izpeljavi razvojnih projektov, zato bodo imeli lastni viri velik pomen. Dobra lanska letina bo zato morala tvoriti osnovo za širjenje materialne baze, posodobitve proizvodnje in delovnih pogojev. Zavedati se je treba, da dohodek niha in da dobrim letinam sledijo lahko slabe, zato je pridobljeno akumulacijo temu primerno treba tudi nalagati. Požrtvovalni delavci so tisti, ki z živim delom ustvarjajo sredstva, s pametnim gospodarjenjem minulega dela pa lepšo ter varnejšo prihodnost.

Gregor Klančnik

ČESTITAMO

Na višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani je 15. marca diplomirala sodelavka ALENKA KLINAR iz kadrovskega sektorja in si pridobila naziv višja medicinska sestra.

Sedelavka iz sektorja za ekonomiko in organizacijo SONJA ČARNI, je 28. februarja diplomirala na prvi stopnji ekonomske fakultete v Ljubljani in si pridobila naziv: ekonomist.

Obema sodelavkama k uspehu iskreno čestitamo.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST V HLADNI VALJARNI BELA DO ORGANIZIRANJA V TOZD

Z zaključevanjem raznih montažnih del postaja hladna valjarna — Bela vse hitreje tehnološko zaokroženi del Železarn. Do pričetka proizvodnje, ki naj bi stekla v zadnjem tromesečju letošnjega leta, pa je treba pripraviti tudi ekonomsko in samoupravno organiziranost, v smislu temeljne organizacije združenega dela. Kot nova TOZD si bo morala po formalno pravni poti pridobiti pravice in dolžnosti, katere bodo imele tudi ostale TOZD. Na drugi strani pa je iz tega vidika pomembno, da tudi na nivoju samoupravnih odnosov dobi nova TOZD hladna valjarna — Bela pravi pomen.

V novo organizacijo bo zato potrebno kar najhitreje vnesti samoupravne odnose, za kar pa bo potrebno družbenopolitično in strokovno prizadevanje vseh odgovornih.

Ker so v železarni Jesenice vse samoupravne pravice dane delavcem, ki svoje predloge neposredno prenašajo na samoupravne organe in si to pravico delavci pridobijo z dnem, ko pridobijo lastnost delavca v združenem delu, se delavci do organiziranja hladne valjarne Bela v temeljno organizacijo, postopno organizirajo v samoupravne delovne skupine in s tem v prehodnem obdobju prevzamejo vse samoupravne pravice in obveznosti.

V končni fazi naj bi nova TOZD hladna valjarna — Bela imela 11 samoupravnih delovnih skupin in to:

OBRAČUNOVODSTVO	— 1 SDS
SENZIMIR	— 4 SDS
LUŽILNICA	— 3 SDS
ADJUSTAŽA	— 3 SDS

Takšno razdelitev nam je narekovalo predvsem to, da bo v novi TOZD delo potekalo v različnih sistemih. V prvi fazi, to je v fazi uveljavljanja na delo, naj bi delovnim skupinam določili mentorje, to pa vsled tega, ker se bo število delavcev v delovnih skupinah le počasi približevalo končnemu normativu. Mentorji naj bi v pripravljalni fazi vodili delovne skupine, da bi se te kar najhitreje lahko razvile v samoupravne smislu. V končni fazi, ko bi delovne skupine dosegle svoj končni normativ, pa bi SDS volile svojega vodjo.

Prihod novih delavcev v TOZD hladno valjarno — Bela bo potekal po terminskem planu za leto 1976 takole:

marec	stalež	36 delavcev
april	prihod novih	20 delavcev
maj	prihod novih	2 delavca
junij	prihod novih	10 delavcev
julij	prihod novih	18 delavcev
avgust	prihod novih	28 delavcev
september	prihod novih	5 delavcev
oktober	prihod novih	12 delavcev
november	prihod novih	8 delavcev
december	prihod novih	10 delavcev

Skupno naj bi bilo ob koncu leta 1976 zaposlenih v TOZD hladna valjarna — Bela že 149 delavcev.

Glede na prihode delavcev pa naj bi se oblikovale tudi samoupravne delovne skupine, in sicer glede na število novih delavcev tako, da bi lahko potekala informiranost v TOZD.

Program razvoja SDS v letošnjem letu naj bi izvajali takole:

V marcu naj bi se obratovodstvo hladne valjarne Bela ločilo od SDS novogradnje in osnovalo svojo SDS. S prihodom novih delavcev bi se v maju osnovala še ena SDS, v avgustu in v decembru pa po dve novi,

tako da bi bilo ob koncu leta 1976 osnovanih že šest SDS, kar bi v prvi fazi zadoščalo za možnosti samoupravnega organiziranja zaposlenih.

KONČNA OBLIKA SDS

SDS OBRATOVOODSTVO 34 zaposlenih:

entor delovne skupine: vodja hladne valjarne — Bela; vodja delovne skupine (določen bo kasneje); ocenjevalec delovne skupine: vodja hladne valjarne — Bela; delegati za ocenjevanje SDS: eden iz priprave dela, eden iz vodstva TOZD, eden iz odpreme.

Pri tej skupini nastopajo nejasnosti glede tega, kam bo spadala odprema ali k nabavi ali k TOZD Hladna valjarna Bela.

ŠTIRI SDS — SENZIMIR po 23 zaposlenih, sistem dela 4+1:

Mentor delovne skupine: vodilni valjavec Sendzimir ogrodja; vodja delovne skupine (določen bo kasneje); ocenjevalec delovne skupine: izmenski vodja proizvodnje; delegati za ocenjevanje: eden iz Sendzimir ogrodja, eden iz zvonastih peči, eden od žarnih linije za silicijevo jekla.

TRI SDS — LUŽILNICA po 20 zaposlenih, sistem dela 5+2:

Mentor delovne skupine: vodilni lužilne linije 1; vodja delovne skupine (določen bo kasneje); ocenjevalec delovne skupine: izmenski vodja proizvodnje; delegati za ocenjevanje: eden iz lužilne linije za silicijevo jekla, eden iz lužilne linije za nerjavna jekla, eden iz dresirnega ogrodja.

TRI SDS — ADJUSTAŽA po 29 zaposlenih — plus eden — sistem dela 5+2:

Mentor delovne skupine: skupinovodja adjustaže; vodja delovne skupine (določen bo kasneje); ocenjevalec delovne skupine: izmenski vodja proizvodnje; delegati za ocenjevanje SDS: eden iz adjustaže, eden iz linije vzdolžnega razreza št. 1, eden iz linije vzdolžnega razreza št. 2, eden iz linije za prečni razrez.

HAFNER

Elektroinstalacijska dela v strojnici Sendzimir ogrodja.

OBVESTILA KOLEKTIVU — OBVESTILA KO

DEŽURNI ZA VZDRŽEVANJE V ŽELEZARNI

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 5. 4.	SLAVKO TUMA	FRANC GASSER
TOREK — 6. 4.	SAŠO DOLINAR	IVO LEBAN
SREDA — 7. 4.	ANTON SITAR	VINKO SELJAK
ČETRTEK — 8. 4.	IVAN MOLAN	FLORIJAN MLAKAR
PETEK — 9. 4.	BRANKO NOČ	ANTON KOSELJ
SOBOTA — 10. 4.	BOGO SVETINA	MIRKO ZUPAN
NEDELJA — 11. 4.	JANEZ PIKON	FRANC BERNIK

Telefon dežurnega za vzdrževanje v Železarni je: 358
vezni telefon je: 410

Na redne delovne dni dela dnevni dežurni od 14.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Na proste sobote, nedelje in praznike dela: dnevni dežurni od 6.00 do 18.00 ure
nočni pa od 18.00 do 6.00 ure

Predaja poslov se izvede v sobi tajništva vzdrževanja št. 5 v upravni zgradbi TOZD-VET.

SLUŽBA OBRATNE AMBULANTE

V dneh od 5. do 10. aprila bodo delale naslednje obratne ambulante:
dopoldan: IV. obratna ambulanta
popoldan: I. in II. obratna ambulanta
V soboto, 10. aprila samo dopoldan.

V zobni ambulanti:
dopoldan: I. zobna ambulanta
popoldan: II. zobna ambulanta
V soboto, 10. aprila samo dopoldan I. zobna ambulanta.

Ordinacijski čas, dopoldan od 6.30 do 13, popoldan od 13. do 19.30. V soboto samo dopoldan od 6.30 do 13. ure.

OBVESTILO

Pri gradnji hladne valjarne na Beli ostaja od pošilk opreme odpadni les. Ker nabiranje tega lesa ni bilo omejeno samo na izpraznjene zaboje, ampak tudi na zaboje v katerih je bila oprema, sta sektor novogradnje in splošna varnostna služba prepovedala do nadaljnjega, kakršnokoli prodajo odpadnega lesa za posameznike. V zadnjem času pa so se pojavile govorice, da bo odprodaja lesa ponovno dovoljena, kar pa ni resnično.

S tem obvestilom sektor novogradnje in splošna varnostna služba ponovno opozarjata vse zainteresirane, da je nabiranje lesa v hladni valjarni Bela še naprej prepovedano, da je prepovedana kakršnakoli prodaja lesa za posameznike na področju celotne Bele in da bo ta prepoved veljala do konca izgradnje hladne valjarne.

Sektor novogradnje in splošna varnostna služba

GOSPODARJENJE Z MAZILI V ŽELEZARNI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Primerjalna tabela prikazuje, kako se je poraba maziv z leti spreminjala.

PORABA LET:	povprečje 1960—1970	1972	1974	1975
Resnična poraba:	472 ton	464 ton	447 ton	431 ton
Specifična poraba maziv v kg na tono gotove proizvodnje:	1,085	1,154	1,285	—
Specifična poraba v kg na tono skupne proizvodnje:	0,260	0,274	0,329	0,486

Iz razpredelnice je razvidno, da smo pri uresničevanju naloge v zvezi z varčevanjem z mazivi v letu 1975 uspeli. Specifična poraba maziv na tono blagovne proizvodnje se je v letu 1975 v primerjavi z letom 1974 znižala za 5,9%. Razen tega se je znižala tudi resnična poraba maziv za 3,6%, čeprav ni bila zajeta med nalogami.

Tudi v letošnjem letu bomo z vsemi možnimi ukrepi skušali varčevati s »krvjo« naših strojev in naprav. Zlasti moramo letos posvetiti temu varčevanju posebno pozornost, ker z restrikcijo uvoza ujavamo domača maziva. Vzdrževalec in proizvajalec bi se morala vedno zavedati, da je stroj kot živo bitje in da je temu primerno treba z njim tudi ravnati.

Če smo rešili naloge mazanja, pa se pred nami pojavlja nov, še neresen problem, kam z odpadnim

oljem? V našem skupnem interesu je, da skrbimo za čisto in zdravo okolje. Zato naj ne bo sledu oljnih izplak v kanalih, ki onesnažujejo Savo ter oljnih madežev na delovnih mestih, ki mnogokrat ogrožajo varnost zaposlenih na njihovih delovnih mestih!

Ko bo realiziran predlog zbiranja odpadnega olja na zbirnih mestih v obratih in transportiran v zbirni rezervoar, vgrajen nad mazutno postajo na Beli, se bo to olje lahko uporabilo za dodatek pri kurjenju z mazutom. S tem bo trenuten pereč problem rešen, obenem pa bo to nov prispevek k varčevanju in gospodarski koristi naše železarn.

Ivan Kodrič

ŠTEFAN ŠČERBIČ — NOVI PREDSEDNIK SINDIKATA ŽELEZARNE

Na letni skupščini tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarn je bil za novega predsednika sindikalne organizacije izvoljen Stefan Ščerbič, delovodja ponvičarskega gospodarstva v martinarni.

Rojen je bil 20. novembra 1928, v Železarni pa je pričel delati leta 1952. V sindikalni organizaciji aktivno deluje že od leta 1953 in sicer je naprej aktivno deloval v sindikalni organizaciji martinarne, kasneje pa tudi v različnih organih tovarniškega sindikata, v zadnjem času pa je bil tudi predsednik sindikata TOZD Tahlinice in član izvršnega odbora tovarniške konference osnovnih organizacij sindikata Železarn ter predsednik komisije za samoupravljanje in gospodarjenje.

O njegovi kandidaturi za predsednika sindikalne organizacije Železarn je bila v osnovnih organizacijah sindikata izvedena obsežna razprava, delavci pa so njegovo kandidacijo za predsednika sindikalne organizacije tudi podprli. Izvolitev Stefana Ščerbiča za novega predsednika sindikata Železarn se upada v čas, ko si v Železarni prizadevamo za uveljavitev tako nove samoupravne organiziranosti, kot skladno s tem organiziranosti sindikalne organizacije. Oboje pa bo, poleg drugih nalog, zahtevalo polno angažiranost tako vodstva kot vsega sindikalnega članstva.

Stefanu Ščerbiču želimo pri njegovem delu v sindikalni organizaciji Železarn veliko uspehov.

PROIZVODNJA V MARCU ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

V TOZD VALJARNE so sodelavci marčevski operativni program skupne proizvodnje presegli za okrog tri odstotke — v januarju za 9,1 in v februarju za 1,1%. Najboljše rezultate so dosegli delavci v valjarni žice, kjer so mesečni operativni program presegli za 16 odstotkov in vse kaže, da bo dosežena najboljše mesečna proizvodnja. V januarju so v tem obratu presegli plan za 6,2%, v februarju pa so bili za 0,7% pod planom. Za okrog 2,5% so mesečne obveznosti presegli tudi sodelavci v valjarni bluming — v januarju za 6,9 in v februarju za 2,2%. V valjarni štekel so plan presegli za okrog dva odstotka, v januarju za 21,9%, v februarju pa so bili za 4,1% pod planom. V valjarni profilov so mesečni operativni program uresničili 100%, medtem ko so ga v januarju presegli za 4,7 in v februarju za 8,7%. Sodelavci v valjarni debele pločevine pa so v marcu za svojim operativnim programom zaostali za okrog pet odstotkov, medtem, ko so ga v januarju presegli za 1,2 in v februarju za 0,5%.

V preteklem mesecu so sodelavci TOZD HLADNA PREDELAVA dosegli letošnji najboljši rezultat s tem, ko so mesečni operativni program skupne proizvodnje presegli za tri odstotke, v januarju so bili za 0,3 odstotka pod planom, v februarju pa za 1,2% nad planskimi obveznostmi. Sodelavci v žičarni so najbolj izdatno presegli mesečne operativne obveznosti in sicer za 14 odstotkov, ali

za 13,6% več kot v januarju in za 7,2% več kot v februarju. Za 14 odstotkov so operativni program presegli tudi v elektrodnem obratu — v januarju za 5,1 in v februarju za 2,2%. Za dva in pol odstotka so v februarju presegli mesečni operativni program tudi v jeklovleku, medtem ko so ga v januarju za 2,8%, v februarju pa so kar za 14,5% zaostali za mesečnimi operativnimi obveznostmi. V vseh ostalih obratih pa so zaostali za mesečnimi obveznostmi in sicer v žebeljarni za okrog tri odstotke ali 0,4% manj kot v januarju, medtem ko je njihov zaostanek v februarju znašal 4,1%. Za okrog štiri odstotke so za operativnim programom zaostali tudi v hladni valjarni — v januarju so ga presegli za 2,6%, v februarju pa so za planom zaostali za 2,7 odstotka. V profilarni jim manjka do mesečnega operativnega programa 17,5%, v januarju so zaostali za 10,7%, medtem ko so ga v februarju presegli za 8,7 odstotka. Pri tem je treba omeniti, da jim v obratu primanjkuje naročil za progo Rossi I. Zaradi istih razlogov, to je pomanjkanja naročil, so tudi v obratu podbojarna v marcu operativni program uresničili le s 66 odstotki — v januarju 49,3 in v februarju 68,3 odstotka.

Podrobne in natančne podatke o doseženih skupni in blagovni proizvodnji ter odpravi v mesecu marcu, bomo objavili v naši prihodnji številki s komentarji direktorjev proizvodnih temeljnih organizacij združenega dela.

Priprava vratnih podbojev za transport

SAMOUUPRAVNI ORGANI V PRETEKLEM TEDNU

TOZD Talilnice

33. SEJA ODBORA ZA KADRE IN MEDSEBOJNA RAZMERJA

Predsednik odbora za kadre in medsebojna razmerja v TOZD Talilnice Stanko Podobnik, je 24. marca sklical 33. sejo odbora, na kateri so ob navzočnosti kadrovskega talilnice obravnavali poročilo o bolniški odsotnosti v TOZD za leto 1975, poročilo o delovnih mestih, kjer je bila največja čista fluktuacija delavcev v letu 1975 in razpravljali o premeščitvah in razporeditvah posameznih delavcev.

Predsednik je poročal, da so sklepi prejšnje seje realizirani, nereseni sta ostali le dve premeščitvi iz enega v drug obrat.

Kadrovič TOZD Talilnice je podal podrobni pregled delavcev, ki pogosto bolujejo (več kot pet primerov v letu) in tisto bolezensko odsotnost, ki je bila daljša od 40 dni. Iz pregleda so navzoči ugotovili, da nekateri delavci, predvsem tisti s krajšim delovnim stažem, pogosto bolujejo s kratko bolniško odsotnostjo (tri ali manj dni).

21. SEJA ODBORA ZA KADRE PRI DS ŽELEZARNE

Odbor za kadre pri delavskem svetu Železarn se je sestel na 21. seji 25. marca.

Razpravljali so o predlogu kadrovskega sektorja v zvezi z odobravanjem strokovne prakse sodelavcev v tujini in sprejeli določena stališča. Sektorju za novogradnje so naročili, da izdela program strokovnih praks, ki bodo še potrebne v zvezi s pričetkom obratovanja hladne valjarne Bela. Kadrovič sektor so pooblastili, da za posamezne primere imenuje strokovno komisijo, ki bo ocenila uspešnost potovanja. Strinjali so se tudi s predlaganimi obrazci, ki jih je pripravil kadrovič sektor in bo en obrazec izpolnil vodja TOZD pred pričetkom strokovne prakse ali seminarja, en obrazec pa udeleženec prakse ob vrnitvi.

V nadaljevanju so odobrili strokovno prakso v tujini:

— Janezu Pikonu, Branku Noču, Martinu Brumatu, Aleksandru Jezeršku, Janezu Rozmanu in Bogdanu Ravniku pri firmi ARMC O v ZDA. Praksa bo trajala 16 dni.

Znanje, ki ga bodo pridobili sodelavci na strokovnih praksah, bodo morali posredovati ostalim sodelavcem ali preko seminarja ali na drug primeren način.

— Bogdanu Ravniku, Zoranu Razingerju, Rihardu Kristanu in Janezu Jurgetu so odobrili strokovno prakso pri firmi Vöest v Avstriji v času od 26. do 30. aprila in — Vladimirju Senčarju desetdnevno strokovno prakso v železarni Novo Lipeck v Sovjetski zvezi, v

V nadaljevanju seje so bili člani odbora seznanjeni s pregledom delovnih mest v TOZD Talilnice, kjer je več kot 50 odstotkov delavcev fluktuiralo v letu 1975. Ta delovna mesta so v TOZD Talilnice predvsem začetniška delovna mesta, na katere se razporeja novospregate delavce. Zato je odbor menil, da je v bodoče potrebno posvetiti več pozornosti osebnemu faktorju na ta način, da se vsakega novospregatega delavca temeljito pouči in vpelje v novo okolje in ga seznani z vsemi

zvezi s problematiko toplega valjanja trakov.

Ob koncu seje so sprejeli načelen sklep, s katerim so odobrili prakso delavcem hladne valjarne Bela v Skopju in Smederevu. Posebna strokovna komisija pa bo posameznikom oziroma skupinam odobravala strokovno prakso kot bo predlagal sektor novogradenj — hladna valjarne Bela.

J. Š.

dejavniki in pogoji delovnega mesta. Nadalje je potrebno v srednjeročnem in dolgoročnem razvoju Železarn mehanizirati delo na najtežjih začetnih delovnih mestih, ob tem pa je treba posvečati ustrezno skrb stanovanjskemu vprašanju.

Predloge za premeščitve in razporeditve delavcev je odbor obravnaval po predlogih posameznih obratovodstev. Od zadnje seje odbora je bilo v obrate TOZD Talilnice razporejeno in premeščeno naslednje število delavcev:

obrat	novospregati	premeščeni na drugo delovno mesto
plavž	3	3
martinarna	7	3
elektrojeklarna	4	2
livarna	—	2
šamotarna	1	—
skupaj	15	10

Odbor je nadalje obravnaval vloge za ponovni sprejem na delo v TOZD Talilnice in vzel na znanje dve odpovedi lastnosti delavca v TOZD Talilnice.

Železarski globus

GRČIJA

Grški denarni mogotec Aristomis Karageornis bo zgradil novo železarno v Messini na Peloponezu. Investicijski stroški bodo znašali 332 milij. dolarjev. Letna proizvodna zmogljivost bo 500.000 ton surovega jekla.

TOZD Vzdrževanje, energija in transport

24. SEJA ODBORA ZA DOHODEK IN NAGRAJEVANJE

Predsednik odbora za dohodek in nagrajevanje TOZD VET Viko Smolej je sklical 24. sejo 18. marca in poleg pregleda uresničevanja sklepov zadnje seje v obravnavo predlagal premije v transportu in stimulacijske dodatke.

Pri pregledu sklepov so ugotovili, da so bili vsi realizirani. Po daljši razpravi o predlogu za uvedbo novega načina premiranja v transportnih obratih je bil odbor mišljenja, da transporta ne more obravnavati ločeno od ostalih dveh dejavnosti TOZD VET, to je vzdrževanja in energije. Naročili so pristojni službi, da pripravi enako analizo tudi za ti dve dejavnosti, in sicer za mesec december 1975, januar ter februar 1976.

Na osnovi predlogov obratovodij je odbor odobril oziroma podaljšal dodeljevanje stimulacijskih dodatkov v strugarni valjev 2 delavcem, elektro-toplotni energiji 11 delavcem, transportnih obratih 22 delavcem, plinski in vodni energiji 1 delavcu.

Na seji so bili člani tudi obveščeni o sklepih zadnje seje odbora za dohodek in nagrajevanje pri delavskem svetu Železarn.

NZ

Samoupravne delovne skupine, ki so razpravljale o samoupravnem sporazumu o družbeni samozaščiti, so se v večini strinjale s sporazumom. V samoupravni delovni skupini plavž 1 so predlagali, da se poostri vsa osebna odgovornost na vseh nivojih našega dela. V samoupravni delovni skupini kadrovič sektor so imeli pripombe na posamezne člene: člen 8 — 1. točka naj se glasi: obravnava pojave in vzroke nezadovoljstva. V členu 12 je v prvi vrsti beseda tehnično varovanje sporna. Člani delovne skupine ugotavljajo, da je predlog tega sporazuma sestavljen na podlagi nove organizacije TOZD, ki še ni izvedena, pa se tako določajo pristojnosti nekaterim samoupravnim organom, ki jih v sedanjih organizacijah Železarn nimamo.

TOZD TALILNICE

V obratu plavž so imele sestanek samoupravne delovne skupine: plavž 1, 2, apnenica 1 in 2, plavž 3 in 4. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu.

V obratu martinarna je imela sestanek samoupravna delovna skupina livna jama 4, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu.

V obratu elektrojeklarna so imele sestanek samoupravne delovne skupine: elektro peči 1, 2, 4, priprava vložka elektrojeklarnе, ki so obravnavale vprašanja navedena v uvodu.

TOZD VALJARNE

V obratu valjarna 2400 sta imeli sestanek samoupravni delovni skupini proga 2400/1 in odprema 2400. V samoupravni delovni skupini proga 2400/1 so obravnavali problematiko v obratu in na progi. Člani delovne skupine so sklenili, da se izboljša delovna disciplina, kajti le tako bodo dosegli boljši uspeh pri delu na progi in v celotnem obratu. V samoupravni delovni skupini odprema 2400 so obravnavali vprašanja našeta v uvodu.

V obratu adjustaža štekel sta imeli sestanek samoupravni delovni skupini adjustaža štekel 1 in 4, ki sta obravnavali vprašanja našeta v uvodu.

TOZD HLADNA PREDELAVA

V obratu hladna valjarne so imele sestanek vse samoupravne delovne skupine, ki so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. Poleg tega pa so vse samoupravne delovne skupine tudi obravnavale plan. V samoupravni delovni skupini obratovodstvo hladna valjarne so se tudi pogovarjali o kantineh, kajti problem je obširen in predmet razprav številnih samoupravnih delovnih skupin. V samoupravni delovni skupini hladna valjarne 2 člani želijo, da postavijo kontrolorja, kajti vložek, ki prihaja z Bele, mora biti pregledan na varilnem stroju (debelina, površina in širina).

V obratu žičarna so imele sestanek samoupravne delovne skupine: adjustaža žičarne, votličarna, pocinkovalnica žice 1 in 2 in žičarna 1/2. Vse samoupravne delovne skupine so obrav-

SKLEPI

sprejeti na sestanku družbenopolitičnih organizacij Železarn 24. marca v zvezi z novim načinom finančnega poslovanja s konkretnimi nalozami v Železarni

I

Družbenopolitične organizacije v Železarni morajo koordinirano sodelovati s posebno komisijo ali skupino, ki bo ustanovljena z nalogo, da spremlja celoten proces tehnične izvedbe do vsebinske uveljavitve novega načina finančnega poslovanja.

Nadalje bo potrebno, da najmanj enkrat v mesecu ustrezni samoupravni organi in družbenopolitične organizacije razpravljajo o predloženi problematiki in po potrebi tudi ukrepajo.

II

Od vseh odgovornih posameznikov in služb v Železarni zahtevamo, da tako kot predvideva zakon pripravijo do 31. 3. 1976 program za medsebojno poravnavo vseh obveznosti, to je upniki — dolžniki oziroma dolžniki — upniki. Tega naj obravnavajo odbori za gospodarstvo in družbenopolitične organizacije Železarnе.

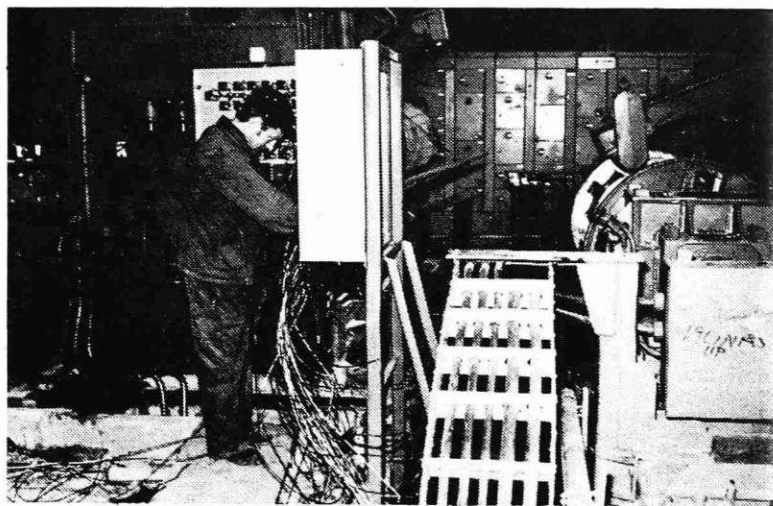
III

Zadolženi so vsi predstavniki osnovnih organizacij sindikata, ZSMS in ZKS, da preko osnovnih organizacij seznanijo čim širši krog svojih članov in ostale sodelavce z vsebino zakona o ugotavljanju in delitvi dohodka v TOZD ter zakona o zagotavljanju plačil med uporabniki družbenih sredstev ter s posledicami, v kolikor zahtev in obveznosti ne bomo dosledno izpolnjevali. Obratovodje in vodje sektorjev so bili predhodno že seznanjeni z vsebino obeh zakonov, zato je tudi njihova dolžnost, da sodelujejo pri tolmačenju, če bo to potrebno. Posebno pozornost je treba usmeriti v razreševanje problematike na področju tehnološke in delovne discipline, produktivnosti dela, rokoma dobav materiala, uvozu in izvozu, investicijski dejavnosti, itd.

IV

V smislu novih ukrepov je treba dopolniti tudi vse notranje samoupravne akte in pravilnike tako, da bo vsak posamezen delavec v združenem delu neposredno seznanjen in udeležen pri rezultatih svojega dobrega ali slabega dela.

Družbenopolitične organizacije železarnе Jesenice

Delavec podjetja Rade Končar iz Zagreba pri vezavi kablov komandne omarice na liniji za pripravo trakov.

PREGLED SESTANKOV SDS

Samoupravne delovne skupine, ki so se sestale v prejšnjem tednu, so obravnavale: predlog združevanja in delitve sklada skupne porabe za leto 1976, družbeni dogovor o razporejanju dohodka za leto 1976 in samoupravni sporazum o družbeni samozaščiti.

Samoupravne delovne skupine, ki so razpravljale o predlogu združevanja in delitve sklada skupne porabe, so imele predloge in pripombe. V samoupravni delovni skupini plavž 1 predlagajo, da bi zmanjšali regres za počitniške domove in tako povečali osebni regres. Sredstva za individualno gradnjo naj se resnično koristijo za povečanje stanovanj, zato naj poostrijo kontrolo nad porabo sredstev. V samoupravni delovni skupini plavž 4 predlagajo, da naj se regres poveča od 800 na 1000 din. V samoupravni delovni skupini livna jama 4 predlagajo, da se hokejskemu društvu in smučarskemu društvu Jesenice ne da nobene dotacije, ker člani menijo, da morata denar dobiti od samoupravne interesne telesne kulturne skupnosti in naj več sredstev namenijo za rekreativno dejavnost v Železarni. V samoupravni delovni skupini adjustaža jeklovleka 1 člani predlagajo, da se jubilejne nagrade povišajo tako, kot rastejo življenjski stroški. V samoupravni delovni skupini žebljarna 1 člani predlagajo, da naj se naredi vsakoletna valorizacija sredstev določenih po sindikalni listi: regres, za dopuste, topli obrok in za jubilejne nagrade. V samoupravni delovni skupini sektor novogradenj vprašujejo, zakaj pride do razlik pri izplačevanju regresa med posameznimi delovnimi organizacijami in kako je s formiranjem sredstev za potrebe krajevnih skupnosti izven občine Jesenice. Kako je z zbiranjem sredstev za šole poleg sredstev zbranih z referendumom. V samoupravni delovni skupini kadrovič sektor člani predlagajo, da naj se dokončno uredi način financiranja športne in kulturne dejavnosti tako, da se tekoča dejavnost financira iz prispevkov, medtem ko bi izgradnjo novih in adaptacijo starih objektov financirali iz sklada skupne porabe.

Nekatere samoupravne delovne skupine, ki so obravnavale družbeni dogovor o razporejanju dohodka, so imele tudi pripombe. V samoupravni delovni skupini kadrovič sektor obsojajo način javne obravnave in sklepanja družbenega dogovora o razporejanju dohodka oziroma so proti takemu načinu sprejemanja prispevnih stopenj. Obravnava tega predloga je brezpredmetna, ker so stopnje že prej objavljene v Uradnem listu, nekatere pa so že sprejete na seji zbora združenega dela skupščine občine Jesenice. V samoupravni delovni skupini sektor novogradenj članom ni bilo razumljivo, zakaj se pojavljajo različni podatki o višini obremenitev. V samoupravni delovni skupini plavž 1 menijo, da je potrebno v našem gospodarstvu urediti tako, da življenjski stroški ne bodo rasli hitreje kot osebni dohodek.

navale vprašanja navedena v uvodu. Poleg tega pa so tudi obravnavale mesečni plan in program ciljev za doseg družbenega načrta za leto 76 v žičarni.

V obratu jeklovleka je imela sestanek samoupravna delovna skupina adjustaža jeklovleka 1, ki je obravnavala vprašanja našeta v uvodu.

V elektrodnem obratu so imele sestanek samoupravne delovne skupine: obratovodstvo, rezalnica 2 in oplaševalnica 1. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja našeta v uvodu. Poleg tega pa so tudi obravnavale poslovanje obrata v mesecu februarju in predvidevanja za mesec marec.

V obratu žebljarna sta imeli sestanek samoupravni delovni skupini: zavijalnica žebljarnе in žebljarna 1, ki sta obravnavali vprašanja navedena v uvodu.

TOZD VZDRŽEVANJE, ENERGIJA IN TRANSPORT

V obratu strojne delavnice sta imeli sestanek samoupravni delovni skupini ključavničarji strojnih delavnic navedena v uvodu.

V obratu VEN je imela sestanek samoupravna delovna skupina VEN-HVŽ, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu in delovno disciplino.

V obratu transport je imela sestanek samoupravna delovna skupina 4, ki je obravnavala vprašanja navedena v uvodu in analizo nesreč v letu 1975, ki so v njihovem obratu porasle in člani menijo, da bi morali analizirati vsako nesrečo, ker bi tako lažje odstranili vzroke nesreč.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

V delovni skupnosti Skupne službe so imele sestanek samoupravne delovne skupine: oddelek za organizacijo dela, sektor novogradenj, kadrovič sektor, splošno varnostna služba, kontrola kvalitete, kantina in čajna kuhinja, oddelek za družbeni standard. Vse samoupravne delovne skupine so obravnavale vprašanja navedena v uvodu. V samoupravni delovni skupini sektor novogradenj so tudi obravnavali poročilo o delu sektorja. V samoupravni delovni skupini splošno varnostna služba so člani seznanili z načinom ocenjevanja delovne uspešnosti in na to niso imeli pripomb. V samoupravni delovni skupini kontrola kvalitete so tudi obravnavali kvalitetno problematiko. V samoupravni delovni skupini oddelek za organizacijo dela so obravnavali še premakljivi delovni čas. Člani delovne skupine so soglašali s tem, da se uveljavi premakljivi delovni čas tam, kjer imamo za to pogoje, kajti ura in kartica prinašata red. Neosnovane so tudi trditve posameznikov v Železarni, da premakljivi delovni čas ne doprinese k večji delovni disciplini in redu.

Pregled sestankov samoupravnih delovnih skupin je nastal na osnovi zapisnikov, ki smo jih prejeli od samoupravnih delovnih skupin. Pregled naredila: Vlasta Vidic

Center za proučevanje samoupravljanja in informiranje

KOMISIJA ZA INFORMIRANJE VEDNO BOLJ AKTIVNA

Komisija za informiranje in propagando pri OK ZSMS Jesenice je od oktobra v lanskem letu vedno bolj aktivna. V tem času se je povečalo število njenih članov na devet. Tako kadrovske okrepitve komisija veliko lažje uresničuje informativno dejavnost med mladimi v jeseni.

RAZMIŠLJANJE O MLADINSKIH KLUBIH

Mladi, ki nimajo svojega kluba, ki nimajo svojega prostora za sestajanje in delovanje želijo na vsak način to doseči. Z veliko voljo, odredanjem, neposrednim delom in v nekaterih primerih tudi z znatnimi družbenimi sredstvi jim prej ali slej uspe klub opremiti in odpreti. Potem nekaj časa delajo, se sestajajo, prirejajo predavanja, proslave, plese in podobno. Druga za drugo te dejavnosti začno usihati, dokler se znova ne sestanejo, da ugotovijo zakaj ne delajo. Običajno se ugotovi, da ni pripravljenosti in zanimanja za delo. Klub zaprejo, da bo prihodnja generacija lahko znova zahtevala klub in se zanj borila.

Takšna pot seveda nikamor ne vodi, je pa pri nas tako pogosta, da velja o njej in njenih vzrokih več in tehtneje razmišljati. Predvsem ne moremo mimo tega, da načrtno klub in dejavnosti v njem mimo mladine in njenih interesov in želja, ker menimo, da so le-te istovetne z našimi.

Iz prakse, ki se uveljavlja v klubih bomo našli le nekaj področij dela, ki pa seveda zahtevajo dokajšnjo aktivnost in iznajdljivost vodstva kluba:

Pogosto dogajanje v klubu (igraanje iger, branje revij, časopisov ipd.); pogovor (o aktualnem dogodku, TV drami, filmu, zadnjih zunanji političnih novicah ipd.); pogovor (z delegatom, znanim športnikom, literatom, letalcem, potapljačem ipd.); predavanje; predavanje z razgovorom; pogovor po predstavi (filmski, dramski); uprizorjeno predavanje; krožek; organiziran ogled predstave; srečanje z avtorji in ustvarjalci po predstavi; proslave; akademije; interna kino-predstava (zabavni in poučni kratkometražni film); likovna razstava; razstava s sejmom (knjige, plakati, razglednice, kolekcije ipd.); literarni večer; literarna scena; literarna revija; uprizoritev literarne predloge; uprizoritev dramskega teksta; koncert; disko klub; disko ples; šaljiva tekmovanja; kviz - pokaži kaj znaš; ples z družabnimi igrami; plesni tečaji; plesna šola; plesna tekmovanja, interna praznovanja (odhodi v JLA, sprejem v ZK, diplome, športni uspehi itd.).

To je le nekaj neskončnega spektra možnosti, ki ga moramo dopolnjevati sami z lastno iznajdljivostjo, voljo in dobronamernostjo, pa se bo tudi vaš klub pridružil tistim slovenskim mladinskim klubom, ki niso žrtve v uvodu omenjenega vrtenja v začaranem krogu, temveč redno, vztrajno in kvalitetno delujejo že vrsto let.

Jože Žerdin

niški občini in spodbuja nosilce informiranja v osnovnih organizacijah ZSMS. Vendar pa so nekatere osnovne organizacije pri zbiranju nosilcev informiranja ostale popolnoma brez odziva, kljub temu, da je komisija za informiranje vsem OO ZSMS poslala že štiri dopise. Tako stanje pa je predvsem posledica neodgovornosti vodstev osnovnih organizacij, ker v svoji sredini ne izberejo pravega mladinskega, ki bi skrbel za informiranje.

Akciji Mladi novinar, ki jo je razpisala republiška konferenca ZSMS je komisija za informiranje namenila vso potrebno pozornost. V akciji že sodelujejo trije člani komisije, skušali pa bodo pritegniti še večje število mladih informatorjev. Člani komisije so se odločili, da bodo podobno akcijo organizirali tudi v občinskem merilu. V sodelovanju z uredništvom lokalnega radija Triglav in uredništvom glasila Železar so v februarju razpisali akcijo Mladi pišejo. Do sedaj je že prispelo nekaj prispevkov, ki jih bo posebna komisija v teku akcije pregledala trikrat, najboljši mlade informatorje pa bodo nagradili v mesecu mladosti. Akcija je torej že stekla, še enkrat pa opozarjamo vse mlade, da začnejo svoje delo, probleme in uspehe predstavljati širši javnosti - da začnejo pisati in se vključijo v akcijo.

Izhajanje glasila Horizont je bilo v zadnjem času ogroženo zaradi finančnih težav celotne OK ZSMS Jesenice. V mesecu marcu Horizont ni izšel, ker ni bil zagotovljen denar za papir. Člani komisije za informiranje so nastalo situacijo temeljito pretresli in sklenili, da je ena izmed rešitev ta, da si z objavljanjem reklamnih oglasov v Horizontu zago-

tovijo potreben denar. Poslali so dopis delovnim organizacijam v občini, jim razložili situacijo in jih zaprosili, da jim v obliki reklame pomagajo. Horizont je družbenopolitično angažiran informator in prav zato mora dobiti potrebno podporo.

Ob dnevu brigadirjev in 30-letnici prostovoljnega mladinskega dela, bo komisija za informiranje izdala glasilo, v katerem bodo objavljene vse zanimivosti s področja prostovoljnega mladinskega dela v jeseniški občini. Prav tako pa se pripravljajo tudi na srečanje s člani uredništva revije Mladina, ki bo v prihodnjem tednu na Jesenicah.

Marjeta Dolenc

AKCIJE ODREDA PLAVŽARJEV

Novoustanovljeni taborniški odred Plavžarjev na Jesenicah se dobro vključuje v razne akcije, ki jih sprejema na svojih sestankih. Prva taka akcija je bila udeležba na spominskem pohodu na Stol.

Ena najuspešnejših akcij pa je bila akcija, v katero je bil vključen dober del mladine jeseniške občine, ob izvedbi referenduma za izgradnjo šolskega centra na Plavžu. Taborniki so okrasili in označili volišča ter na sam dan referendumu, 29. februarja aktivno sodelovali.

Pri pobiranju letošnje taborniške naročnine, bodo taborniki pobirali tudi tako imenovani taborniški dinar za izgradnjo doma na Petrovi gori. Če bo teklo vse po načrtu, bomo izvedli še odredovo smučarsko tekmovanje. Največji dogodek za naš odred, pa bo razvitev odredovega prapora, ki je predviden za dan tabornikov, 22. aprila. Stane Sušanj

OB 30-LETNICI MDB PRVA LOKALNA DELOVNA AKCIJA V ŽELEZARNI

Te dni se številnim pomembnim jubilejem, ki jih bomo praznovali, pridružuje še eden in sicer ob praznovanju dneva brigadirjev praznujemo tudi 30-letnico mladinskih delovnih akcij. Jubilej bodo mladi po vsej Jugoslaviji slovesno in delovno proslavili. Osrednja slovesnost bo v Brčkem, kjer je stekla prva medrepubliška delovna akcija, proslave, prireditve in delovna srečanja mladine pa bodo zatem še v številnih drugih krajih. Letos bo tudi ravno iz Brčkega krenila na pot štafeta mladosti, ki bo skozi vso domovino ponela pozdrave in čestitke tovarišu Titu za njegov 84. rojstni dan.

Na praznovanje dneva brigadirjev in 30-letnice mladinskih delovnih akcij pa se je zelo prizadevno pripravila tudi jeseniška mladina. Potekala bo slovesno in delovno hkrati. Najprej bo jutri, 2. aprila, v dvorani gledališča Tone Čufar osrednja občinska proslava na kateri bo govoril Zlato Vogrič, vodja centra za mladinske delovne akcije pri republiški konferenci ZSMS. V kulturnem programu bodo nastopili člani gledališča Tone Čufar.

Jutri bodo v prostorih nekdanje poslovalnice Viatorja na Plavžu od-

prli tudi razstavo, na kateri bodo razstavljeni predmeti z mladinskih delovnih akcij, ki so jih posodili nekdanji brigadirji.

V soboto, 3. aprila pa bo v Železarni prva lokalna mladinska delovna akcija pod naslovom: »100 ton odpadnega železa«. V akciji bo jeseniška mladina čistila okolico železniških tirov, kjer je vedno veliko odpadnega železa. Mladi bodo razdeljeni v skupine, vsaka pa bo dobila zadolžitev koliko mora očistiti. Na prvi lokalni delovni akciji bo sodelovalo preko sto mladih in sicer evidentiranih brigadirjev za letošnje republiške in zvezne delovne akcije, zatem člani kluba brigadirjev, mladi iz naše Železarne, učenci železarske izobraževalnega centra in gimnazije, mladi delavci iz SGP Save in Gradisa, taborniki, mladi iz KS Plavž in Javornik, pripadniki JLA ter člani vseh organov občinske konference. V okviru praznovanja 30-letnice MDA pa bo občinska komisija za informiranje in obveščanje izdala tudi posebno številko glasila Horizont, kjer bo moč najti vse o prostovoljnem mladinskem delu v jeseniški občini.

J.

Pripravljenost je vedno
boljša kakor
golo pričakovanje...

Tito

5

RADIOLOŠKA, KEMIJSKA IN BIOLOŠKA DEKONTAMINACIJA

Ročne prevozne škropilnice se uporabljajo za razkuževanje sadnih dreves. Atomizerje - škropilnice je mogoče uporabiti za kemijsko in biološko razkuževanje zemljišča in objektov.

Naprave za zapraševanje rastlin brez preureditve uporabljamo za kemijsko in biološko razkuževanje.

Naprave za umetni dež (namakalni agregati) uporabimo v danih razmerah za razkuževanje živine.

S plugi je mogoče razkužiti vsako zemljišče in sicer z oranjem. Zemlja se preorje do 20 cm globoko, obvezno jo je potrebno obrniti. S tem dosežemo popolno kemijsko in biološko razkuženje, radioaktivnost se zmanjša za 50 %.

Valje za teptanje zemlje uporabljamo s preoravanjem.

Poleg navedenih sredstev za razkuževanje zemljišča s praškastimi snovmi in raztopinami uporabljamo tudi gospodarsko letalstvo.

TEHNIČNA SREDSTVA VODNEGA GOSPODARSTVA

Nekateri vodni sistemi imajo filtre za mehanično čiščenje vode in uničevanje kemijskih in bioloških primesi. Znan je zaboj-filter iz aktivnega oglja in peska. Z njim je mogoče opraviiti popolno kemijsko razkuženje vode.

Če ne bo oglja, ga nadomestimo s prodrom in peskom.

Biološko razkuženje vode opravimo s prekuhavanjem in kloriranjem. S prekuhavanjem vode v raznih posodah razkužimo vodo, ki je uporabna le v tehnične namene.

SNOVI ZA KEMIČNO RAZKUŽEVANJE

Klorovo apno je bel prašek, ki vsebuje 32 do 36 % klora. Je primeren za razkuževanje tekočih vojnih strupov. Vojne strupe nevtralizira s kloriranjem, oksidacijo odnosno hidrolizo. Uporablja se za razkuževanje objektov, terena in nepremičnin. V prašnem stanju ga porabimo 400 gr/kv. m. Vodno raztopino (1 dcl klorovega apna na 10 delov vode) porabimo 1 liter na 1 kv. m.

Kalcijev hipoklorit je prašnata snov, vsebuje 65 - 75 % klora. Je izvrstno razkužilo za dolgotrajne vojne strupe. Poraba praška je 300 gr/kv. m. vodne raztopine (2 dela hipoklorita in 1 del vode) porabimo 400 - 600 gr/kv. m površine.

Kloramini so beli kristalni praški, ki vsebujejo 25 - 26 % klora. Kloramin B in kloramin T sta primerna za razkuževanje vojnih strupov tipa mehurjevcev, predvsem za razkuževanje ljudske in živalske kože. Za razkuževanje so primerne alkoholno-vodne raztopine (10 do 20 %) oziroma vodne raztopine (0,1 do 0,5 %) za oči, nos in grlo.

Dikloramini so kristali belo-rumene barve. Za razkuževanje se uporabljajo 10- do 20 %-ne raztopine v organskih topilih. Kadar nam primanjkuje ostalih razkužil, uporabljamo le-te za razkuževanje ljudske in živalske kože. Nikakor pa ne za razkuževanje sluznic (oči, nos, usta).

Heksakloramin je svetlo rumen prašek, vsebuje 12 % klora.

Alkalije (natrijev, kalijev, amonijev in kalcijev hidroksid). Ugodni so za razkuževanje predvsem živčnih vojnih strupov in mehurjevcev.

Natrijev karbonat (soda) je primeren za razkuževanje živčnih vojnih strupov, kratkotrajnih vojnih strupov in mehurjevcev.

Organska topila, v njih topimo kemikalije za razkuževanje. Obenem pa služijo tudi za spiranje vojnih strupov iz vojne tehnike (puške, puškomitraljezi, havbice, minometi). Pomembna topila so dikloreten, trikloretilen, tetrakloroglik, bencin, benzen in petrolej. Nekatera topila so vnetljiva ali strupena, zato je na mestu previdnost.

NAGRADE TRIDESETIM UČENCEM OSNOVNIH ŠOL

V petek, 26. marca je kadrovske sektor naše železarne pripravil že šesto tradicionalno letno srečanje z učenci zaključnih razredov osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine v gledališki dvorani na Jesenicah. Tako organizirano in kontinuirano sodelovanje se je pričelo v letu 1971, ko so ekskurzije učencev zaključnih razredov osnovnih šol dobile bolj poglobljeno obliko, povečalo se je sodelovanje pri poklicnem usmerjanju, poleg različnih drugih oblik za povečevanje interesa mladih za železarstvo in železarno, med katere sodijo vsakoletni natečaji za najboljše pismene, likovne in tehnične izdelke učencev v zvezi z železarsko tematiko, ki se sklenejo na vsakoletni marčevi javni prireditvi.

Tako kot že vsa leta doslej, so tudi letos učenci zaključnih razredov osnovnih šol obeh gorenjskih občin s svojimi pedagogi in predstavniki temeljnih organizacij združenega dela in delovne skupnosti Skupne službe ter uprave Železarne, napolnili gledališko dvorano na Jesenicah. V prvem delu prireditve sta izvajala krajši koncert harmonikarski zbor glasbene šole in mladinski pevski zbor Blaž Arnič gimnazije Jesenice, ki ju vodi ravnatelj glasbene šole Janko Pribošič. Zelo zahteven program sta izvedla kvalitetno v zadovoljstvo vseh navzočih.

Da srečanje ne bi izgubilo povsem tekmovalnega značaja, je za popestritev srečanja dvanajst dvočlanskih ekip vseh dvanajstih osnovnih

šol odgovarjalo na vprašanje iz poznavanja Železarne. Čeprav odgovori niso bili ocenjevani, pa je večina ekip pravilno odgovorila na zastavljeno vprašanje. Vsi učenci, ki so sodelovali so prejeli spominsko darilo.

Sledila je razglasitev rezultatov natečaja Železarne in podelitev priznanj vsem sodelujočim šolam in prosvetnim delavcem - mentorjem. Nagrade in priznanja je izročil direktor kadrovskega sektorja, Tone Varl, ki se je ob tej priložnosti zahvalil vsem učencem, prosvetnim delavcem in šolam za sodelovanje. Trinajstim šolam je izročil umetniške slike, ki so jih izdelali člani likovnega kluba DOLIK, pedagogom mentorjem pa knjigo, kroniko jeseniško-bohinjskega odreda.

Na natečaj Železarne, je vseh dvanajst osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine poslalo pismene izdelke učencev osmih razredov na temo Jeseniški železar v letih 1945 - 1975. Komisija, ki so jo sestavljali Avgust Karba, Miloš Magolič in Joža Varl, je izbrala naslednji vrstni red:

Prvo nagrado, vsak po 500 dinarjev sta prejela za svoja sestavka: Polonca Ropret iz osnovne šole Bled in Mitja Zagar iz osnovne šole Radovljica. Drugi nagradi po 450 dinarjev sta pripadali Primožu Jovanu iz osnovne šole Radovljica in Tanji Jerala iz osnovne šole Bled. Tretji nagradi po 400 dinarjev sta prejela Nataša Bulovec iz osnovne šole Zirovnica in Marica Kavčič iz osnovne šole Koroška Bela. Četrti nagradi po 350 dinarjev je komisija namenila Janiki Šlibar iz osnovne šole Tone Čufar Jesenice in Cirili Gabršek iz osnovne šole Gorje, peti nagradi po 300 dinarjev pa Mariji Toman iz osnovne šole Bled in Kseniji Lakota iz osnovne šole Mojstrana.

Devet osnovnih šol in posebna osnovna šola Jesenice je na natečaj poslalo 28 likovnih del z železarskim motivom, iz katerih je že navedena komisija, kateri se je pridružil še akademski slikar Jaka Torkar, kot najboljše izbrala:

S po 500 dinarji je nagradila risbi: Igorja Zupana iz osnovne šole Bohinjska Bistrica in Marije Peternel iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice. Drugi nagradi po 450 dinarjev so prejeli Pero Hlebanja iz osnovne šole Mojstrana in Dušan Teraž, Senad Alilov in Dušan

Pozvek iz posebne osnovne šole Jesenice za skupno delo. Tretji nagradi, vsak po 400 dinarjev sta prejela Boštjan Cuznar iz osnovne šole Kranjska gora in Vlado Šaponja iz osnovne šole Tone Čufar Jesenice. Četrti nagradi po 350 dinarjev sta pripadali Dragu Rakiniču in Vojku Otovcu iz osnovne šole Mojstrana, peti nagradi, vsak po 300 dinarjev pa sta prejela Marija Lunder iz osnovne šole Koroška Bela in Danica Rodinger iz osnovne šole Kranjska gora.

Na natečaj je šest osnovnih šol poslalo 17 tehničnih del, ki so morala predstavljati ali železarski motiv ali biti narejena iz materiala, ki ga proizvaja Železarne. Komisija je izbrala za najboljše dela naslednjih avtorjev:

Vsak po 500 dinarjev sta prejela izdelka avtorja Ismeta Pivača iz osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice in avtorjev Iztoka Šimnica, Matjaža Vaupotiča, Tomaža Stareta in Matjaža Smoleja za skupno delo iz osnovne šole Koroška Bela. Druga nagrada, vsakomur po 450 dinarjev je pripadla Marjanu Bohnecu iz osnovne šole Bohinj in Slavku Skumavcu iz osnovne šole Mojstrana. Tretji nagradi po 350 dinarjev sta prejela Igor Zupan iz osnovne šole Bohinj in Milan Hočvar iz osnovne šole Koroška Bela. Obe četrte nagradi po 350 dinarjev sta pripadali učencem drugega razreda osnovne šole Lesce za dvojne skupinskih del. Peto nagrado pa je komisija dodelila Marinki Hrovat iz osnovne šole Mojstrana in Branku

Mencingerju iz osnovne šole Bohinj, ki sta prejela vsak po 300 dinarjev. Skupaj je bilo podeljenih 30 nagrad v znesku 12.000 dinarjev.

Omenimo naj, da bo kadrovske sektor v okviru vsakoletnih prispevkov šolam za zaključne izlete na vsak zaključni razred osnovnih šol jeseniške in radovljiške občine nakazala po 700,00 dinarjev, če so se razredi 100 odstotno odzvali na natečaj za pismeni izdelek, manjša udeležba oziroma odziv pa se od tega zneska odšteva.

Letošnje srečanje jeseniške železarne z učenci zaključnih razredov osnovnih šol pa so sklenili s skoraj polurnim barvnim filmom z naslovom Železarne in njeni poklici. Film, ki je še delovna kopija, v kateri manjka še nekaj kadrov in ki še ni ozvočen, je posnel član filmske skupine Odeon Janez Horvat, scenarij zanj pa je v sodelovanju z Antonom Zevnikom napisal Joža Varl. Film je financiral kadrovske sektor jeseniške železarne in bo po dokončni izdelavi na voljo vsem osnovnim šolam in drugim koristnikom za spoznavanje železarne in njenih poklicev.

Vsekakor je tako kot vsa doslej, tudi letošnje srečanje z učenci osnovnih šol uspešno, želimo le lahko, da bo temu primeren tudi interes za železarske poklice med učenci in učenkami zaključnih razredov osnovnih šol, ko se bodo čez dobra dva meseca odločali za svoj poklic.

NOVICE IZ SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

HLADNA VALJARNA

V četrtek, 4. marca je bila deveta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Posredovana je bila informacija o praznovanju dneva žena, v nadaljevanju se je pa so razpravljali še o programu dela. Zavzemali se bodo za poživitev dela mladinske organizacije. V družbeno-politične organizacije je treba vključiti čimveč mladih delavcev, v predsedstvo mladinske organizacije pa naj bi izvolili aktivne mladince. V načrt je tudi sestanek mladinske organizacije v hladni valjarni, katerega se bodo udeležili tudi člani izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata.

Pristojnemu organu bodo posredovali predlog za podelitev srebrnega znaka sindikatov Slovenije. Strinjali so se s predlogom, da bo tajniške posle v prihodnje opravljala Neda Knific. Prav tako je bil sprejet predlog, da bodo upokojenim sodelavcem izročili spominska darila, Francu Bercetu in Rahmanu Čamžiču pa so odobrili denarno pomoč.

PROFILARNA

V četrtek, 8. marca, je bila seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. V razpravi so bili trije predlogi za podelitev srebrnega znaka sindikatov Slovenije. Obširne in izčrpne utemeljitve bodo posredovali pristojnim organom. Ob sklepu se je so razpravljali še o obisku Plavice z ogledom smučarskih skokov. Zaradi bolezenske odsotnosti sodelavca Nikole Urukale so se dogovorili, da bo do njegove vrnitve opravljal funkcijo referenta za oddihe, podpredsednik Franc Rautar.

GRADBENO VZDRŽEVANJE

V petek, 19. marca je bila deveta seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Izvršnemu odboru je bila posredovana informacija o smučarskem tekmovanju na Zatniku, ki se ga je udeležilo 29 sodelavcev. Tekmovanje v sankanju je bilo v Podmežakli ob udeležbi 30 članov kolektiva.

V nadaljevanju se je Vanda Eniko opozorila, da je treba pri izbiri in določanju roka za izvedbo izleta upoštevati delo pri remontih. Izvršni odbor osnovne organizacije se je odločil za organizacijo izleta 10. in 11. aprila v Poreč. Člani kolektiva naj bi za udeležbo na izletu vplačali po 50 dinarjev, udeleženci izleta – svojci pa bodo plačali polno ceno.

RTA

V sredo, 24. marca je bila 10. seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata. Pregledali so zasedbo delovnih mest v obratu RTA po zvedeni reorganizaciji in se s predlagano zasedenostjo tudi strinjali. Seznanjeni so bili s predlogom za zasedbo delovnih mest: tehnika za tehtalno elektroniko, obratnega tehnika TMR in referenta za rezervne dele.

Na seji izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata so predlagali, oziroma na sedanjo lokacijsko razdelitev obrata ter lažje informiranja, naslednje samoupravne delovne skupine: SDS projektiranje avtomatike meritve – vodja Slivnik, SDS elektro zveze – vodja Stare, SDS remontni oddelek področja Jesenice – vodja Odar, SDS reperaturni oddelek Jesenice – vodja Šimic in SDS RTA Javornik-Bela – vodja Logar. Zaradi lažjega tolmačenja je možno tudi združevanje

nje posameznih delovnih skupin. Predlagani vodje SDS bodo v aprilu organizirali sestanke in obravnavali bodočo organizacijsko strukturo.

SEJA KOMISIJE ZA KULTURO IN IZOBRAŽEVANJE

Predsednik komisije za kulturo in izobraževanje pri izvršnem odboru sindikata Ignac Smolej je za tork, 30. marca sklical sejo komisije. Skladno s predlaganim dnevnim redom naj bi pregledali program dela ZKPO občine Jesenice in amaterskega gledališča Tone Čufar. Prav tako je na dnevnem redu seja razprava o programu dela komisije za leto 1976.

SEMINAR ZA ORGANIZATORJE KULTURNEGA ŽIVLJENJA DELAVCEV

Komisija za kulturo in izobraževanje pri izvršnem odboru sindikata je skupaj z delavsko univerzo Jesenice pripravila seminar za organizatorje kulturnega življenja delavcev. Seminar bo v aprilu v Kazini na Jesenicah. Udeleženci seminarja bodo seznanjeni s samoupravo zasnovo vloge in položaja kulture v naši družbi ter z vsebino in oblikami kulturnega delovanja v TOZD in OZD. Spregovorili bodo tudi o družbeni, materialni in kadrovski osnovi kulturnega življenja delavcev in seveda o nalogah organizatorjev kulturnega življenja.

PLAVŽ

Štirinajste seja izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata se je udeležilo 12 članov.

V razpravi so bila navodila o novi organiziranosti v TOZD. Precej pozornosti so med razpravo posvetili delovanju samoupravnih delovnih skupin in se strinjali s predlogom, da obdržijo sedanje število SDS. Med drugim so ugotovili, da niso vedno upoštevana mnenja SDS in da je večkrat bolj važno to, da so odobrena navodila, ki jih dobivajo od različnih organov, oziroma jih nekdo določa. Izvolitev podpredsednika so odložili do prihodnje seje, med tem ko so na seji imenovali predsednika komisije za podeljevanje odlikovanj.

Strinjali so se s predlogom izvršnega odbora sindikata Železarne, da naj bi sredstva namenjena praznovanju dneva žena uporabili za nabavo rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka. O programu dela, ki je bil sprejet na zadnji seji konference ter o družbenem dogovoru o družbeni samozaščiti bodo razpravljali na prihodnji seji. Obravnavali so še predloge za dodelitev denarne pomoči trem sodelavcem, ki dalj časa bolujejo.

ZAKLJUČKI SINDIKALNE KONFERENCE NA PLAVŽU

Skladno s pravili sindikalne konference, izvršni odbor osnovne organizacije sindikata predlaga naslednje sklepe, ki naj bi jih izpolnili v letošnjem letu:

Na področju samoupravljanja se bo treba prizadevati, za čim hitrejšo reorganizacijo TOZD v Železarni, kar bo tudi osrednja naloga.

Več pozornosti naj bi posvetili oblikovanju dohodka in varčevanju pri vpihovanju pare, pri ostružkih in peči 2 ter pri dodajanju SM žlindre v mešanico za sintiranje. Omenili so tudi prihranek pri reprodukcijskih materialih (cevi, drogovi,

pesek, masa itd.), kjer naj bi uvedli stimulacijo. Predlagajo uvedbo brezodne katranske mase in naj bi zato odobrili ogled izdelave kanalov v železarni Zenica delovodju in prvemu topilcu.

Predlagajo tudi možnost izdelave kanalov iz livarskega peska, pospešili pa naj bi tudi prodajo žlindre, da bi dosegli večji finančni učinek. Poiskati bo treba ustrezno obliko stimulacije med menjavo pihalice. Zaradi prevelike kale surovega železa, ki izteče v žlindro SDS predlagajo ustrezno obliko nagajevanja celotne ekipe zaradi znižanja izgub. Ustrezno naj bi stimulirali tudi izmeno, ki ima največje prihranke pri reprodukcijskem materialu, medtem ko naj predlog nagajevcev pripravi obratovodstvo. Več pozornosti naj bi posvetili oskrbi in čistoči delovnih sredstev, podaljšati bo treba življenjsko dobo transportnim trakom ter v prvi fazi uvesti premijo za znižanje stojnin vagonov. Uvedli naj bi tudi premijo vozačev za kakovostno zasipanje peči.

Delegati obeh zborov zdravstvene skupnosti so na deveti seji obravnavali finančni načrt občinske in regionalne zdravstvene skupnosti Kranj za leto 1976. Celotni finančni načrt za leto 1976 je oblikovan v okviru stabilizacijskih prizadevanj, saj se planirana sredstva ne povečujejo v globalni nad dovoljenim nivojem. V razpravi je tekla beseda bolj o posameznih postavkah, ki bistveno presegajo dovoljeno povišanje.

Ze pri obravnavi zaključnega računa za leto 1975, ki je bil za gorensko regijo zelo negativen, saj je izkazoval kar za 19.511.857 din primanjkljaja. Ze tu je bila izrečena kritična pripomba na račun preseženih stroškov za zdravlila. Tokrat pa je bilo v razpravi poudarjeno, da bodo morali zdravniki pri izdaji receptov za zdravlila biti bolj varčni. Z namenom, da bi se zmanjšala poraba zdravlil, je bil tudi povečan prispevek zavarovancev za nabavo zdravlil kar za 100 odstotkov. V nasprotju z vsem tem je vsekakor finančni plan za leto 1976. Navedel bom samo razmerje med planiranimi sredstvi za ambulantno in dispanzersko zdravljenje ter planiranimi sredstvi za zdravlila in injekcije. Po logiki bi moral biti porast predvidenih sredstev v določenem sorazmerju, toda temu ni tako.

Za splošno ambulantno in dispanzersko zdravljenje finančni načrt predvideva samo za 1.861.000 din za 3,5 odstotka več denarja kot smo ga porabili v letu 1975, za specialistično zdravljenje 1.008.000 din ali za tri odstotke več kot smo porabili leto poprej. Pri porabi zdravlil, vključno z injekcijami pa je predviden porast kar za 9.610.000 din, ali 20 odstotkov več kot smo porabili v letu 1975. Če upoštevamo predvidena sredstva za zdravlila in injekcije, je bila na osmi seji tako občinske kakor regijske skupščine zdravstvene skupnosti kritika zdravnikov, da so predpisali preveč zdravlil, neupravičena in krivična, seveda v kolikor niso višje planirana sredstva samo zaradi povečanja cen zdravlil. V razpravi je bilo poudarjeno, da se tudi pri nas že kaže prevelika poraba raznih tablet.

Bili so mnenja, da je tako povečanje sredstev za zdravlila pretirano in da je treba zdravlila predpisovati bolj racionalno. V kolikor bi uspeli v letu 1976 zmanjšati porabo zdravlil na nivo lanskega leta, bi ta denar lahko namenili v druge namene zdravstvenega varstva. Skupščina je obravnavala tudi poročila o zobozdravstveni službi v občini Jesenice. Ugotovljeno je, da zobozdravstvena služba ne pokriva vseh potreb zavarovancev. Potrebno bo povečati storilnost v zobozdravstvenih ordinacijah in skrajšati čakalno dobo. Poudarjeno je bilo, da ta problem ne bo tako kmalu rešen, ker je pomanjkanje zobozdravstvene kadra večje, število ljudi, ki iščejo zobozdravstvene usluge pa stalno narašča. Ko je bila v Sloveniji ukinjena privatna praksa zobozdravnikov, se je še poslabšala. Pritisk na obstoječe zobozdravstvene zmogljivosti se je še povečal in s tem tudi čakalna doba. V razpravi je bilo rečeno, da v tej panogi zdravstvenega varstva res nimamo neupravičenih koristnikov, kot to lahko trdimo pri splošnem zdravstvenem varstvu in da neurejene razmere še poslabšujejo situacijo. S tem se izdatki, tako samih zavarovancev kot tudi zdravstvenega varstva samo povečujejo. Pri vsem tem pa tudi pozabljamo, da so pri marsikaterem bolniku neurejeni zobje vzrok za druga obolenja. Skupščina zaradi tega, kar ni bilo ustreznih poročil, ni mogla obravnavati sklepa odbora samoupravnega nadzora, katere je sprejel na svoji prvi seji, kljub temu pa jih v celoti citiramo:

Na beograjskem sejmu v Beogradu, bo od 5. do 11. aprila odprt že petnajsti, jubilejni mednarodni salon avtomobilov. Ta, že tradicionalna gospodarska in atraktivna manifestacija, bo letos zajela vse najbolj poznane proizvajalce potniških, terenskih in specialnih vozil iz SFR Jugoslavije in številne proizvajalce iz zamejstva.

Prvič bo ob mednarodnem salonu avtomobilov organiziran salon pomorskega turizma v sodelovanju proizvajalcev in transportnih organizacij iz tega področja in sicer tako iz Jugoslavije, kakor iz inozemstva. Z ozirom na vse večje korišćenje vozil in razvoj pomorstva in turizma tako v svetu kot pri nas, je razumljiv izreden interes proizvajalcev, kakor tudi transportnih organizacij. Seveda pa bo salon zanimiv tudi za obiskovalce, predvsem koristnike vseh teh uslug oziroma dobrin.

KRITIČNA RAZPRAVA NA SEJI OBEH ZBOROV OBČINSKE ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

1. Strokovna služba naj ugotovi, če vse delovne organizacije, ki so registrirane pri občinski zdravstveni skupnosti Jesenice, plačujejo prispevek za zdravstveno zavarovanje in če je prispevek upoštevan pri dohodkih Jesenic. Ta ugotovitev je važna zlasti za dislocirane enote.

2. Regionalna zdravstvena skupnost Kranj naj posreduje odboru pojasnilo, kako je bil izdelan obračun za povračilo stroškov strokovni službi, ker prispevamo najvišji odstotek, istočasno pa izkazujemo največji primanjkljaj.

3. Strokovna služba naj takoj sklene pogodbo s pokojninsko skupnostjo, glede povračila nadomestila osebnega dohodka za vse tiste, ki po oceni IK že več mesecev prejemajo nadomestilo iz sredstev zdravstvenega varstva – zavarovanja.

4. Ponovno zahtevamo pojasnilo, ki ga je v mesecu septembru 1975 zahtevala že skupščina občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, za koliko so se povečali celotni stroški skupnosti zaradi uvedbe novih receptov.

5. Odbor ugotavlja, da se je stalež delanezmognih v zadnjem času ponovno povečal. Zdravstvene komisije sedaj nimajo niti več tistega pregleda nad staležem, ki so ga imele do 31. decembra 1975. Strokovna služba naj takoj izdela nove določbe o delu zdravniške komisije in kriterije, v kakšnih primerih mora zdravnik obvezno predstaviti zavarovanca zdravniški komisiji.

6. Zoper delovno organizacijo vzgojno izobraževalni zavod Jesenice, naj se uvede postopek, ker je omogočila nadurno delo zavarovancu v času, ko je bil v staležu delanezmognih.

Skupščina je postavila zahtevo, da se do prihodnje seje pripravijo v sklepih zahtevana poročila.

Stane Torkar

TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI FELJTON – TEHNIČNI

JAPONSKI PLAVŽI SO NAJVEČJI NA SVETU

Japonske železarne imajo danes največje plavže na svetu. To omogoča doseganje visoke produktivnosti in ima tudi še druge prednosti. Vendar zahteva gradnja zelo velikih plavžev izredno visoke investicijske stroške. Razen tega pa nastopa pri tem tudi veliko tveganje v slučaju okvar in obratovnih motenj.

Največja japonska železarska družba Nippon Steel Co. sodi med tiste proizvajalce grodlja, katerih plavži obratujejo tehnološko zanesljivo, stabilno in učinkovito. V njeni železarni Kimitsu so dosegli plavž št. 1, 2 in 3 v kratkem zaporedju visoko proizvodnjo 13 milijonov ton grodlja v eni sami obratovni kampanji. Plavž št. 1, ki ima koristno prostornino 2.884 kub. metrov, je pričel obratovati v oktobru 1969 in je dosegel to mejo v proizvodnji avgusta 1975. Plavž št. 2, s koristno prostornino 2.705 kub. metrov, je dosegel to proizvodnjo v septembru 1975. V istem mesecu je proizvedel takšno količino grodlja tudi plavž št. 3. Ta ima koristno prostornino 4.063 kub. metrov in je pričel obratovati v septembru 1971.

V preteklem letu sta dosegla takšno proizvodnjo grodlja v eni obratovni kampanji tudi dva plavža v železarni Nagoya in Oita. Prvi ima koristno prostornino 2.924 kub. metrov in drugi, ki sodi med največje plavže na svetu, 4.158 kub. metrov.

V japonskih železarnah obratuje danes devet plavžev, ki so med največjimi na svetu in imajo koristno prostornino okoli 4.000 kub. metrov. Vsi ti plavži obratujejo izredno stabilno in dosegajo večjo produktivnost ter nižjo porabo koksa kot plavži, ki so manjši in imajo običajne dimenzije. To je bilo mogoče doseči z velikimi tehnološkimi in raziskovalnimi naporji v preteklih dvajsetih letih na področju plavžarstva. In to predvsem z večanjem dimenzij in s tem tudi proizvodnje peči, doseganjem zanesljivosti obratovanja in postopnim zniževanjem porabe koksa.

Dosedanja praksa je pokazala, da je takšen razvoj na področju plavžarske tehnologije prinesel določene prednosti celotni železarski industriji. Na drugi strani pa zahtevajo ti gigantski plavži izredno visoka investicijska vlaganja. V slučaju večjih okvar ali obratovnih motenj nastanejo velike finančne izgube. Posebno še, ker je z izpadom proizvodnje grodlja ogrožena tudi proizvodnja surovega jekla v kisikovih konvertorjih in s tem celotne železarne.

Dosedanje izkušnje kažejo, da ni mogoče znižati investicijskih stroškov za gradnjo velikih plavžev, če njihova koristna prostornina presega 3.000 kub. metrov, oziroma, če je premer talnilnika večji kot 12,5 m. Zato ti stroški naraščajo vzporedno z večanjem njihovih dimenzij. Iz tega razloga je za racionalno obratovanje potrebno zagotoviti z ustrezno dodatno opremo čim nižjo porabo goriva, visoko produktivnost in zanesljivo

obratovanje. Poleg tega je treba doseči tudi čim večjo proizvodnjo v eni obratovni kampanji med dvema remontoma. Pri plavžih običajnih dimenzij se giblje ta proizvodnja med 5 in 13 milijonov ton in to pri proizvodnem pokazatelju 3.000 do 5.000 ton na kub. meter in kampanjo. Ob enakem proizvodnem pokazatelju bi morali doseči plavži s 4.000 kub. metrov koristne prostornine skupno proizvodnjo v eni obratovni kampanji 12 do 20 milijonov ton.

V železarni Kimitsu je v oktobru 1975 pričel obratovati nov veliki plavž št. 4, ki ima koristno prostornino 4.930 kub. metrov in proizvaja dnevno 11.000 ton grodlja. Obratujejo kot nadomestilo za plavž št. 2, ki je v septembru prenehal obratovati in bo ostal v rezervi.

Pri projektiranju plavža št. 4 so polagali veliko pažnje med drugim tudi na zaščito okolja. Pri tem so uporabili najnovejšo izkušnje s področja zaščite pred onesnaženjem ozračja in preprečevanju ropota. Njegove ostale konstruktivne značilnosti so naslednje:

- premer talnilnika je 14 m,
- pritisk na žrelu ustreza 3 atm,
- ima 38 pihalice,
- ima štiri kaverperje z zunanjim zgorevanjem, ki omogočajo obratovanje s temperaturo vpiha nega zraka 1.300 stopinj Celzija,
- za čiščenje dimnih plinov uporablja Venturijev vodni čistilec.

V železarni Oita gradijo drugi veliki plavž. Imel bo podobne dimenzije kot ta, ki so ga zgradili v železarni Kimitsu. Pričel bo obratovati še v letošnjem letu.

DELO SEKTORJA ZA EKONOMIKO IN ORGANIZACIJO TER PRAVNE SLUŽBE V LETU 1975

(Nadaljevanje s 1. strani)

ODDELEK ZA ŠTUDIJE DELA IN ČASA je 80 odstotkov svojega časa porabil za inženiring, naloge, 9 odstotkov za kontrolo doseganja normativna dela, 3,5 odstotka za negovanje sistema norm in osem odstotkov za ostala dela. V obdelavi je bilo 96 inženiring nalog. Med pomembnejšimi nalogami je treba poudariti analizo časov v elektrojeklarni, priprava SM žlindre za vsip v plavž, menjava valjev v valjarni 2400, izkoristek delovnega časa v hladni valjarni — multimoment snemanja, optimalna razporeditev opreme v strojnih delavnicah itd. Oblikovani so bili kriteriji učinkovitosti v profilarni in obratu vratnih podbojev.

ODDELEK ZA SISTEME je delal na manjšem številu obsežnejših nalog — projektov, v katerih so sodelovali tudi drugi oddelki, zlasti center za obdelavo podatkov in oddelki za organizacijo dela. V zaključni fazi je izdelavo saldokonta kupcev in informacijskega sistema na plavžu. Začeta pa je izdelava kadrovske evidence in spremljanja proizvodnje v hladni valjarni Bela. Začasno je ustavljena naloga o vodenju elektropeči, delavci oddelka pa nadaljujejo delo na področju operacijskih raziskav.

CENTER ZA OBDELAVO PODATKOV — V oddelku za luknanje kartic nastopajo problemi zaradi nenakladne obremenitve v teku meseca. Precej dokumentov prihaja šele ob koncu meseca. V strojem oddelku nastajajo težave zaradi neurejenega izstavljanja novih šifer in postavljanja cen ter pri letnih obdelavah zaradi premajhnih zmogljivosti računalnika. Le-ta je v letu 1975 delal povprečno 470 ur mesečno, v januarju pa celo preko 600 ur. Odprtih je bilo 78, izvedenih pa 69 programskih nalog, in sicer z naslednjih področij: nova področja obdelave podatkov, dopolnitve obstoječih obdelav na zahtevo uporabnikov, reorganiziranje obdelav z namenom racionalizacije — boljšega izkoristka računalnika in manjše naloge za enkratne obdelave podatkov.

ODDELEK ZA ZAŠČITO INDUSTRIJSKE LASTNINE je bil ustanovljen iz dosedanjega referata za racionalizacijo. V letu 1975 je bilo v Železarni 63 predlogov tehničnih izboljšav s prihranki 14,9 milijona din in 389.520 din izplačanih odškodnin. Oddelki je opravljal svoje redno delo v zvezi s svojo dejavnostjo; sodeloval pa je tudi pri pripravi in usklajevanju sporazuma v okviru SZ in v okviru ZJJZ.

PRAVNA SLUŽBA — V preteklem letu je pravna služba uspešno reševala številne vsakodnevne naloge, ki izhajajo iz splošnih zakonov, kakor tudi tiste občasne, ki so se pojavljale med letom. Celotno delovanje pravne službe pa se je preko vsega leta odvijalo pod vplivom primarne družbenopolitične akcije v zvezi z uresničevanjem nove ustave. Za delavce pravne službe pa je bilo preteklo leto pomembno tudi zaradi velikega števila novih zakonskih predpisov, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov temelječih na ustavi in ki jih je bilo potrebno proučevati, spremljati ter izvajati tudi v praksi. Gre za sistemsko nove zakonske in samoupravne rešitve, za katere pri njihovem izvajanju ni ustrezne sodne oziroma pravne prakse. Na delo pravne službe je delno vplivala tudi reorganizacija pravosodja, oziroma ustanavljanje novih samoupravnih sodišč in družbenih samoupravnih pravobranilcev. Celotno delo pravne službe v preteklem letu pa je bilo vsakodnevno povezano z dvema osnovnima nalogama, z izgradnjo hladne valjarne in s pripravi za novo samoupravno reorganizacijo Železarn.

GOSPODARSKI SPORI — Še vedno je ena najpomembnejših nalog pravne službe, da rešuje gospodarske spore, ki nastajajo med Železarno ter njenimi kupci in dobavitelji. Ti spori se rešujejo v pravnem postopku s tožbami, izvržbami, ugovori in drugimi vlogami pri gospodarskih sodiščih. V letu 1975 je pravna služba vložila proti poslovnim partnerjem Železarne 61 mandatnih tožb v skupni vrednosti 152.418.932 dinarjev in 31 izvršilnih predlogov v skupni vrednosti 61.397.563 din. V vseh navedenih postopkih je vložila oziroma izterjevala tudi pripadajoče obresti, pravdne in izvršilne stroške.

Pretežni del tožb je bilo vloženih na okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani. Nekaj pa smo jih morali še vedno vlagati na sodiščih, ki so pristojna za reševanje sporov po sedežu naših poslovnih partnerjev, kar pa ni ugodno, saj postopki daljša časa trajajo pa tudi sodne takse v drugih republikah so višje kot v SR Sloveniji.

Za navedene mandatne tožbe in izvršilne predloge je Železarna morala plačati v preteklem letu 655.126,75 dinarjev sodnih taks, ki pa so bile Železarni skoraj vse vrnjene v obliki pravnih in izvršilnih stroškov, gledano to, da je bila pravna služba z večino tožb in izvržb uspešna.

Primerjava z več leti nazaj kaže, da se vedno prevladujejo med Železarno in njenimi poslovnimi partnerji drugi plačilni instrumenti in v manjši meri prisilni — sodni. Glede na precejšnje število tožb za zneske, ki presegajo pet milijonov ali celo deset milijonov dinarjev in ko se vtožuje naenkrat tudi do 100 faktur, ki jih je Železarna fakturirala v razdobju enega leta, pa bi bilo potrebno razmisliti, ali so ti drugi izvensodni instrumenti, kot npr.: kompenzacije, assignacije, tudi vedno za Železarno najučinkovitejši, zlasti če se, kot verjetno v primeru teh tožb, s posameznimi poslovnimi partnerji dogovori o izvensodnih plačilih ne realizirajo.

Po našem mnenju bi bilo potrebno take poslovne partnerje hitreje ugotovljati in takoj tožiti za manjše zneske, krajša časovna obdobja in manjše število faktur, kar bi verjetno pozitivno vplivalo na poslovni rezultat Železarne. Pri tožbah za večje zneske in veliko število faktur se namreč redno pojavljajo razni ugovori toženih strank kot npr.: da faktur niso prejeli, da ne vedo, za kateri posel gre in podobno, vse z namenom čim daljšega odlaganja plačila, kar ne glede na običajno dogovorjeno iztoženo in šele v izvršilnem postopku plačane 12-odstotne zamudne obresti, ob znani vsakoletni visoki inflacijski stopnji pomeni kreditiranje naših kupcev pod neugodnimi pogoji za Železarno. Ta problem je sicer dokaj kompleksen, ki bi ga bilo potrebno reševati v sklopu celotne komercialne finančne politike in se v danem momentu poslužiti tistih plačilnih instrumentov, ki doprinesejo k hitrejšemu obračunu denarnih sredstev v Železarno.

Pri reševanju gospodarskih sporov z našimi kupci se še vedno srečujemo s problematiko dogovarjanja o višini zamudnih obresti, pristojnosti sodišč ter s tem v zvezi s plačevanjem sodnih taks na območja drugih republik. Če hočemo s tem v zvezi doseči maksimalne možne pozitivne rezultate, zlasti glede vtoževanja najvišjih možnih zamudnih obresti, kar pa je pri upadanju plačilne sposobnosti naših kupcev pomembna postavka, potem moramo težiti k temu, da se vedno in v vsakem primeru ti elementi pogodbeno dogovorijo. V nasprotnem primeru se po nepotrebnem odrekamo delu dohodka, ki ga je najlažje, le administrativno možno ustvariti. Na tem področju so nekaj let nazaj opazni vidni uspehi ter izboljšanje stanja tudi v letu 1975, vendar pa menimo, da se na tem področju da še marsikaj storiti. V tej smeri je pravna služba tesno sodelovala s prodajnim in finančnim sektorjem.

Poslovni partnerji Železarne so v letu 1975 tožili Železarno v 17 primerih v skupni vrednosti 148.712,00 dinarjev ter za stroške 3.798,55 din. Zoper Železarno v letu 1975 ni bila vložena nobena izvržba. Na vložene tožbe je pravna služba ugovarjala plačilu v petih primerih, od tega je bila v treh primerih uspešna, dva primera pa se še rešujeta. Uspešno so rešene tudi vse zadeve iz prejšnjih let, razen ene, ki se še rešuje.

Tudi pri tovrstnih sporih je v primerjavi z letom 1974 opaziti precejšen porast tožb in višine tožbenih zahtevkov, vendar pa sta obe postavki nepomembni glede na celotni plačilni promet Železarne.

Navedeni podatki, zlasti izostanek izvržb proti Železarni, kažejo na relativno uspešno plačilno sposobnost Železarne v preteklem letu.

Pravdni stroški na tem področju so minimalni, na kar je vplivalo tudi uspešno reševanje spornih primerov.

TOŽBE V ZVEZI S ŠTIPENDIRANJEM — V letu 1975 je pravna služba vložila štiri tožbe zaradi vračila štipendij in študijskih posojil. Pravna služba je dobila vse tožbe, toženci pa so plačali iztožene zneske in stroške, ki jih je imela Železarna, ali pa smo vložili izvržbe, ki so bile prav tako uspešne.

ODŠKODNINSKI ZAHTEVKI ZARADI NESREČ PRI DELU — V letu 1975 so delavci Železarne uveljavljali preko pravne službe, zaradi nesreč pri delu, 17 odškodninskih zahtevkov, v sk. vrednosti 938.319,70 dinarjev. Zaradi zmanjšanja pravnih stroškov in hitrejšega reševanja odškodninskih zahtevkov se je pravna služba v preteklem letu izrazito opredelila za reševanje teh zadev po izvensodni poti. Tako je bila v devetih primerih sklenjena izvensodna poravnava, s temi poravnavami so bile delavcem priznane odškodnine v skupnem znesku 398.556,00 din. Le v enem primeru nismo uspeli z izvensodno poravnavo in je delavec

vložil tožbo. V ostalih sedmih primerih smo delavcem dali poravnalne ponudbe preko zavarovalnice Jesenice in se primeri še rešujejo.

V letu 1975 je bilo rešenih tudi 12 odškodninskih zahtevkov iz prejšnjih let, od katerih je bil najstarejši iz leta 1970. Te zadeve so bile pretežno rešene v pravnih na sodiščih. Še vedno pa je ostalo nerešenih sedem tožb, kjer je sodni postopek še v teku. Reševanje odškodninskih zahtevkov je bilo v preteklem letu dokaj uspešno, saj se je bistveno zmanjšalo število nerešenih zadev v primerjavi z letom 1974.

STANOVANJSKE ZADEVE — S področja stanovanjskih zadev je pravna služba v preteklem letu vložila osem tožb na izpraznitev stanovanja, zamenjave stanovanja ali zaradi plačila finančne udeležbe, oziroma gradbenega posojila. V dveh primerih sta bili tožbi umaknjeni, ker sta bili zadevi rešeni z izvensodno poravnavo, na isti način pa so bili rešeni tudi trije zahtevki za vrnitev gradbenega posojila.

Z ostalimi tožbami je bila pravna služba uspešna, saj je sodišče zahtevke Železarne s sodbami priznalo, toženci pa so v večini primerov že plačali gradbeno posojilo, ki smo jih vtoževali. Ostal je nerešen le en primer.

Prav tako kot v letu 1974 je tudi v tem letu opazno zmanjšanje števila sporov in tožb iz stanovanjskih razmerij, na kar vpliva verjetno v precejšnji meri tudi investicijska dejavnost Železarne na tem področju ter celotna stanovanjska in finančna kreditna politika Železarne in drugih dejavnikov v občini.

OSTALE PRAVDNE IN NEPRAVDNE ZADEVE — V letu 1975 je bilo vloženih še nekaj raznovrstnih tožb ali izvržb, zlasti odškodninskih zahtevkov za manjše zneske, ki so izvirali predvsem iz kazenskih postopkov zoper naše delavce zaradi premoženjsko pravnih deliktov. Vsi ti primeri so bili uspešno rešeni.

Prav tako so zoper Železarno delavci ali drugi občani uveljavljali razne odškodninske zahtevke za povračilo škode, nastale z obratovanjem Železarne, ali zaradi krivdnega ravnanja posameznih delavcev Železarne. Pretežni del teh zahtevkov je bilo rešenih z izvensodnimi poravnami, plačane so bile minimalne odškodnine. Nekaj odškodninskih zahtevkov je bilo zavrnjenih, med drugim tudi zahtevki v zvezi z eksplozijo na nasipu. V letošnjem letu je bila tudi sklenjena izvensodna poravnava z ribiško družino Jesenice, predvsem z namenom, da Železarna nekaj prispeva k očiščenju bazena HE Moste.

Ribiške družine Gorenjske so vložile zoper Savske elektrarne in Železarno ter njene TOZD odškodninsko tožbo za znesek 6 milijonov din za škodo, ki je nastala z izpraznjenjem bazena HE Moste v letu 1974. Tožba teče pred okrožnim sodiščem v Ljubljani.

SAMOUPRAVNI AKTI — V letu 1975 je pravna služba sodelovala pri sestavi ali pregledu večjega števila samoupravnih sporazumov, dogovorov, splošnih aktov, sprejetih v Železarni, Slovenskih železarnah, občini Jesenice, samoupravnih interesnih skupnostih in v republikah.

Pomembnejši samoupravni akti, pri katerih je sodelovala, so predvsem:

- samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih in odgovornosti delavcev v združenem delu ter pri njegovih spremembah in dopolnitvah,

- pravilnik o varovanju poslovne tajnosti ZJ,

- samoupravni sporazum o varstvu pri delu,

- samoupravni sporazum o delitvi OD v TOZD,

- pravilnik o informiranju in komunikiranju,

- statut skupnih služb,

- pravilnik o knjigovodstvu.

Delavci pravne službe so aktivno sodelovali tudi pri pripravi in sestavi gradiv ter sklepov za pripojitev Monter Dravograd in Kovinar Jesenice.

Sodelovali so v raznih komisijah in odborih ter na drugih sestankih v zvezi s pripravami razširjene samoupravne organiziranosti Železarne. S tem v zvezi je pravna služba proučila usklajenost z zakonodajo in ustavo.

Pravna služba je prav tako vložila na registrskem sodišču v Ljubljani predloge vseh nastalih sprememb v zvezi z registracijo Železarne, pri čemer je šlo za spremembo poslovnega predmeta in zastopnikov ter pooblaščenec.

V letu 1975 je pravna služba intenzivno sodelovala s sektorjem nabave in prodaje pri sestavljanju raznovrstnih kupoprodajnih pogodb, kooperacijskih pogodb ter samoupravnih sporazumov s področja poslovnega sodelovanja.

SVETOVNI DAN ZDRAVJA

VZROKI SLEPOTE PRI NAS

Svetovni dan zdravja se vsako leto izvaja 7. aprila, to je na obletnico, ko je pričela veljati ustanovna listina svetovne zdravstvene organizacije. Namen svetovnega dneva zdravja je, vzbuditi zanimanje javnosti za programe, ki so pomembni za zdravje vsega človeštva. Letošnji program nosi naslov VARUJMO OČI — PREPREČUJMO SLEPOTO. V zvezi s tem programom nam je zavod SRS za zdravstveno varstvo poslal več sestankov, od katerih danes objavljamo prvega, ostale pa bomo postopno objavljali v naslednjih številkah.

Ko govorimo o slepoti, se nam samo po sebi postavlja vprašanje: kako zmanjšati število ljudi z ugaslim ali oslabiljenim vidom. Odgovor bi bil: boj proti povzročiteljem slepote, torej preprečevanje. Vnaprejšnja zaščita nam bo dala ustrezne in želene rezultate samo, če bomo poznali vzroke, ki vplivajo na uničenje vida. Če razčlenimo vzroke, ki jih ugotovimo ob registraciji slepih, bomo tiste, ki so pogostejši za slepoto lahko ločili od tistih, ki so izjemni. Temu bodo sledili tudi ustrezni varstveni ukrepi.

Vzroki slepote so po raznih državah in celinah zelo različni. Nekateri od njih, kot npr. trahom, onhocerkoza in variola, ki so v svetovnih statistikah na vrhu lestvice med vzroki slepote, so pri nas nepomembni, ker teh bolezni pri nas praktično ni več. Zelo pa zbolevali za temi boleznimi ljudje v Afriki in Aziji. Zato se v svetovni statistiki pokaže odstotek vzrokov na tak način in si je pač treba med prebivalstvom, kjer živimo narediti svojo lastno statistiko in načrtovati temu ustrezno preprečevanje.

Omeniti pa moramo, da se pri istem narodu skozi obdobja vzroki slepote tudi spreminjajo. Zato je treba statistične podatke obnavljati in sproti ugotavljati, kateri vzroki naraščajo in kateri upadajo. Pri nas so z leti nekateri vzroki za slepoto skoraj izginili iz naših statistik, kot npr. trahom, gonoreja očesa, skrofulozno vnetje očesnih vek, medtem ko se nekateri drugi pojavljajo pogostejše, kot npr. virusne bolezni očesa, diabetes in glavkom.

Vzroki za slepoto so lahko v vseh delih očesa in v živčnih poteh do centrov v možganski skorji. V sprednjem delu zrkla so v roženici, v šarenici, v leči, globlje v steklovinu, v žilnici in mrežnici in še bolj zadaj v živčnih poteh. Mnogo očesnih stanj s slabim vidom je prirojeno in tudi dednih. Odstotek slepih je zelo visok zaradi podedovanih vzrokov in to skoraj pri eni četrtini slepih. Dokazali smo celo, da ti dedni vzroki naraščajo. Take spremembe na očeh opazimo večinoma že pri rojstvu, a so kasneje dostikrat še izrazitejše. V izjemnih primerih se rodi otrok brez očesa, s povečanim ali zmanjšanim nerazvitim zrklo, rodijo se otroci z degeneracijami na mrežnici ali z odmrlim očesnim živcem.

Med vzroki ne smemo prezreti toksoplazmoze, leptospiroze, tumorjev, poškodb ter slepote povzročene zaradi vnetnih in degenerativnih sprememb na mrežnici, žilnici in na vidnem živcu. Take spremembe povzročajo razni strupi (tudi alkohol in nikotin), zelena mrena ali glavkom in boleznijo ožilja.

Pri nas imamo popisane in registrirane vse slepe osebe in smo na podlagi tega popisa sestavili statistični pregled vzrokov.

Najprej pogledimo, koliko je slepih pri nas. V Jugoslaviji je sedaj registriranih približno 23350 slepih oseb. Od tega je po republikah število naslednje: v Srbiji 4757, Kosovo 1616, Vojvodina 2311, Hrvatska 4292, Slovenija 1811, Črna gora 1132, Bosna 3675 in Makedonija 3840 slepih. Približno je na 100000 oseb 1,01 do 1,03 ‰ (promile) slepih, kar ustreza odstotku slepih v evropskih državah. Kot smo že omenili, je ta odstotek v nekaterih državah Afrike in Azije mnogo večji.

V naši republici je torej okrog 1811 oslepelih oseb. Pri teh je po odstotek izgubljenega vida različen. 21,1 ‰ ima izgubo vida od 90–95 ‰, 78,9 ‰ pa nad 95 ‰. Več kot tri četrtine slepih spada torej v skupino, ki je po veljavnih predpisih upravičena do tuje pomoči.

Če pogledamo po spolu, opazimo, da je več slepih moških (58 ‰) kakor žensk (42 ‰). To si razlagamo tako, da je na delovnih mestih, ki so zelo izpostavljeni vzrokom za oslepitev, več moških kakor žensk.

Zanimivo je tudi povezati slepoto s poklicem. Opazili smo, da je največji odstotek slepih med nekvalificiranimi delavci (30,4 ‰). Teh delavcev je v splošnem dosti, so pa zelo izpostavljeni tudi očesnim travmam in boleznim. Velik je tudi odstotek med tistimi brez poklica (14,2 ‰). To so predvsem tisti, ki so slepi že od rojstva zaradi prirojenih anomalij, ali pa so otroci, ki so oslepelili že v predšolski dobi. Zelo blizu tem je odstotek (13,3 ‰) šolske mladine, podobno so zastopani kvalificirani delavci, obrtniki in kmetje. Pri uslužbenih je odstotek nižji (5,6 ‰), pri

gospodinjah pa zopet višji (10,0 ‰). Če hočemo pogledati, kateri deli očesa so pri slepoti največkrat prizadeti, ugotovimo, da je v celoti najpogostnejši sedež oslepitve očesno zrklo, in sicer skoraj v 30 ‰. Pri tem so upoštevane tudi prirojene spremembe zrkla, ki jih je kar 8 ‰. Posebej je upoštevana visoka kratkovidnost z vsemi svojimi komplikacijami (odstop mrežnice!), ki povzročajo slepoto v 17,5 ‰. Obolenja notranjih očesnih mren (šarenica, žilnica in mrežnica) so prizadete pri slepih v 15 ‰, leča v 9 ‰, pri čemer ima veliko vlogo prirojena siva mrena. Zelena mrena ali glavkom povzroča slepoto v 7 ‰, tudi roženične bolezni povzročajo slepoto v prav tolikšnem odstotku. Očesni živec, ki je bil prizadet že od rojstva ali pa je zbolel kasneje, je pri slepih zastopan s 7,2 ‰.

Najzanimivejši pregled nam dajo vzroki slepote, to se pravi načini, kako pride do obolenj posameznih delov očesa. Najpogostnejši vzroki so prirojene in dedne okvare zrkla, ki z 21,9 ‰ predstavljajo pomemben delež. Zelo pomembne so poškodbe z 19,8 ‰ in infekcije očesa s 13,6 ‰. Že prej omenjene komplikacije pri kratkovidnosti so vzrok slepote kar v 17,5 ‰. Splošna obolenja organizma, kamor spada tudi diabetes ali sladkorna bolezen, povzročajo slepoto v 5 ‰. Obolenja centralnega živčnega sistema vodijo do slepote pri 2,1 ‰ slepih. Pridobljena zelena mrena brez prirojenih primerov je vzrok slepote v 5 ‰.

Prvo mesto zavzemajo torej hereditarni (dedni) in kogenitalni (prirojeni) vzroki in pomenijo enega od najvažnejših problemov pri preprečevanju slepote, in sicer zato, ker ti vzroki še naraščajo.

Poškodbam so vzrok eksplozivni, strelji in razni mehanično-fizikalni in kemični vzroki. Prizadete so bile v vojni, pri delu na delovnem mestu in izven njega. Število eksplozivnih poškodb je bilo po vojni precejšnje, saj je bilo povsod najti eksplozivni material, s katerimi so nepravilno ravnavali predvsem otroci, pa tudi odrasli. Zato imamo med slepimi še vedno 5,3 ‰ vojaških vojni invalidov.

Pri infekcijah je omeniti, da je bila včasih zelo pomembna tuberkuloza očesa, ki pa močno upadla kot vzrok slepote. Glede trahoma imamo še nekaj starih slepih iz dobe, ko je bila to v Pomurju še huda in razširjena bolezen. Danes trahom pri nas ni več vzrok za slepoto. Isto velja za očesno skrofulozo, ki je zaradi boljših higienskih in socialnih razmer z dvigom življenjskega standarda izginila kot vzrok slepote.

Po statistiki svetovne zdravstvene organizacije je na svetu več kot deset milijonov slepih. To je ogromno število. Pri nas so zelo pomembni prirojene in dedni vzroki za slepoto. S to problematiko se ukvarja genetika kot veda, ki na osnovi genov ugotavlja možnosti za prirojene in dedne anomalije na splošno, pa tudi na očesu. Za probleme genetike se vse bolj zanima znanstveni in zdravstveni svet zahodnih in vzhodnih znanstvenih centrov. V življenju uvažajo genetična načela v obliki genetičnih servisov in posvetovalnic za zakonske pare.

Tudi najboljša kurativa (zdravljenje obolenj) ne bo bistveno zmanjšala odstotka slepih. Odločno pa bo posegla na to področje preventiva. S preprečevalnimi ukrepi prihranimo človeku bolečino in skrb, ki sta posledica slepote in so tu vsi materialni stroški dobro naložen kapital. Poleg osebnih težav slepih bomo tako rešili družbo velikih bremen, ki jih daje za zdravljenje, rehabilitacijo in pomoč slepim zaradi invalidnosti.

prof. dr. Stane Stergar

GLAS
je vaš
najcenejši
poltednik

JOŽE ULČAR-MIRO SPOMINI IZ NOB, KI NE ZBLEDIJO

ZA KAZEN ŽLICA MEDU

Komisar udarnega voda Ben Ludvik-Slavko se je vedno zelo intenzivno ukvarjal z zbiranjem raznih obveščevalnih, pa tudi drugih podatkov. Zato je velikokrat odhajal na teren v dolino, bodisi podnevi ali pa ponoči. In enemu takih obveščevalnih pohodov je zvedel, da ima nekdo pripravljeno večjo količino medu za Nemce, ki so za take stvari predpisovali obvezno oddajo.

Hiša, kjer so imeli med, je prva levo, če se peljete z Rečice skozi železniški podvoz proti Gorjam. Kdo je bil takrat gospodar se ne morem spomniti. Vsekakor pa je imel dosti medu.

Komisar Slavko je na take pohode večkrat vzel s seboj po enega borca. Ko se je neke noči vračal s tovarišem proti Pokljuki, se je odločil, da bosta »mimogrede« vzel še nekaj medu. Te akcija je bila po svoje nevarna, saj hiša stoji trdo ob cesti Gorje-Bled, po njej pa so posebno ponoči večkrat patrolirali Nemci. Ko se je noč prevesila že možno čez polnoč, sta se dva partizana previdno približala cesti. Vlekla je rahla sapa in raztrgani oblaki so se podili po nebu. Partizana sta čakala. Od podvoza so se zaslišali koraki in nemška patrolja je precej previdno šla v smeri proti Gorjam. Ko je utonila za ovinkom, sta se partizana približala hiši in potrkala. Sprva nalahko, potem pa močneje. Gospodar — starejši mož je odprl šele po daljšem trkanju. Močno se je začudil, ko je zagledal partizana, še bolj pa, ko je Slavko zahteval med. Ker je sprva tajil, da ga nima, je Slavko začel sam iskati med. Možakar je imel med spravljen v skrinji v prvem nadstropju v svetlečih kantah, ki so tehtale od 20 do 30 kg. Med je bil seveda, kot sem že ugodoma povedal, pripravljen za obvezno oddajo okupacijskim oblastem.

Zadeva je bila hitro urejena. Vsak od njiju si je naložil v nahrbtnik po eno, vsak po eno pa sta nosila tudi v rokah. Previdno sta izstopila iz hiše, prislunila v noč in potem odšla v temo. Ker je bilo zelo nerodno nositi kante v rokah, sta jih obesila na puški in nosila na ramah.

Ta nenavaden transport je šel čez Poljšiško polje. Zaradi teme je bila taka hoja eden za drugim zelo nevarna. Partizana sta se odločila in sklenila, da v nekem kozolcu počakata jutro, ki ni bilo več daleč. Podnevi je bila hoja s kantami obremenjena na puškah neprimerno lažja, pa tudi manj nevarna kot ponoči. Ko sta se zgubila v zavetje gozdov, sta nekje na varnem kraju dve kanti skrila; z dvema v nahrbtnikih pa sta nadaljevala pot v taborišče.

Udarni vod je takrat taboril v Gabrju. Ta kraj je v dolini Radovne in obronkih Pokljuke nekoliko višje od centrale železarne Jesenice.

Med je bil seveda v takratnih razmerah zelo dobrodošel, saj je sladkorja vedno primanjkovalo. Zato so bili vsi navdušeni, ko je Slavko s tovarišem prinesel dve kanti medu. Borci so pridno namakali žlice v

kanto in ga jedli kar samega, potem z mešto, žganci ali kakorkoli.

Stalno pomanjkanje sladkorja je bilo pač vzrok, da smo jedli med preko vseh meja. Čez kakšen teden pa se je začelo zatikati. Med ni nihče več mazal; pa ne samo to: prav zagnusil se nam je! Tudi naša oprema je bila vsa popackana z medom. Kar si prijel je bilo lepljivo od medu — porcije, žlice, nahrbtnik, odeje, pa tudi puška. Skratka vse! Vse nas je tudi pekla zgaga od preveč zaužitega medu. Med je tako popolnoma zgubil svojo veljavo in nihče več ga ni mogel jesti.

Takrat je bilo v partizanih v navadi, da si dobil po nekem nena-

pisanem kodeksu za manjše prekrške kazni kot npr.: izven reda na stražo, dan ali dva oskrbovati kuhinjo z drvmi ali nositi vodo in podobno. Za prekršek se je denimo smatralo povzročanje prekomernega hrupa, razmetan šotor, umazana puška, itd. Take ukrepe smo vsi molče sprejemali in se zaradi tega nihče ni jezil.

Sedaj pa pride tisto najhujše. V tisti situaciji, ko smo se preobjedli medu, se je menda komanda voda odločila, da se med kazni vrsti tudi ta, da je moral kaznovani zjutraj pred strojem za kazen pojesti zvrhano žlico medu. Verjemite mi, da je bilo to hujše kot vse ostale kazni skupaj. Nesrečnik je z zaprtimi očmi goltal med, kateremu se je upiral ves organizem. Še za tiste, ki so gledali je bilo mučno. Kako huda je bila ta kazen dobro vem, ker sem tudi sam moral pred strojem pojesti žlico medu.

Pripis: Vsega medu nikoli nismo pojedli. Ko smo odšli iz Gabrja, smo ga skrili v neko pečino. Neposredno po končani vojni, ko smo obiskali to taborišče, je bila tam še vedno polna kanta medu.

TOMAŽ ISKRA

17

KROKODILOV PA NI VEČ

Tudi tu je bila postrežba silno hitra, le da je bilo pohištvo staro pol stoletja brez »air conditiona«, no pa smo potrpežljivo čakali, da se sekiiral za eno samo noč!

Dolina kraljev je dolina faraonov, ki so jo dali pokopati med peščenimi in skalnimi hribi v Tebah, nedaleč od Luxorja. Pokopani so bili z glavo obrnjeni proti sončnemu vzhodu.

V Tebe smo prišli s kombiji po asfaltirani poti. Medtem, ko sem megal filmski kolot za kamero v senci kombija, mi je šofer ponujal nekakšen del mumije za pet funtov. Hitro sva po ustaljenem postopku pristala na pol funta, nazadnje pa sem rekel, da me stvar ne zanima več. Mladenič je dobil kar pene okrog ust in tako s pretirano užaljenostjo zaprl pokrov zaboja pod sedežem, da sem že resno pomislil, da sem ga s tem spravil na beraško palico.

S kamero si nisem mogel prav nič pomagati. V grobnicah je bilo prepovedano snemanje.

Pred nami se razprostira velik hodnik. Na desni in levi so reliefne slikarije, celo na stropu. Da, bili smo že med bogovi. Tu je bil naslikan Horus, bog svetlobe in neba, ki leta prek neba kot sokol, ta, je bil Oziris pa boginja Maat, boginja resnice in pravičnosti, upodabljal jo so s tehtnico, ki je tehtala srce, v rokah je imela ključ življenja, nekakšen simbol življenja, simbol rojstva, spočetja in združevanja moškega in ženskega sveta.

Slikarije so bile fantastične, stari Egipčani so upodabljali človekovo dušo, ki ima obliko majhnega človečka, ki ga tehta ta ali oni bog. Uh, bogov pa toliko: Ra bog vesolja, njegovo ime je pravzaprav sonce, Hnum je bil čuvar Nilovega izvira, stvarnik vseh živih bitij, Oziris je bil bog kraljestva mrtvih, le-tega smo često videli, vsepovsod bogovi, mi pa kot črvički ležemo mimo njih.

Potem se hodnik nenadoma odpre v večji prostor in tu smo pred Tu-

tankanaonovim sarkofagom. Njegov grob so odkrili šele 1922. leta, po petletnem načrtnem iskanju. Grob je po naključju ostal nedotaknjen, roparji ga niso našli, ker je bil grob popolnoma zasut s prstjo, ki so jo odmetavali pri kopanju Ramzesa VI. Angleški raziskovalci so tu našli med drugim zlato masko, kartušno posodo, mrtvaški oder s pozlačeni živalskimi glavami, skrinjo z upodobitvijo boga smrti, Anubisa kot črne psa, naprsno ploščico iz zlata in dragih kamnov, skrinjo z drobovjem in zlatimi kipi boginj, ki ga varujejo, s prestoljočim faraonom okrašen prestol, še eno zlato skrinjo, kip kralja, ki stoji na črnem prtu in leseno krsto z louskimi in bojnimi prizori.

V javnosti se je velikokrat šušljalo, da so vsi trije raziskovalci Tutankanaonove grobnice kmalu umrli v sila skrivnostnih okoliščinah, vendar gotovo do danes ne ve nihče.

Po predstavah Egipčanov je bila ohranitev človekovega telesa prvi pogoj za človekov nadaljnji obstoj po smrti. Zato so že kmalu po začetku zgodovinskega časa začeli trupla mumificirati. Drobovje so odstranili iz telesa in ga pokopali v posebnih posodah — kanopah, katerih pokrov je ponavadi vseboval plastično podobo umrlega. Samo truplo so pripravili za raztopino soli in nato na trona ter ga zatem ovili s platnenimi povoji, ki so bili prepojeni s smolo. Naposled so truplo obdali s plastjo sadrene malte, iz katere so potem izoblikovali postavu umrlega. V poznejšem času so polagali okrog trupla mumijski ovoj iz platna in sadrene malte in nato z oblikovanjem in poslikavanjem posneli pokojnikovo postavo. Mumijo so potem spravili v leseno krsto, ki je bila oblikovana po obrisih mrtvega. Potem so zaprli še to leseno krsto v kamniten ali graniten sarkofag, tako da je bilo truplo spravljeno v vsega skupaj sedem lupin.

(se nadaljuje)

— Da, tistega sem ogovoril. Kaj so naredili z njim? Neznanelec je pojasnil:

— Ko so me prignali sem, je tu slonel obvezan človek. Nič nisva mogla spregovoriti, ker so ga odpeljali takoj, ko so sem vtaknili mene!

Aleš je medtem s težavo sedel in molčal. Premišljeval je o novih zvijačah, ki so jih počenjali. Vendar je potem spet spregovoril:

— In kam naj bi ga odpeljali? H kolu ali zasliševat?

Oni pa je zamoklo odgovoril:

— Nisem prerok. Tu je mogoče vse!

Zdaj je Aleš raje utihnil. Kdo ve kakšen patron je novi sosed? Nekaj časa ga ni hogel niti prav pogledati, vendar ni vzdržal dolgo. Vsaj približno je moral ugotoviti, kakšno družino je dobil. Njegova nezaupljivost je rasla od trenutka do trenutka. Pravi spopad se najbrž šele začelja.

Sosed je bil postaven možakar. Spominjal ga je na Goloba, vendar je bil mlajši, odločnega obraza in visokega čela. Opazil je na njem tudi sledove udarcev, vendar ni bil videti tako zdelan kakor on in tudi obvezan ni bil. Zato pa se je ustavil na njegovih rokah, ki so bile vkovane in obtežene s težkimi verigami. Kakor da bi še ne imeli lahkih in pripravnih lisic! Srednjeveško! To vendar mora nekaj pomeniti?

Toda Aleš se je zdaj zleknil po tleh, srepel v strop, kot bi tam pričakoval kakšno znamenje in odgovor ter premišljeval. Sem in tja je zastokal, ker so se bolečine spet močneje oglasile.

Novinec je upošteval Alešovo počutje, zato ga je dolgo pustil v negotovosti. Tudi sam je kazal nezaupljivost, vendar se je vedel dostojanstveno in zadržano, kot bi bil tu že domač. Ko ga je tihota že preveč utrudila, je rekel:

— So te hudo zdelali?

Aleš je samo pritrdil, rekel pa ni nič.

Novi je nadaljeval:

— Vem kaj te mori. Ne zaupaš mi. Nič hudega: razumem, saj že tri tedne gnijem po teh grobnicah!

Aleš ni odgovoril, kajti še vedno ga je morilo: kaj pa, če ga zdaj z njim skušajo pripraviti k popuščanju? Toda njegov glas in okovane roke!

V tesnobnem miru se je vedno bolj oglašalo razbolelo telo, gost pa je spet poskušal:

— Ne boj se! Imaš pa prav, ker si tako previden. Mi boš povedal, odkod si?

Aleš je vedel, da se bo prej ali slej omeščal in spregovoril, saj mu je bilo v resnici kar prav, da ni bil sam. Kako tegobno bi bilo, če namesto Filipa ne bi pripeljali nobenega drugega. Samo da je ob njem živ človek, potem pa naj bi bil že kdorkoli. Ta, ki je bil zdaj mu je vzbujal več privlačnosti kakor nezaupanja. Saj vendar mora vedeti, s kakšnim človekom sedi tu, morda zadnji dan v življenju. Zato je že hotel odgovoriti, pa ga je nekaj zadržalo, da je samo rekel:

IVAN JAN

44

MRTVI NE LAŽEJO

— Ali je to tako pomembno?

Zdaj sta si oba mislila: Led je prebit. Pogovarjala se bova. Aleš pa je še posebej ugotavljal:

Če ni naš, tako ve, s kom ima opravka. Če je iz naših vrst, me morda celo pozna. Nobene nevarnosti ne bo, če se mu odkrijem:

Novi pa je rekel:

— Je in ni. Tu sem doživel že toliko, da bi te lahko poučil o marsičem!

— Kaj misliš s tem?

— Da resnično ne smeš zaupati nikomur. To pa že delaš!

— Nič posebnega mi nisi odkril. Mi lahko poveš še kaj več?

— Lahko. In sicer, da si človek z lepakovi. To sem vedel takoj, a sem te prej hotel preizkusiti!

Aleš ga je pogledal, kakor bi se šele zdaj prav prebudil. Sprevidel je, da imajo lahko tudi drugi podobne težave kakor on. Saj doslej neznanelec ni hotel vedeti drugega kot to, kar je pravzaprav že vedel. Še pravi, da ne more biti napačen. In kot bi zdaj razumel, kako ga je hotel zaplesti v pogovor, je sprejel ponudeno.

— Če je tako, veš ti o meni več kakor jaz o tebi. Kdo si in odkod?

Zdaj je temnopolti sosed tehtal njegovo vrednost in zanesljivost. A bil je le ukor. Bolje kakor Aleš je že poznal gestapovsko prebrisanost in nasilnost. Vsi zaporci so bili polni. Zaporci v celicah so se naglo menjavali, in to taki, ki so bili za naciste najnevarnejši. Sledila so streljanja talcev, in kazalo je že, da so pokrajino pomirili in upor v njej zatrli. Res so jo namočili s krvjo, še malo in vse bo tako, kakor so hoteli. Pri delu so jim radi pomagali različni zavrnjeni in večji del delomrznih domačin, ki pa zaradi tega niso bili nič manj nevarni. Nevarnost je tičala v tem, da so tudi za manjše drobtine, ki so padale z miz njihovih gospodarjev, počenjali vse, kar so jim rekli.

Zato mu je neznanelec hkrati odgovoril in ga poučil:

— Tudi zame ni pomembno, odkod sem. Pač pa, zakaj sem tu. To pa hočejo zvedeti gestapovci. Klič me Bernard!

— Tako torej. Bernard Bernard? je brskal po spominu Aleš.

— Nič se ne muči, to ime je vsem znano, a meni zadostuje.

Aleš si ni mogel kaj, nezaupljivost v njem je kopnela; če Bernard ali kaj je že, ve, kdo sem, potem ve tudi drugo.

SIMON REŠEK

NI VAŽNO KAJ ČLOVEK IZGUBI, VAŽNO JE TO KAR MU OSTANE...

27

»Nemci so v obroču« — zašumi med nami kakor veter v lipah za barakami. Toda vetra ne slišimo, onemel je v hrupu bitke, ki hrumi v meglenem soparnem dnevu nekam zamolklo. Za stavbami se kadi, kakor da tam divja požar. Hrup spominja na pihalno godbo, ki igra koračnico z razglašenimi instrumenti. Toda v tem hrupu slišimo koračnico svobode.

Da, svobode! Vsaj prvi hip ob novici, ki kroži od ust do ust. Toda prvotno navdušenje zledenjeno ob pogledu na strojnice, ki so uperjene v nas.

— Pobili nas bodo. —

Težko je umreti, ko je svoboda tako blizu. Na dosegu roke je. In vendar je med nami in svobodo pregrada smrti, ki srepi v nas z votlimi očmi strojnih pušk.

Mine poldan, toda nihče ne misli na jed. Molčimo. Samo z očmi si dopovedujemo, da morda še nikoli nismo bili tako blizu svoje smrti, kakor ta trenutek. Pogledi so hkrati tudi naša zadnja tolažba. Če je množica zapisana enaki usodi, je usoda

znosnejša. Tudi tedaj, kadar je skupna usoda — smrt. Najtežje je umreti sam. In naposled, če nas pobijejo, bodo morali tokrat plačati svoj zločin s smrtjo tudi rabilji, saj takih zločincev Sovjeti prav gotovo ne bodo pustili živeti. Morda so zaradi tega videli esesovci čedalje bolj pobiti. Niso zadržani kakor navadno. Morda šele sedaj spoznavajo nesmisel vsega, kar so počenjali, le da ima ta nesmisel drugačno, bolj določno ime — ZLOČIN. Strme v tla. Strme vse do štirih popoldne, ko se nenadoma nagmetajo okrog komandanta Gebbauerja. Ta je pred petimi urami, ko je zvedel za novico, odšel in se sedaj vrnil z dvignjeno glavo. Tudi esesovske glave se dvigajo in kmalu je slišati njihov sproščen klepet. Nemške oklopne enote so prebile sovjetski obroč in Lublin je zopet povezan z nemškim zaledjem.

To novico zvedemo tudi mi. Težko je reči, kako smo jo sprejeli. Eno je gotovo — svoboda se odmika. Vendar prepada smrti, pred katerim smo ure in ure stali, ni več. Oddahnili smo se, čeprav nas kričanje esesovcev ponovno vrača k suženjski usodi. Ko pade komanda za pohod, ne slutimo, da se bo naša kolona, ki zapušča majdanske taborišče, že čez nekaj trenutkov spremenila v kolono smrti.

Kolona pettisočih, zastražena z esesovci, se pomika po lublinski ulici, tlakovani z okroglim, ploščatim tlakom. Le s

težavo si utiramo pot med gnečo nemške vojske, avtomobilov, kamionov in tankov. Ženejo nas v neznano smer proti zahodu. Esesovci kriče, ker bi radi čimprej zapustili Lublin. Lublin je še vedno v dosegu sovjetskega ognja, obenem pa esesovci mimogrede streljajo prve internirance. Pomikamo se mimo njih čez krvave mlake, ki jih umiva dež, ki je pravkar pričel liti. Bliski trgajo nebo in grom se meša s topovskimi streli, ki jih je slišati nekje za Lublinom. Ulica je dolga. Morda se nam zdi zaradi nevihte, ki nas je v trenutku premočila do kože še daljša. Morda je temu vzrok tudi zmeda, ki jo povzročajo vojaštvo in redke gručice civilistov. To so skupine lublinskih domačinov, ki se zaradi sodelovanja z Nemci umikajo pred Sovjeti in poljskimi partizani.

Prečkamo progno. Požari pričajo, da je bila tu še pred nekaj urami fronta. Morda se bo kaj kmalu ponovno vrnila med ta ogenj, ki ga niti nevihta ne more pogasiti. Ognjeni zublji prehajajo v goste megle sopare in dima.

V moji in Jožetovi bližini so še Wolf, Maks in Endels. Maks in Endels podpirata nemškega profesorja (prišlo se ga je ime »propaganda minister«), ki je že sedaj toliko izmučen, da lahko le s pomočjo sotovaršev zmaga naporno pot. Nenadoma nas preseneči kričanje skupine nemških vojakov, ki razbijajo orožje in nagovarjajo umikajoče »kamerade«, naj storijo isto.

»Hitler ist tot!« »Hitler je mrtev!«

»Der Krieg ist fertig!« »Vojne je konec!«

V dežju, brčkone so tudi pijani, ne opazijo, da je kolona, ki jo ogovarjajo, esesovska. Šele ko jih prično kositi esesovske strojnice in se zaradi uničenega orožja morejo braniti le redki, spoznajo svojo zmoto. Esesovci na hitro opravijo z njimi. Pokosijo vse do zadnjega. Kdo je bila nemška enota, ki je hotela napraviti konec vojni, ne vemo. Vseeno pa nas ta ponesrečeni upor neznane nemške enote opogumlja, obenem pa utrjuje vero, da je Nemčija v razsulu. Ne vemo pa, da bo vojna trajala še skoraj celih deset mesecev, čeprav je že cel mesec tudi na zahodu nova fronta, s katero so zapadni zavezniki tako dolgo odlašali.

Noč je. Dež še vedno lije. Vseeno pa ni temno. Na vzhodu osvetljujejo nebo požari. Ne vemo, da so Sovjeti zavzeli Lublin.

(se nadaljuje)

DAVEK NA OSEBNI DOHODEK ZAPOSLENIH UPOKOJENCEV

Po spremenjenem 23. členu republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, bodo plačevali upokojenci, ki so še zaposleni, a jim zaradi zaposlitve ni prenehalo uživanje pokojnine, poseben prispevek, ki bo znašal 70 odstotkov višine davka od skupnega dohodka občanov. To pomeni, da bodo ta prispevek plačali tisti zaposleni upokojenci, ki dosegajo tolikšne dohodeke, da jim je odmerjen davek na skupni dohodek. Kot zaposlitev se smatra opravljanje dela na podlagi delovnega razmerja, opravljanje samostojne poklicne dejavnosti in opravljanja dela na podlagi pogodbe o delu.

Uveljavljeni posebni prispevek bodo plačevali torej tisti upokojenci, katerih pokojnina in dohodek sta lani znašala več kot 67.560 dinarjev. Plačevanje prispevka pa bodo oproščeni tisti upokojenci, katerih zasluge je znašal lani manj kot 10.134 dinarjev, ne glede na to, kako visoka je bila njihova pokojnina. Davek od skupnega dohodka in posebni prispevek nista velika, nekako do višine 70.000 dinarjev skupnih dohodkov. Ker pa je davčna lestvica progresivna, od tod dalje obe dajati hitro rastejo in dosežeta pri višjih dohodkih lahko znatne obremenitve.

F.

BITKA ZA RENTABILNO POSLOVANJE

V vseh 270-tih temeljnih organizacij združenega dela jugoslovanskih železnice teče javna razprava o akcijskem programu ukrepov za povečanje obsega dela, pa tudi vseh tistih ukrepov, ki jih morajo železnice izvesti, če želijo kot največji jugoslovanski prevoznik, povrniti vsaj del potnikov in tovarov, ki jim je ubežal na ceste, nazaj na tir. Železnice se zavedajo, da bo poslovanje železnice finančno uspešnejše samo v primeru, če bodo povečali število prevoženih potnikov in količino prevoženega tovara.

Leta in leta je železnica izgubljala bitko za potnike. V pretečenem desetletju so vozili vlaki napol prazni. Leta 1965 so železnice prepeljali 236 milijonov potnikov, lani pa le 129 milijonov.

Ta dva podatka povesta, da je v desetletju padlo število potnikov na 45 odstotkov nekdanjega obsega. V javnem cestnem prometu pa se je število potnikov povečalo v tem času od 218 milijonov na 888 milijonov ali več kot štirikrat.

Nekaj podobnega se je dogajalo tudi s prevozom blaga. Lani so izgube jugoslovanskih železnice dosegle dve milijardi dinarjev.

V zadnjem času je prišla temeljito do izraza pripravljenost družbe, da pomaga železnici prebroditi težko stanje, vendar mora narediti hitre in učinkovite ukrepe tudi železnica sama. Osnovne naloge, o katerih teče razprava, so zahtevne in dokaj radikalne. Gre za začetek bitke za boljše delo. Ta bitka pa pomeni vzdrževanje prometa, kar najkvalitetnejši prevoz, boljše izkoriščanje zmogljivosti in večjo varnost na tirih. Te naloge niso majhne, so pa edini način, da postane železnica učinkovita in rentabilna organizacija.

F.

»DELO INVALIDOM«

Letos pripravljajo invalidi na Gorenjskem zato, da bi bilo praznovanje dneva invalidov čim bolj slovesno, vrsto prireditev. Vsako prvo nedeljo v aprilu namreč praznujejo invalidi svoj mednarodni dan in ob tej priložnosti pripravijo tudi invalidi na Gorenjskem in na Jesenicah akademijo, na katerih skušajo opozoriti na svoje probleme, istočasno pa tudi na svojo dejavnost. Letos poteka praznovanje pod geslom »Delo invalidom«. Društvo invalidov bo pripravilo svojo akademijo, 3. aprila. Pokrovitelj akademije bo občinski sindikalni svet, organizator pa domače društvo.

F.

POMANJKANJE DENARJA ZAHTEVA ZOŽENJE PROGRAMA

Program vzgojnoizobraževalnih dejavnosti v jeseniški občini se vsebinsko razlikuje od osnutka, ki je bil v javni razpravi. Obvezne naloge so programirane tako, da so laniški program povečali za šest in pol odstotka, kar naj bi pokrivalo le porast cen. Zaradi takšnega stanja so bili

izvršeni le majhni premiki v razširitev dejavnosti. Med takšne sodi pokrivanje celoletnih stroškov za celodnevno šolo v Žirovnici, za katero je bilo lani treba zagotoviti sredstva le za štiri mesece, letos pa jih je treba zagotoviti za vseh 12 mesecev. Razen tega pa je zagotovljenih nekaj sredstev za prehod na celodnevno šolo v osnovni šoli Kranjska gora, pri čemer je potrebno poleg sredstev, ki so potrebna za preureditve šole in za prehod, zagotoviti tudi sredstva za delo celodnevne šole od septembra do konca leta.

Razen tega bodo financirane le dejavnosti, ki sodijo v tako imenovani solidarnostni program. Med takšne naloge sodi sofinanciranje pouka v osnovnih šolah in v posebni osnovni šoli, materialni stroški šol, amortizacija osnovnih sredstev, prevozi in vzdrževalne učencev, 120-urna mala šola, štipendije študentom, ki se pripravljajo na pedagoški poklic, osnovnošolsko izobraževanje odraslih, sofinanciranje vzgojno-varstvenih zavodov, stroški celodnevni šol ter pogodbene obveznosti do drugih izobraževalnih skupnosti in režijska skupnosti.

Za finančno pokritje ostalega programa, ki je izpadel iz obveznega dela, pa se je morala izobraževalna skupnost posebej dogovoriti. Ta tako imenovani ostali program, vsebuje sofinanciranje prehrane učencev in plačevanje anuitet.

Vse ostale naloge, ki so bile načrtovane v osnutku, pa so morale iz programa izpasti. Tako je bila opuščena vsa razširjena dejavnost, ki so jo načrtovali, nabava brezplačnih učbenikov in šolskih potrebščin učencem, dokvalifikacija pedagoških kadrov, nadalje investicije ter dva odstotka sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Tako oblikovan program bo zahteval 3 milijone 314.000 dinarjev več sredstev kot lani, kar je skoraj 11 odstotno povečanje, za solidarnost in skupno financiranje, pa bo odvedla izobraževalna skupnost 367.000 dinarjev ali dobre štiri odstotke več.

Iz programa so izpadle tudi vse investicije, zato so se odločili za izvenbilančno zbiranje sredstev na osnovi samoupravnega sporazuma. Ta sredstva zbira temeljna izobraževalna skupnost namensko za investicijsko vzdrževalna dela na stavbi osnovne šole na Koroški Beli in za razširitev kuhinje v osnovni šoli Kranjska gora, kar terja prehod na celodnevno osnovno šolo. Na osnovi samoupravnega sporazuma bi morali zbrati štiri milijone dinarjev.

Kljub tako zastavljenemu delu pa v predlogu programa ni nikakršnih sredstev za sanacijo materialnih stroškov pouka in za usklajitev osebnih dohodkov prosvetnih delavcev s samoupravnim sporazumom o delitvi dohodka in osebnih dohodkov. Prav tako ni v programu sredstev za povečano amortizacijo, ki jo bo zahtevala revalorizacija osnovnih sredstev.

Iz tako oblikovanega programa je videti, da so sestavljenci težko povezali konec s koncem in da so bili potrebni krepki varčevalni posegi, kar lahko ocenimo za dosledno stabilizacijsko obnašanje. Če bo tako tudi na drugih področjih in če bodo taka prizadevanja trajna, je moč pričakovati, da bomo cene vendarle obrzdale in da bodo stabilizacijska prizadevanja v celoti uspešna.

F.

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Iz podatkov stanovanjske skupnosti Jesenice je razvidno, da se po uvedbi obratovalnih stroškov za stanovanjske hiše v letu 1974 stanje tekočega vzdrževanja hiš izboljšuje. Po letu 1974 namreč plačujejo obratovalne stroške stanovalci posebej, dodatno k osnovni postavki stanarine. Konec leta 1974 je bil izkazan

pri znatnem številu stanovanjskih hiš negativni saldo, ki je znašal dobrih 200.000 dinarjev. Konec lanskega leta pa je bilo takšnih hiš, ki so izkazovale negativni saldo le še 22, skupni znesek za te hiše pa je bil nekaj manjši kot 70.000 dinarjev. Celokupni saldo pa je bil lani že pozitiven in znaša prebitok sredstev dobrih 1.350.000 dinarjev.

F.

ANALIZA SINDIKALNIH KONFERENC

Na območju občinskega sindikalnega sveta Jesenice deluje 121 osnovnih organizacij sindikata, sedem sindikalnih konferenc in deset občinskih odborov. Za vse sindikalne organizacije je izdelal občinski odbor temeljito politično analizo letnih konferenc in plenarnih sej.

Na letnih konferencah osnovnih organizacij je sodelovalo 8.378 članov sindikata ali 61 odstotkov vsega sindikalnega članstva. Iz zapisnikov letnih konferenc je razvidno, da so poročila zajemala teme, ki so bile v mnogih primerih podrobneje razčlenjene v razpravi in so v sedanjem času dokaj pomembne ter v življenju in delu posameznih kolektivov dnevno prisotne.

Najčesteje so govorili na konferencah o proizvodni problematiki, o samoupravljanju, delovnih pogojih, informiranosti, delitvi dohodka in osebnega dohodka ter izplačevanju dohodka na hranilne knjižice, o delu aktivov mladih delavcev, o večji pristnosti sindikata v frontni organizaciji — Socialistični zvezi in podobnem. V analizi je ugotovljeno, da so v lanskem letu dosegli viden napredek pri svoji dejavnosti vse osnovne organizacije v trgovsko-proizvodnem podjetju ZARJA, v železnici Jesenice, v splošnem gradbenem podjetju SAVA, v osnovni organizaciji Pošte telegrafa in telefona in v kovinski opremi v Mojs strani. Največjo neaktivnost pa so zabeležili, tako pravi analiza, v komunalnem podjetju KOVINAR, v temeljni organizaciji lesno industrijskega podjetja in v Mojs strani in v Iskri na Blejski Dobravi.

F.

VOJAŠKI VOJNI INVALIDI PROTESTIRAJO IN ZAHTEVAJO

Konec marca je imela krajevna organizacija zveze vojaških vojn invalidov Sava-Podmežaklja svojo redno letno skupščino. Kot vsa zadnja leta, je skupščina v celoti lepo uspela, saj je ta organizacija ena od najaktivnejših v občini.

Po izčrpnih poročilih, ki so prikazala stanje organizacije in aktivnosti članstva ter odbora, ki se je vsestransko prizadeval ob številnih nalogah, predvsem pa z individualno skrbjo za vsakega člana in razprave, je skupščina sprejela več sklepov in zaključkov. Na podlagi ugotovitve, da se člani med seboj dovolj ne poznajo — predvsem priseljeni — in se po splošni oceni preskromno udeležujejo tudi pogrebom borcev in VVI, so sprejeli zaključek, da bo odbor predlagal uredništvu radia Triglav in preko občinskega odbora ZZZB NOV vsem krajevnim organizacijam ZB in ZVVI, naj bi objavljene osmrtnice vsebovale tudi podatke, če je bil pokojni borec NOV, borec — prstovoljec za severno mejo ali vojaški vojni invalid.

Z odobravanjem je bil sprejet sklep, da se namesto čestitk ob 8. marcu, nakaže 200 dinarjev za nabavo aparature za odkrivanje raka.

Kot svojo pravico in dolžnost pa so udeleženci skupščine spontano sprejeli protestno resolucijo proti preštevani koroških Slovencev v Avstriji in zahtovo po kaznovanju zločincev v Zahodni Nemčiji, ki so gnusno umorili našega veleposlanika Et bina Zdvoca.

R-n

Na 18. seji vseh zborov občinske skupščine 31. marca so delegati obravnavali poročilo o delu sveta za ljudsko obrambo in o obrambnih pripravah v letu 1975, predlog odloka o ustanovitvi pokrajinskega odbora za ljudsko obrambo za Gorenjsko, potrdili proračun občine in plan komunalnih del ter predlog načrta gospodarskega razvoja občine za leto 1976, družbeni dogovor o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini, družbeni dogovor o financiranju LRP Triglav, odlok o spremembi odloka o komunalnih taksah, o razširitvi obveznosti plačevanja samoprispevka na območju občine, odlok o stopnji prispevka za telesno kulturo, sklep o najetju posojila za obnovo sodnega poslopja v Radovljici in predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja za uvedbo posebnih ukrepov v podjetju Grad Bled.

V sredo, 31. marca, je na 8. seji predsedstvo OK SZDL večidel razprave posvetilo stanju v zdravstvu in uresničevanju programa stabilizacije in varčevanja združenega zdravstvenega doma Jesenice za 1975. leto. Poročilo in analiza stanja je podal v. d. direktorja dr. Borut Rus. V ospredju razprav je bila problematika zdravstvene službe na območju radovljiške občine s posebnim ozirom na porabo denarja za nadurno delo, potrošnjo zdravil in zdraviljenje izven regije.

Na izredni seji predsedstva OK ZSMS v sredo, 24. marca, so zelo poglobljeno in kritično ocenili odgovornost in prizadevanja članov predsedstva pri uresničevanju programskih nalog. Doslej je vse breme slonelo na treh ali štirih članih, ostali pa so delali le občasno. Zaradi tega so sprejeli konkretne zadolžitve za vsakega posameznika v predsedstvu in v vseh organih OK ZSMS. Dogovorili so se tudi o konstituantni seji konference mladih delavcev ter o pripravah za delovne akcije, obiske v OO ZSMS v KS in JLA.

Izvršni odbor OK SZDL je na 10. seji 13. marca obravnaval samoupravni sporazum o enotni uvedbi obratovalnega časa trgovin, predlog družbenega dogovora o financiranju lokalne radijske postaje Triglav Jesenice, družbeni dogovor o ustanovitvi in nalogah INDOK centra, predlog ustanovitve temeljne skupnosti za gledališko dejavnost ter imenovanje delovno skupino za pripravo problemske konference o štipendiranju.

Komite OK ZK je na 23. seji 23. marca preučil družbenopolitične in samoupravne razmere ter odgovornosti komunistov v komunalnem gradbenem podjetju Grad Bled, hkrati pa tudi ugotovitve družbenega pravobranilca samoupravljanja, ki se nanašajo na stanje v tej delovni skupnosti.

O nalogah s področja družbene samozaščite v OO in organih ZK ter drugih družbenopolitičnih organizacijah v OZD in KS so spregovorili na seji koordinacijskega odbora za družbeno samozaščito pri OK SZDL, prejšnji teden. Ugotovili so, da so odbore družbene samozaščite ustanovili že v vseh večjih TOZD in v večini KS, kjer so tudi sprejeli pravilnike in programe.

Občinska zveza prijateljev mladine je v četrtek, 25. marca, sklicala širši posvet s predstavniki DPO, JLA in osnovnih šol, na katerem so se dogovorili o pripravah za letošnji sprejem kurirčkov pošte, o jugoslovanskih pionirskih igrah ter o organizaciji republiškega pionirskega tekmovanja v šahu, ki bo letos v Radovljici.

Program komunalnih del na območju občine je bil 1975. leta realiziran v znesku 42.949.307 din, čeprav je bilo planirano za ta dela 46.782.900 din. Manj denarja so porabili za načrte, kanalizacijo, elektrifikacijo, vodno gospodarstvo in za ureditev pokopališč, več pa za ceste, mostove, vodovodna omrežja in urejanje gramoznic. Za letos je za komunalno dejavnost planirano 34.420.500 dinarjev.

Po podatkih analitične službe in delovne skupine za pripravo gradiva o problematiki stanovanjske gradnje pri OK ZK je ugotovljeno, da bi za srednjeročno obdobje do konca 1980. leta v radovljiški občini morali zgraditi v mestnih naseljih 524, po vaseh pa najmanj 108 novih stanovanj. Tako bi zadostili najnujnejšim potrebam občanov po stanovanjih.

Na zadnjem zboru volivcev na Bohinjski Beli, ki se ga je udeležilo 112 občanov, so med drugim obravnavali tudi probleme male šole in otroškega varstva, ki ga še vedno nimajo v tej KS. Postavljena je bila zahteva za takojšno uvedbo male šole in za začetek priprav za ustanovitev otroškega vrtca pri osnovni šoli. Število šolobveznih otrok v vasi nenehno narašča, zato je to vprašanje še toliko bolj v ospredju.

Prejšnjo nedeljo, 28. marca so občani kar treh KS v občini odločali na referendumu o krajevnih samoprispevkih. Na Bohinjski Beli so se odločili za samoprispevek, ki ga bodo namenili asfaltiranju in ureditvi okoli 2600 m cest, na Brezjah bodo denar zbirali za obnovitvena dela na Remizi, v kateri bo dom družbenih organizacij, na Srednji Dobravi pa bodo samoprispevek namenili za asfaltiranje cest, komunalna dela in za gradnjo mostu preko potoka Lipnica.

Po sklepu medkrajevnega sveta ZK Kropa so v soboto, 27. marca, pripravili za vse člane ZK lipniške doline, kamor sodijo OO ZK Kropa, Podnart, Lipnica, Srednja Dobrava in Kamna gorica, celodnevni seminar na Bledu. Obravnavali so teme iz zgodovine delavskega gibanja, o vlogi ZK v samoupravnem sistemu in o aktualnih mednarodnih vprašanjih.

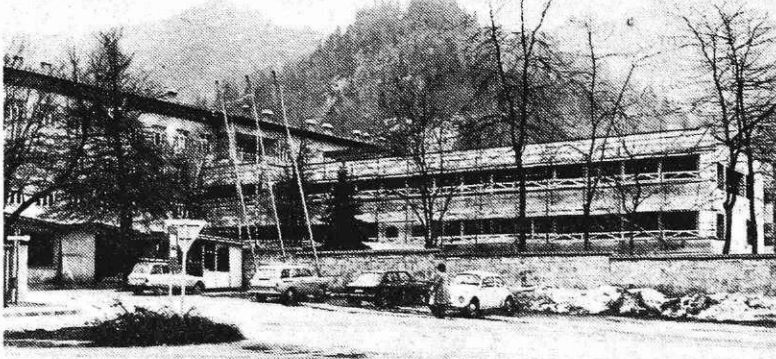
V akciji zbiranja prispevkov za nakup aparature za zgodnje odkrivanje raka na dojki, ki jo je v marcu organizirala krajevna konferenca SZDL Bohinjska Bela, so aktivistke zbrale po gospodinjstvih že nad 8.000 dinarjev prostovoljnih prispevkov, vendar akcija še ni pri kraju, kajti denar zbirajo tudi v naselju Kupljenik in Slamniki.

Za leto 1976 je KS Kropa načrtovala komunalna in druga vzdrževalna dela v višini 1.314.195 din, za ostalo redno dejavnost pa bodo porabili 35.000 dinarjev. Iz občinskega proračuna bodo letos dobili 72.000 din, kar je pet odstotkov manj kot lani.

V vseh TOZD LIP Bled so lani zabeležili med svojimi delavci 76 nesreč, kar je 11 več kot 1974. leta. Na delovnem mestu se je poškodovalo 70, na poti na delo in z dela pa le šest delavcev. Največ — 30 poškodb je bilo v TOZD Tomaž Godec Bohinj, nato v TOZD Rečica 29, TOZD Podnart 7 in TOZD Mojstrana 6 poškodb.

Komisija za kulturo pri občinskem svetu zveze sindikatov je na seji 24. marca pripravila okvirni program prireditev za 100-letnico rojstva Ivana Cankarja, ki se bodo začele že v aprilu. Sklenili so, da bo gledališka skupina delavske univerze, ki pripravlja recital in prvo dejanje Pohujšanja pod vodstvom režiserja Mirana Kende, šestkrat nastopila za delovne kolektive v okviru kulturne akcije, za ostala gostovanja pa se bodo dogovorili naknadno.

V soboto, 3. aprila, bo v hotelu Grajski dvor v Radovljici 11. redni letni občni zbor AMD Radovljica, ki sodi med največja in najbolj aktivna društva v radovljiški občini. Po zboru bodo za člane društva in svoje pripravili družabno prireditev, na kateri bo igral ansambel Gorenjci.

Novi trakt bolnice Jesenice

PRIPRAVE ZA PRAZNOVANJE LETOŠNJIH JUBILEJEV

V četrtek, 25. marca je bila seja predsedstva občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice, na kateri so ocenili že izvršene akcije v letošnjem letu in predvideli nadaljnje naloge za prvo polletje. Ugotovili so, da so prireditve po poteh partizanske Jelovice dobro uspele in po tradiciji se je udeležilo veliko število jeseničanov. Posebno pohvalna je udeležba mladine in tabornikov, ki so prehodili pot do Drazgoš in si spotoma ogledali prizorišča bojev Cankarjevega bataljona.

Komemoracije v Svečah na Koroškem na grobu narodnega heroja Matije Verdnika-Tomaža se je udeležilo okoli 150 naših občanov, borcev, mladine in tabornikov, skupaj s pevskim zborom Jeklar.

Namesto kurirskega smuka na Pristavi, je bil letos organiziran kurirski pohod. Sicer manj številna udeležba dokazuje, da se mladina odzove tudi spremenjenemu programu, če sta cilj in smoter dobro pojasnjena. Sem spada tudi XI. zimski pohod na Stol, ki je uspel, saj se ga je udeležilo preko 3.500 ljudi.

V nadaljevanju je predsednik Franc Konobelj-Slovenko obrazložil predvidene akcije v prvem polletju, ki jih obeležujejo 35-letnica ustanovitve OF in vstaje, 100-letnica Cankarjevega rojstva, dan bora in dan vstaje slovenskega naroda. Za vse te proslave so izvršene že prve priprave.

Pripravlja se tudi sprejem vlaka Bratstva in enotnosti, s katerim bodo od 5. do 8. junija prišli na Jesenice prebivalci pobratene Valjeve, kateri so dali zatočišče našim izseljencem v letih 1941-1945. Za dan gorenjskega odreda bo konec junija

IZREDNO PRIZADEVNI GASILCI V SMOKUČU

Člani prostovoljnega gasilskega društva Smokuč so izredno aktivni. Skupno s pionirji, mladinci in gasilci, je sedaj aktivnih že nad 100. Glede na to, da za svoje delovanje potrebujejo določena sredstva, so se s krajevno skupnostjo dogovorili, da bodo v Smokuču in okolici s prostovoljnimi delom opravili vsa letos predvidena komunalna dela, denar za to pa bo dobilo gasilsko društvo.

Tako so pred kratkim že obnovili kanalizacijo skozi vas. Les, ki je bil potreben za prekritje kanala in mostu, so po odkazilu sami posekali, ga spravili na žago od tam pa zopet na kraj popravila. Očistili so vaško kanalizacijo, jo popravili in nanovo prekrili. Te dni pa bodo počistili in odpravili devet divjih smetišč po okoliških gmajnah. Za vse to bodo prejeli 8.500 din, kar bodo koristno uporabili pri delovanju gasilskega društva.

26 NOVIH IZPRAŠANIH GASILCEV

Gasilsko društvo Bled-Rečica je v mesecu januarju organiziralo strokovni tečaj za izprašane gasilce, ki se je končal 21. marca. Na izpitu, 23. marca je opravilo izkušnjo 26 članov iz društev Rečica, Gorje, Zasip in Bled. Izpiti so odlično uspeli, saj je povprečna ocena 4,6.

Pohvalo zaslužijo vsi udeleženci, posebno pa predavatelji, ki so razen dveh častnikov občinske gasilske zveze, vsi častniki gasilskega društva Rečica. Pouk je trajal skupno 80 ur udeležba pa je bila zelo zadovoljiva, kar se vidi iz doseženih rezultatov na izpitu. Želimo še tako uspešnih tečajev.

NOVI PRISPEVKI ZA GRADNJO MRLIŠKI VEŽIC

V času od 17. decembra 1975 to je od našega zadnjega poročanja o vplačilu prispevkov, so po sprejetem samoupravnem sporazumu vplačale do 13. marca 1976 svoj prispevek naslednje organizacije združenega dela in družbene organizacije:

Služba družbenega knjigovodstva Kranj — 3.600,00 din, ZTS odred Jeklarjev Jesenice — 400,00 din, društvo rejcev malih živali Jesenice — 500,00 din, Splošna bolnica Jesenice — 140.400,00 din, Zdravstvena šola Jesenice — 2.800,00 din, SGP Projekt Kranj — 152.055,55 din, Gorenjska oblačila Kranj — 28.800,00 din, Kovinar Jesenice — 176.348,20 din, Kroj Jesenice — 9.600,00 din in Ljubljanska banka PE Jesenice L 14.000,00 din ali skupno 528.503,85 din.

Vplačil prispevkov iz zasebnega sektorja v tem obdobju ni bilo.

NAMESTO CVETJA NA GROBOVE POKOJNIKOV

so v sklad za izgradnjo mrliških vežic vplačali: VIATOR — TOZD Jesenice za pokojnega sodelavčevega očeta Vinka Bertonclja — 350 din, Zavarovalnica SAVA — PE Jesenice za pokojno mamo poslovne sodelavca Ružo Berlisk — 500 din in sindikalna podružnica občinskega sindikalnega sveta, za pokojnega Andreja Pleša — 350 din.

Vsem vplačnikom prispevka se gradbeni odbor za izgradnjo mrliških vežic tovariško zahvaljuje.

KO ZB NOV Žirovnica pripravil pri Valvasorju partizansko srečanje s kulturnim programom, predvidoma pa bi s tem praznovali tudi dan bora. Za Gornjesavsko dolino pa je ob tem dnevu predvideno srečanje na Dovjem. Dan vstaje bomo praznovali v Drazgošah, kjer bo odkrit spomenik borbi Cankarjevega bataljona in srečanje aktivistov OF Gorenjske. Dva dni pozneje pa je predviden letni spominski pohod na Stol.

Občinska skupščina Postojna je tudi predlagala, da bi podelila domi-

cil jeseniško-bohinjskemu odredu, ki se je formiral na Primorskem in je te kraje tudi kot bojna enota večkrat obiskal. To bo predvidoma 23. aprila in je ugodna priložnost za tesnejše povezovanje z drugimi kraji izven občine. KO ZB NOV Blejska Dobrava bo za krajevni praznik skupno z Gorjami organizirala večjo proslavo v Radovni ob obeležju padlemu sekretarju OK SKOJ Gorje — Bled. Vabili bodo tudi delegacijo iz pobratenih Grgarskih Raven.

Ob sklepu se je predsedstvo z nekaterimi dopolnitvami potrdilo osnutek odloka o načinu upravljanja s sredstvi družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu za reševanje stanovanjskih vprašanj borcev NOV.

ENAKOST PO SMRTI ?

V ponedeljek, 22. marca, sem bil na Dobravi na pogrebu nekega znanca. Opozorjen tam od drugih, sem šel pogledat v sosednjo mrliško vežico, kjer je ležala ženica, stara menda 94 let, kakor so mi povedali, ki je bila oskrbovanka socialnega zavoda dr. Franceta Berglja na Jesenicah. Bil sem pretresen. Zglašali so se tudi drugi. Da ne govorim o tem, da ni bilo nobenega venca, niti ene same cvetlice v krsti, prav grozljiv pa je bil pogled na tiste drobne koščice, noge v nekoliko prevelikih črnih nogavicah (seveda je bila tudi udeležba na pogrebu temu primerna).

Ob tem se mi kar grmadijo vprašanja in misli v glavi. Je to tisto, kar je bilo ob načrtovanju in izgradnji mrliških vežic in ob izdelavi pokopališkega reda večkrat izraženo in poudarjeno, namreč, da bo poskrbljeno za dostojen pokop vsakega umrlega občana?

Ali npr. zavod dr. Franceta Berglja, ki ga sicer lahko smatramo kot vzor takega doma, posebno še po moderni urejenosti prostorov v novem traktu, res ne bi mogel človeku, v tem primeru ženi, ki je, čeprav oskrbovanka zavoda, dolga, dolga leta do zadnjega časa, dokler ni zbolela, opravljala razna dela, pridna kot mravlja delala, posebno na polju zavoda in oskrbovala zelenjavni vrt izkazati vsaj najmanjšo pozornost?

Najbolj pa to vprašanje prizadene komunalno podjetje Kovinar — pogrebno službo. Ne vem, ali gre tu po razredih in kakšne storitve in oprema spada k posameznemu razredu, ali gre samo po posebni izbiri in plačilu. Toda, četudi je umrl brez svojcev, ali so taki, da si ne morejo privoščiti kaj boljšega, tudi takrat je treba izkazati določeno pieteto in izpolniti vsaj minimalne moralne zahteve.

Menim, da bi morala pogrebna služba nabaviti kakšno primerno, cenejše blago, da bi s tem blagom prekrila truplo, oziroma krsto.

Tudi od osebja, ki neposredno izvršuje dela pri pokopih, moremo pričakovati toliko čuta in spoštovanja do pokojnika, da bodo na razne take pomanjkljivosti opozorili podjetje, da jih odstrani.

Izgleda, da smo pri našem pehanju za standardom, pa tu ne mislim samo na ta primer, postali hudo, hudo brezsrčni.

Ob tem pa le moram izreči pohvalo pevcem — upokojemcem, ki so po opravljenem predhodnem pogrebu iz lastnega nagiba ostali še tam in pri odprti vežici brez kakšnega plačila, zapeli pokojnici v slovo.

A. K.

ZA OBNOVO NEKDANJEGA ŠOLSKEGA POSLOPJIA V JAVORNIŠKEM ROVTU

Na zboru občanov Javorniškega rovtu, ki je bila lani v novembru so imenovali pripravljalni odbor za obnovo poslopja bivše osnovne šole v Javorniškem rovtu. Pred nekaj dnevi so se lani odbora sestali na prvi seji in se dogovorili, da bodo svetu krajevne skupnosti Javornik-Koroška Bela posredovali v razpravo program preureditvenih del. Pripravljalni odbor računa pri izpolnjevanju nalog na pomoč občanov Javorniškega rovtu, kakor tudi krajevne skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela.

V preurejenem posloppju bivše osnovne šole naj bi prebivalci dobili prostor za delovanje organizacij in večji prostor za različne namene in pa prostor, ki bo namenjen za potrebe gasilske enote. Pozneje naj bi uredili še večji prostor za predvajanje filmov.

Celoten program del s predračunom sredstev, ki jih bodo potrebovali pri obnovi stavbe bodo posredovali tudi zboru občanov v Javorniškem rovtu.

Omenimo naj, da je bila pred kratkim med občani Javorniškega rovtu izvedena anketa. Občani Javorniškega rovtu so odgovorili na več vprašanj in 98 odstotno soglasja s predlagano obnovo stavbe. Poudarili so tudi svojo pripravljenost da materialno, finančno ali s prostovoljnimi delom pomagajo pri pripravljalnemu oziroma gradbenemu odboru pri njegovem delu.

KURIRČKOVA POŠTA V JESENIŠKI OBČINI

Slovenski pionirji so, 29. marca krenili na eno in polmesečno pot po kurirskih poteh širne Slovenije. Pionirji jeseniške občine prevzemajo kurirsko pošto od pionirjev iz Trčica, 8. aprila v Begunjah in jo predajo, 16. aprila v Vrbi pri Prešernovi rojstni hiši pionirjem občine Radovljica.

Stirinajsta po vrsti, bo kurirčkova pošta kot vsako leto ponesla pozdrave in čestitke za 84. rojstni dan dragemu maršalu Titu, poleg tega pa je posvečena 35-letnici vstaje, 35-letnici Osvobodilne fronte in izgnanstva slovenskih rodoljubov iz svoje zemlje ter 15-letnici revije Kurirček. V letošnjem pohodu kurirčkove pošte bo še večji poudarek na organizacijski sposobnosti pionirskih odredov, saj bodo poleg nošenja kurirčkove pošte, sami organizirali sovržne zasede ter organizirali ilegalce — pionirje, ki bodo na nevarnih mestih pregledali teren ter o tem obveščali kurirje — pionirje tako, da se bo kurirčkova pošta lahko varno prebijala mimo sovržnih zased. Sovražne zasede — pionirjev pa bodo imele bolj kontrolno nalogo in ocenjevale dobre in slabe strani kurirjev — pionirjev ter kakšna je njihova iznajdljivost, oziroma koliko so koristili izkušnje partizanskih kurirjev. Poleg sprejema in predaje v našo in iz naše občine, ki bodo svečane s krajšimi kulturnimi programi, bodo na vseh šolah mitingi s kulturnimi programi in čitanjem čestitk dragemu maršalu Titu.

Na te mitinge bodo pionirji vabili predstavnike vseh družbenopolitičnih organizacij ter občane. Časovni razpored kurirčkove pošte v naši občini je naslednji:

- 8. aprila ob 10. uri sprejem v Begunjah na vrtu bivših okupatorskih zaporov,
- 9. aprila — Kranjska gora — Dovje — Mojstrana,
- 12. aprila — Dovje — Mojstrana — Hrušica,
- 13. aprila — Hrušica — Jesenice (osnovna šola Prežihov Voranc),
- 14. aprila Jesenice — posebna osnovna šola — osnovna šola Tone Čufar — Blejska Dobrava — osnovna šola Koroška Bela,
- 15. aprila Koroška Bela — Zabrznica (v Završnici)
- 16. aprila Zabrznica in predaja ob 10. uri v Vrbi — radovljiškim kurirjem.

V tem času bodo pionirski odredi na šolah pisali spise na temo: Prvi osvobodilni odbori v mojem kraju in Partizanski kurirji pripovedujejo.

V pionirskih odredih bodo te spise ocenili in po dva najboljše poslali občinski komisiji, ki bo najboljše nagradila in dva najboljše poslala republiški komisiji, ki bo najboljše objavila v časopisih in radiu ter jih nagradila.

RAZSTAVA ŠOPEK ROŽ ZA 8. MAREC V RADOVLJICI

V soboto, 3. aprila bodo ob 19. uri s koncertom ženskega pevkega zbora pevskega društva Jesenice, ki ga vodi Milko Škoberne, v graščini v Radovljici odprli razstavo slik vezenih na tkanino, ki so jih izdelale članice ženskega krožka DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. Na razstavi je izložen spekter različnih rož in ornamentov, ki so jih izdelale članice odseka. Razstava je na Jesenicah, kjer je bila pred tem odprta deset dni, naletela na velik odmev, ki se kaže tudi pri

vedno večjem zanimanju za ženska ročna dela.

Razstavo bi si morali predvsem ogledati tudi vsi višji razredi osnovnih šol, saj je tovrstna ljudska dejavnost precej zamrla, čeprav ima izreden pomen v ljudski tvornosti, še posebej pa v današnjem tempu tehničarstva sveta, kot protitež psihične napetosti, kot tudi v pogledu razvijanja ročnih spretnosti in estetskega čuta. Vsekakor pa ima taka dejavnost tudi določene praktične koristi pri opremitvi stanovanja, ali osebnih opremit.

Razstavo organizira delavska univerza Radovljica v sodelovanju ženskega krožka DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice.

Člani prostovoljnega gasilskega društva Smokuč pri prostovoljnem delu pri popravilu vaške kanalizacije.

O PRIPRAVAH NA 100-LETNICO ROJSTVA IVANA CANKARJA

Na dvanaesti seji izvršnega odbora skupščine kulturne skupnosti Jesenice, ki je bila 26. marca, so v prvem delu, pri nekoliko razširjeni zasedbi, govorili o pripravah na praznovanje 100-letnice rojstva Ivana Cankarja. Poudarili so, da bi morali v priprave, še posebno pa v izvedbo prireditev v počastitev 100-letnice rojstva Ivana Cankarja, ki se bodo izvršile v mesecu maju, to je v mesecu njegovega rojstva, vključiti vse dejavnike, od kulturno prosvetnih društev in organizacij, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti do družbenopolitičnih organizacij. Prireditve, ki se bodo izvršile v vseh krajih občine, naj bi bile dobro pripravljene in kvalitetne, cilj organiziranih prizadevanj omenjenih dejavnikov pa naj bi bil, da v občini ne bi smelo biti občana, ki ene od organiziranih prireditev ne bi obiskal.

Na seji so informativno govorili o treh že doslej znanih in dogovorje-

nih programih in sicer o recitalu, ki ga pod vodstvom Janeza Svoljšaka pripravljajo 42 učencev osnovne šole Tone Čufar pod naslovom: Proletariat in domovina v delih Ivana Cankarja. Z recitalom bi predvidoma obiskali vse kraje v občini, ob recitalu pa so predvideni tudi krajši nastopi vokalnih in instrumentalnih skupin krajevnih kulturno prosvetnih društev in glasbene šole Jesenice. V vseh kinematografih v občini bodo v tem mesecu predvajali celovečerni umetniški film po Cankarjevi literarni predlogi, kulturno umetniški klub pri DPD Svoboda Tone Čufar, pa bo izdal posebno številko LISTOV, kulturno umetniške priloge Železjarja, posvečene največjemu slovenskemu pisatelju in ideologu Ivanu Cankarju. Seveda pa se bodo v tem mesecu izvršile številne prireditve na vseh šolah, pa tudi kulturno prosvetna društva in organizacije bodo v tem času izvedle različne spominske prireditve. Na seji so soglasali z delegatsko sestavljenim pripravljalnim odborom, ki bo oblikoval programe in urnik prireditev ter jih posredoval vsem že omenjenim dejavnikom.

Na seji so obravnavali tudi družbeni dogovor o družbeni samozasčiti v občini Jesenice in še posebej poglavje, ki obravnava naloge samoupravnih interesnih skupnosti na tem področju. Za podpisnika družbenega dogovora so določili predsednika skupščine kulturne skupnosti Miroslava Noča.

Precej časa so na seji posvetili finančnemu poročilu o dohodkih in izdatkih ter poslovnemu poročilu kulturne skupnosti Jesenice za leto 1975. Celotno gradivo so sicer brez pripomb sprejeli s tem da se z ustrezno oceno vsebinsko idejnega uresničevanja programov predloži tudi skupščini. V poročilu je namreč večji poudarek na količinskem uresničevanju pogodbenih obveznosti izvajalcev v letu 1975, manjka pa bolj poglobljene vsebinske ocene. Kljub še prisotnim nekaterim slabostim, pa so na seji ugotovili, da je bil v preteklem letu narejen pomemben premik, tako v pogledu števila kulturnih prireditev, kakor v pogledu vidnega kvalitetnega napredka na nekaterih področjih, kakor tudi v pogledu postopne rasti interesa delovnih ljudi in občanov za kulturna dogajanja v občini.

Dvanaesti seji je bil predložen tudi osnutek samoupravnega sporazuma o temeljnih plana razvoja kulturne skupnosti občine Jesenice v letih 1976-1980. Na seji izvršnega odbora so menili, da je osnutek zrel za javno razpravo med porabniki in izvajalci kulturnih dejavnosti. Po končani razpravi, ki naj bi potekala v dogovorjenem času s ostalimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi, bo izvršni odbor zbral vse pripombe in ponovno o njem razpravljala.

Na seji so reševali tudi nekatere tekoče naloge in probleme.

JESENICE : CELJE 69:78 (37:36)

Kranjska gora, 24. marca, prvenstvena tekma 8. kola 1. SKL, gledalcev 50, sodila sta Strickbergh in Vičič (oba Ljubljana).

Proti moštvu Celja, ki je eden najresnejših kandidatov za prvaka v slovenski košarkarski ligi, so Jeseničani prikazali dobro igranje le v prvem polčasu. V tem delu igre so dobro zapirali najboljše igralca gostov, visokega centra Dagodina, ki je dobil le malo uporabnih žog. Na samem začetku so Jeseničani celo povedli z desetimi točkami prednosti.

V drugem polčasu je prišla do izraza boljša fizična pripravljenost gostov, ki so z nekaj uspešnimi protinapadi presenetili domačine in si nabrali odločilno prednost. Kljub naporom v zadnjem delu tekme, Jeseničani niso uspeli zmanjšati razlike. Omeniti je treba, da Celjani trenirajo šestkrat tedensko in poleg treningov in prvenstvenih tekem odigrajo vsak teden še eno prijateljsko tekmo.

Nastopili so: Pavel Pirih 2, Pivač, Bizjak 2, Smolej, Vauhnik 7, Dušan Pirih 20, Janjič 1, Mišič 14, Lozar, Vujačić 17, Noč 5.

RUDAR : JESENICE 58:66 (18:33)

Trbovlje, 27. marca, prvenstvena tekma 9. kola 1. SKL, gledalcev 50, sodila sta Burja in Rebersak (oba Ljubljana).

Po treh zaporednih porazih so Jeseničani pripravili prijetno presenečenje. V težkih trenutkih, ko jim je grozilo, da se bodo znašli prav pri dnu lestvice, so dosegli nepričakovano, a pomembno zmago, ki jim je omogočila obdržati mesto v sredini lestvice.

Domačini se niso izkazali preveč gostoljubno. Ker je bila na sporedu najprej rokometna tekma, so morali Jeseničani počakati na konec te tekme in so šele nato dobili skupno garderobo z rokometarji. Domačini

pa so bili takrat že napravljeni in so se pričeli ogrevati.

Kljub nezadostni ogretosti so Jeseničani dobro začeli. Vodili so ves prvi polčas s petimi do sedmimi točkami razlike. Igrali so consko obrambo in pri tem pazili na domača krilna igralca Sušnika in Udviha ter centra Obučkala. Domačim obrambnim igralcem so tako omogočili več prostora, kar pa ti niso uspeli izkoristiti. Nasprotno pa so bili Jeseničani nevarni v mestih od daleč in v igri pod košem.

V drugem polčasu so gostje nadaljevali z borbeno igro, saj so vedeli, da jim le ta lahko prinese želen uspeh. Vodstvo so še povečali in vodili celo s trinajstimi točkami prednosti. Ker sta morala iz igrišča Vauhnik in nato še D. Pirih s petimi osebnimi napakami, so domačini zadnjih pet minut poraz nekoliko omilili.

V soboto, 3. aprila igrajo Jeseničani v Novi Gorici proti prvouvrščenemu Fructalu. Tekma bi morala biti doma, vendar so jo Jeseničani na željo Ajdovcev zamenjali.

Nastopili so: Pavel Pirih, Pivač, Bizjak 1, Smolej, Vauhnik 9, Dušan Pirih 9, Janjič, Mišič, Šmid 2, Lozar 2, Vujačić 35, Noč 8.

PODROČNO PRVENSTVO

Letošnje področno prvenstvo je bilo odigrano v novi telovadnici osnovne šole v Radovljici. Sodelovalo je pet ekip in sicer: Gimnazije Kranj, Gimnazije Skofja Loka, šolskega centra Radovljica, mekarskega šolskega centra Kranj in centra srednjih šol Jesenice.

Udeležba kaže, da je zanimanje za košarko na srednjih šolah precejšnje in lahko predpostavljamo, da bo udeležba v prihodnje še boljša.

Tekme so bile na splošno uspešno odigrane, tudi organizacija je bila dobra. Pripomba velja le sodnikom, ki so s svojimi odločitvami včasih dajali nepoznavanja te športne igre.

KONČNA UVRSTITEV: 1. Gimnazija Skofja Loka, 2. Center srednjih šol Jesenice, 3. Gimnazija Kranj.

Namizni tenis

PRESTRANEK : JESENICE 0:5

Igralci Jesenic so v petnajstem kolu druge slovenske lige zahod gostovali v Prestranku pri Postojni, kjer so se pomerili z domačo ekipo, ki pa se ni mogla resneje upirati boljšim gostom, za katere so tokrat nastopili: Buh, Legat in Korbar. Gostje z Jesenic so zmagali s 5:0. Dve točki sta osvojila Legat in Buh, eno pa Jernej Korbar. S tema novima točkama so na lestvici še vedno na solidnem petem mestu z osemnajstimi točkami.

Igralci Jesenic igrajo iz kola v kolo boljše, to dobro formo pa bodo lahko preizkusili že v naslednjem kolu, ko se bodo srečali s prvouvrščeno ekipo P-kloba iz Ljubljane. Na tem srečanju bodo morali zares pokazati vse svoje kvalitete, pa tudi precejšnjo mero borbenosti, kajti le tako lahko upajo na končen uspeh. Gostje iz Ljubljane so zelo kvalitetna ekipa, v kateri izstopa nekdanji državni reprezentant Bojan Kern, ki do sedaj še ni doživel poraza. Zato lahko pričakujemo, da bo dvoboj zanimiv in kvaliteten. Domači igralci pričakujejo in si želijo, da bi jih v tem dvoboju spodbujalo čimveč ljubiteljev tega športa. Dvoboj bo v petek, 2. aprila ob 18. uri v domu TVD Partizan na Jesenicah.

JESENICE II : TRIGLAV II 2:5

V zadnjem kolu v gorenski namiznoteniški ligi sta se pomerili drugi ekipi Jesenic in Triglava iz Kranja. Tudi tokrat se je pokazalo, da v kranjskem klubu delajo precej bolj načrtno, kot pri nas, saj so njihovi igralci, ki so po letih še mlajši od naših, zmagali z rezultatom 5:2. Edini dve točki za Jesenice II sta priborila Babič in Korbar, poleg niju pa je nastopal še Robič.

Ce bi potegnili črto čez vse tekmovalje v gorenski ligi, bi prišli do zaključka, da bi mladi igralci z malo večjo borbenostjo lahko osvojili še kakšno točko več, s tem pa tudi višje mesto na lestvici. Mladim se pozna, da jim primanjkuje tekmovalni, posebno težkih, vendar bi za uspeh morali preliti malo več znoja na treninjah kot ga, posebno pa bodo morali pokazati veliko več resnosti, kajti le z resnim delom lahko upaš na uspeh.

MUROVA : VOKLO 5:1

Ekipa Murove je v zadnjem kolu gostovala pri ekipi Vokla, ki se bo v letošnji sezoni morala posloviti od tega tekmovalja, zato tudi ni presegla gladke zmaga z rezultatom

5:1. Za Murovo so nastopili: Lavtižar, Filipovič in Ravnikar.

S tem kolom je bilo za letošnjo sezono zaključeno tekmovalje v gorenski namiznoteniški ligi. Vrstni red je realen, čeprav bi ekipa Murove lahko obranila lansko prvo mesto, če ne bi v prvem delu imela nekaj hudih spodrsiljav, ki so jo na koncu stali prvega mesta, čeprav v drugem delu niso doživeli poraza.

Ce bodo v prihodnji sezoni nadaljevali s tako igro kot v drugem delu letošnje lige, lahko upajo na še boljše uspehe. Da pa bo ekipa še bolj izenačena bo verjetno poskrbel Šranc, ki se bo vrnil od vojakov.

Končni vrstni red gorenske lige: 1. SAVA Kranj, 2. Murova Jesenice, 3. Kondor Skofja Loka, itd. Druga ekipa Jesenic je na sedmem mestu.

Nogomet

LTH : JESENICE 1:3 (1:1)

V sredo, 24. marca, so Jeseničani gostovali v Skofji Loki, kjer so odigrali prijateljsko tekmo z moštvom LTH in zmagali z rezultatom 3:1 (1:1). V prvem polčasu sta bili moštvi enakovredni, domačini so povedli v 18. minuti, Jeseničani pa so izenačili v 28. minuti igre.

V drugem polčasu so Jeseničani popolnoma nadigrali domače moštvo in dosegli še dva zadetka ter zasluženo zmagali.

Tekma je pokazala, da so Jeseničani pred pričetkom prvenstva, ki se bo pričelo v soboto, 3. aprila, dobro fizično pripravljene, poznalo pa se je, da jim manjka tekem, saj so delali precej napak pri podajah in sprejemanju žoge.

Gole za NK Jesenice so dosegli: Senad Raković 2, in Enes Raković

IŠČEMO DELAVCE ZA NOVIGRAD

Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice razpisuje za otroško letovišče v Novigradu naslednja delovna mesta:

— upravnika letovišča, s sposobnostjo samostojnega vodenja upravnih poslov in s šoferskim izpitom,

— glavne kuharice,

— dve kuharski pomočnici,

— pomivalke posode,

— snazilke in perice.

Zaposlitev je sezonska. Osebnih dohodkov po pogodbi. Rok prijave do 30. aprila letos.

Prijave z osebnimi podatki sprejema: Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice, Titova 65/1.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 3. aprila bo na Jesenicah od 15. do 19. ure odprta

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA ZARJA (bivši železniški konzum) Jesenice, Titova 7.

V Kranjski gori bo v soboto, 3. aprila od 15. do 19. ure odprta

PIK BELJE — ŽIVILA KRAJN, poslovalnica Vi-tranc

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

PAVLA STRAJNARJA

se iskreno zahvaljujemo za vso pozornost in sočustvovanje vsem, ki so nam kakorkoli pomagali ob boleči izgubi.

Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju in zdravnikom internega oddelka splošne bolnice Jesenice za zdravniško pomoč in nego v času bolezni, še posebno pa zdravnikom dr. Vidaliču in dr. Markežu.

Iskrena hvala stanovalcem Tomšičeve 69, delavcem GIP GRADIS Jesenice, Ljubljanske banke Jesenice in Kranj, bivšim sodelavcem valjarne 2400 in Sportmetala ter odbojškarskemu klubu Jesenice za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Hvala tudi pihalnemu orkestru Jeseniških železarjev za igrane žalostinke.

Vsem, ki ste nam pisмено ali ustno izrazili sožalje in darovali cvetje ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala.

**ŽALUJOČI:
STRAJNARJEVI**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mamice, sestre, sestrične in tete

SLAVKE RAKOVEC

se iskreno zahvaljujemo za trud in požrtvovalnost vsemu zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnice Jesenice za dolgotrajno zdravljenje.

Iskrena hvala sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje in poklonjeno cvetje.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

**ŽALUJOČI: hčerka Olga
in sin Marjan, sestra Francka
ter ostalo sorodstvo
z družinami.**

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega sina

FRANCA OLIPA

se zahvaljujem vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so dragega sina spremili na njegovi zadnji poti.

Hvala dr. Sajevcu za njegovo nesebično pomoč, kakor tudi sestram v domu Franceta Berglja, darovalcem vencev, govornikom tov. Bogataju in tovarišu iz društva slepih za tople poslovalne besede, pevcem ter vsem ostalim.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

**Žaluoja mama
Francka Bohinc
in ostalo sorodstvo**

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru TOZD Hladna predelava Železarne se iskreno zahvaljujemo za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času bolovanja.

Zahvaljujem se dnini Jamar, žičarna II, sodelavcem za obisk na domu in za darilo, ki sem ga prejel ob upokojitvi.

Vsem sodelavcem želim še naprej veliko uspehov pri delu.

Jože Mlinar

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

3. aprila jap. barvni risani film MAČEK V SKORNJIH, ob 15. uri.

3. in 4. aprila jap. CS barvni vojni film NEVIHTA NA PACIFIKU, režija Shue Matsubayashi, v gl. vlogi Yosuke Natsuki, ob 17. in 19. uri.

5. in 6. aprila amer. barvni film KUNG FU — ZELENi OBAD, režija Norma Foster, v gl. vlogi Bruce Lee, ob 17. in 19. uri.

7. aprila nem. barvni film SKOK ČEZ PLOT, režija Eberhard Schreder, v gl. vlogi Wolf Ackva, ob 17. in 19. uri.

Madini do dopolnjenega 15. leta starosti ogled filma prepovedujemo.

8. aprila zaprto!

9. aprila angl. barvni film SIROTA IZ LOVODA, režija Delbert Mann, v gl. vlogi George C. Scott, ob 17. in 19. uri.

10. in 11. aprila amer. CS barvni film SUROVA OKLAHOMA, režija Stanley Kramer, v gl. vlogi George C. Scott, ob 17. in 19. uri. Film je bil prikazan na Festu leta 1974.

Kino PLAVŽ

3. in 4. aprila amer. barvni film KUNG FU — ZELENi OBAD, ob 18. in 20. uri.

4. aprila japonski barvni risani film MAČEK V SKORNJIH, ob 10. uri.

5. in 6. aprila jap. CS barvni film NEVIHTA NA PACIFIKU, ob 18. in 20. uri.

7. aprila zaprto!

8. aprila angl. barvni film DVA KORAKA IZVEN ZAKONA, ob 18. in 20. uri.

9. aprila nem. barvni film SKOK ČEZ PLOT, ob 18. in 20. uri.

Mladini do dopolnjenega 15. leta starosti ogled filma prepovedujemo.

10. in 11. aprila amer. barvni glasbeni film LJUBIM LUSI, režija Gene Saks, v gl. vlogi Lucille Ball, ob 18. in 20. uri.

Film je poln glasbe in revijskih točk v katerih nastopa nepozabna Lucille Ball.

Kino KRANJSKA GORA

3. aprila amer. CS barvni film ZELENi SONCE.

4. aprila angl. barvni film DVA KORAKA IZVEN ZAKONA.

7. aprila amer. barvni film KUNG FU — ZELENi OBAD.

10. aprila jap. CS barvni film NEVIHTA NA PACIFIKU.

Kino DOVJE — MOJSTRANA

3. aprila angl. film barvni PRIŠEL BO MOJ DAN, ob 19.30.

4. aprila amer. CS barvni film ZELENi SONCE, ob 19.30.

10. aprila amer. barvni film KUNG FU — ZELENi OBAD, ob 19.30.

Gledališče

PETEK, 2. aprila ob 19.30
Mire Štefanac — VEČNA LOVIŠČA.

SOBOTA, 3. aprila, ob 19.30
Mira Mihelič SVET BREZ SOVRAŠTVA.

NEDELJA, 4. aprila, ob 15.30
Mire Štefanac VEČNA LOVIŠČA.

SREDA, 7. aprila ob 19.30
Mira Mihelič SVET BREZ SOVRAŠTVA.

BIRO ZA URBANIZEM IN STANOVANJSKO POSLOVANJE n.sol.o., JESENICE, C. m. Tita 18

vabi k sodelovanju in objavlja prosta delovna mesta:

1. VODJA NADZORA
2. GRADBENEGA NADZORNIKA I
3. GRADBENEGA NADZORNIKA II
4. NADZORNIKA KOMUNALNIH NAPRAV

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1:

- da je dipl. inž. gradbeništva
- da ima opravljen strokovni izpit
- da ima najmanj 2 leti delovnih izkušenj v svoji stroki

Pod 2:

- da je dipl. inž. gradbeništva
- da ima najmanj 2 leti delovnih izkušenj v svoji stroki
- prednost imajo kandidati z opravljenim strokovnim izpitom

Pod 3:

- da je inž. gradbeništva
- da ima najmanj 2 leti delovnih izkušenj v svoji stroki
- prednost imajo kandidati z opravljenim strokovnim izpitom

Pod 4:

- da ima srednjo izobrazbo gradbene ali komunalne smeri
- da ima najmanj 2 leti prakse v svoji stroki.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi moralno politične pogoje, skladno z družbenim dogovorom o kadrovski politiki v občini Jesenice.

Kandidati lahko nastopijo delo takoj.

Prijave z osebnimi podatki in dokazili o strokovnosti naj kandidati pošljejo na zgornji naslov v roku 30 dni po objavi.

Ljubljanska banka

Ljubljanska banka enota Jesenice, odbor za medsebojna razmerja objavlja po sklepu sveta delovne skupnosti naslednja prosta delovna mesta

V enoti Jesenice:

1. Višjega referenta za sredstva
zahteve: višja šola ekonomske, ekonomsko-komercialne ali pravne smeri in tri leta ustreznih delovnih izkušenj
2. Pripravnika
zahteve: ekonomska srednja šola, upravno-administrativna šola ali gimnazija, brez delovnih izkušenj

V ekspoziaturi Kranjska gora:

3. Referenta splošne likvidature
zahteve: ekonomska srednja šola, upravno-administrativna šola ali gimnazija in tri leta ustreznih delovnih izkušenj

Prošnje z dokazili o šolski izobrazbi in kratkim življenjepisom pošljite na naslov Ljubljanska banka enota Jesenice C. Maršala Tita 8 do vključno 8. aprila 1976 z navedbo: odbor za medsebojna razmerja.

PRIPRAVNIK S SREDNJO ŠOLO

JUGOBANKA — sedež Ljubljana, za svojo ekspoziuro na Jesenicah objavlja prosto delovno mesto

PRIPRAVNIKA — ena oseba.

Pogoji za zasedbo tega delovnega mesta so: končana srednja šola, delo je v turnusu.

Pismene prošnje pošljite na naslov JUGOBANKA — ekspoziura Jesenice, Titova c. 20, v desetih dneh od dneva objave.

ŠELE PETI NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Naši hokejisti so nas v razmeroma kratkem času kar dvakrat povsem razočarali... Najprej je bilo to na Olimpiadi v Innsbrucku, ko so po zelo dobrem začetku povsem popustili in ob koncu osvojili več kot skromno četrto mesto. Drugi udarec pa je bil še bolj boleč. Na pravkar končanem svetovnem prvenstvu B skupine v Švici so naši, kljub temu, da so imeli velike možnosti, da bi osvojili celo prvo mesto, po nekaj slabih igrah padli še za eno stopnico nižje in se uvrstili na peto mesto. Tako je povsem jasno, da spodrslijaj v Innsbrucku ni bil le slučajnost, kajti na svetovnem prvenstvu so naši nastopili okrepljeni z Rudijem Hitijem, Tišlerjem, Sašom Koširjem, pa tudi Marjan Zbontar je branil precej bolje kot Albrecht na Olimpiadi. In kljub temu, da so bili kadrovsko močnejši, so zdrsnili za eno stopnico nižje.

V sedmih tekmah so premagali Italijo, Bolgarijo, Nizozemsko in zmagovalca tako svetovnega prvenstva kot olimpijskega turnirja v Innsbrucku reprezentanco Romunije, izgubili pa so srečanja z Japonsko, Švico in Norveško. Glede na dosežene rezultate ostalih reprezentanc in na njihovo prikazano igranje, bi naši zaslužili najmanj drugo, če ne celo prvo mesto. Toda glavni »krivec« zadnjega neuspeha naših hokejistov je vsekakor naše nekvaletno državno prvenstvo, kjer se dve najboljši moštvi Olimpija in Jesenice, v glavnem pripravljata na redke medsebojne dvoboje. Tako ni stalnosti forme pri reprezentantih, ki niso vajeni, da bi iz tekme v tekmo dajali od sebe maksimum. Prav zaradi tega našim ne ustreza turnirski sistem tekmovanja, kar se je še enkrat pokazalo v Švici.

Drugi razlog zakaj so naši, kljub velikim možnostim, da bi se povzpeli na sam vrh, obstali v drugi polovici lestvice, pa je zelo slabo vodenje igre naše reprezentance. Trener Hani je že v Innsbrucku pokazal, da nekaterim zelo dobrim igralcem ne zaupa. Lep primer je Marjan Zbontar. Na Olimpiadi ni branil niti sekunde, v Švici pa vse tekme, razen ene tretjine (proti Bolgarom). Predvsem pa je Hani grešil pri menjavah napadalnih formacij. Vse preveč je dajal možnost najslabšemu napadu Kavac, Lepša, Puterle, in to celo v odločilnih trenutkih, ko smo na ledu imeli igralca več, ali pa ko se je tekma, ki smo jo izgubljali že izte ala. Zares je čudno, da je že omenjeni napad, enačil s prvim napadom, ki je bil daleč najboljši ter tudi z drugim: brata Hiti in Smolej, ki je bil tudi precej boljši. Nobena skrivnost ni, da najslabši napad tudi

v sovjetski reprezentanci igra najmanj časa, da pa v odločilnih trenutkih na ledu vedno prihajajo najboljši. Prav o vodenju igre bi bilo treba tudi v samem vrhu naše hokejske organizacije spregovoriti kritično, kajti tako ne bi smelo iti naprej.

Lahko bi našli še več vzrokov, kot denimo dosti neobjektivno sojenje v našo škodo, premajhno prizadevanje naših v nekaterih srečanjih, slaba igra obrambe, še posebej pa želimo opozoriti na problem prehrane naših igralcev. Gre namreč za to, da so jugoslovanski reprezentantje in športniki na tako pomembnem tekmovanju kot je svetovno prvenstvo, kjer predstavljajo našo državo, imeli zelo skromno prehrano. Stanovali so v hotelu in dobivali pripadajoči meni, brez potrebnih dodatkov. Tako so bili izenačeni s turisti, torej s tistimi, ki so prišli na počitek, ali službeno. Nedvomno je vsakemu jasno, da športnik, ki se je prišel boriti na svetovno prvenstvo v tako težki športni panogi kot je hokej na ledu potrebuje kalorije, potrebuje ustrezno hrano. Te pa, kot so nam jeseniški reprezentantje po vrnitvi povedali, niso imeli, kar je nedvomno spodrslijaj našega vodstva.

Peto mesto je torej velik neuspeh. Našli smo nekatere najbolj opazne vzroke zakaj smo doživeli še en polom, čeprav je naareprezentanca imela izredno priložnost, da bi osvojila prvo mesto in se uvrstila v A skupino svetovnega prvenstva. Lahko bi govorili tudi o skromnih pripravih, kar je nedvomno še en vzrok več, da nismo dosegli tistega, kar smo želeli.

Ob novem neuspehu, ki ga je doživel naš hokej pa so ljubitelji jeseniškega hokeja in predstavniki HD Jesenice lahko zadovoljni s prispevkom reprezentantov članov HK Jesenice. Prvi napad F. Zbontar-Hafner-Poljanšek je bil najboljši in je dosegel največ zadetkov na svetovnem prvenstvu. Marjan Zbontar je v skoraj vseh tekmah (razen proti Bolgariji), branil zelo dobro. Zelo dobro je igral tudi Roman Smolej, ki se je zelo dobro ujel z bratom Hiti. Sašo Košir je po daljšem presledku zopet zaigral v reprezentančnih vrstah in je igral s spremenljivo formo. Na splošno je naša obramba igrala zelo slabo, kar ne drži za tekmi proti Romuniji in Japonski. O drugem napadu smo že rekli, da je bil zelo dober, tretji pa daleč najslabši. Izmed branilcev naj še omenimo, da je bil Viktor Tišler najboljši, S. Košir in Kumar sta igrala s spremenljivim uspehom, Lap, Savič in Beravs pa so bili slabši.

Letošnje svetovno prvenstvo bo nedvomno treba čimprej pozabiti. Pa vendar ne vsega, kajti na napakah se učimo, in če je tako, potem je v hokejski zvezi Jugoslavije potrebno marsikaj spremeniti v odnosu do reprezentance in reprezentantov.

Rokomet

SLAB START

V soboto, 27. marca se je pričel spomladanski del v ljubljanski rokometni ligi. Jeseniški rokometarji so v prvi tekmi na igrišču za osnovno šolo na Jesenicah, gostili ekipo Alples iz Zeleznikov.

Jeseničani so tekmo začeli dobro, s hitrimi napadi in dobro obrambo so zmedli goste, ki so šele v sredini polčasa uredili svoje vrste in izenačili na 8:8. Jeseničani so nato še enkrat ušli za dva zadetka, vendar so zopet popustili in gostje so izenačili na 10:10, kar je bil tudi rezultat ob polčasu. Začetek drugega polčasa je napovedal izenačeno igranje, kar je držalo vse do rezultata 13:13, nakar so domači igralci s slabimi podajami omogočili gostom, da so v hitrih protinapadih večkrat matirali razredčeno jeseniško obrambo. Vsi poskusi domačih igralcev znižati rezultat so padli na neplodna tla, saj so v taki vniemi pozabljali na obrambo in igralci Alplesa so to večje izkoriščali in zmagali z 20:24.

Sedemmetrovke: Jesenice 10 (7), Alples 7 (4), izključitve: Jesenice 4 min., Alples 6 min.

Zadefke za Jesenice so dosegli: Peternel 6, Šubic 5, Pogačnik 8 in Pavlič 1, igrali pa so: Prešeren, Sefaj, Radinovič, Šporar, Močnik, Korenč, Varl in vratar Boldžar.

Tekmo sta z manjšimi napakami sodila Tomšič in Serek iz Ljubljane. Jeseničani so tokrat zamudili izredno priložnost saj bi lahko igralce Alplesa premagali, če ne bi delali napak v napadu in obrambi, če ne bi zaigrali proti koncu tako zaletavo in s tako malo volje do zmage.

Seveda pa vse še ni izgubljeno, en poraz še ne pomeni vreči puško v koruzo. S trdnjo voljo in zavzetimi treningi, se da še marsikaj popraviti, seveda pa bo moralo zato preteči še veliko znoj.

V naslednji tekmi LCRL, 4. aprila bodo Jeseničani gostovali na Prulah, kjer se bodo pomerili z istoimensko ekipo.

- tok

NA REPUBLIŠKEM SINDIKALNEM PRVENSTVU JESENICE PRVE

Občinska sindikalna reprezentanca Jesenic je v soboto, 27. marca nastopila v Kranjski gori – na republiškem sindikalnem prvenstvu. Tekmovanje v veleslalomu in smučarskih tekih je prineslo tekmovalcem iz naše občine izreden uspeh, saj so pobrali vrsto najboljših mest, poleg tega pa so osvojili prva mesta ekipno v tekih, veleslalomu in v skupni uvrstitvi. Zelo dobro so se odrezali tudi tekmovalci iz Radovljice, ki so v vseh konkurencah ekipno osvojili drugo mesto. Med jeseniškimi tekmovalci so bili posamezno najboljše uspešni Lojzka in Ciril Praček, Mirko Klinar ter Jelka Pečar s prvim mestom v veleslalomu, pri tekačih pa je bil najboljši Branko Kajžar. Tekmovanje, ki so se ga udeležili tekmovalci iz 29 slovenskih občin je pokazalo, da je za smučarski šport v naši republiki veliko zanimanja, vsi nastopajoči pa so pokazali precej smučarskega znanja in borbenosti.

REZULTATI:

Veleslalom – ženske do 25 let: (nastopilo 22): 1. Jelka Pečar – Jesenice 45,47, 2. Alenka Bajželj – Radovljica 45,91;

Ženske do 26 do 35 let (nastopilo 20): 1. Mojca Verdnik – Ljubljana Vič 44,10, 2. Marija Praprotnik – Radovljica 45,12, 9. Draga Vindišar – Jesenice 49,38;

Ženske do 36 do 45 let (nastopilo 19): 1. Marija Pirc – Ljubljana Vič 49,78, 5. Marija Černe – Radovljica 51,17, 9. Danica Benedik – Jesenice 53,85;

Ženske nad 45 let (nastopilo 14): 1. Lojzka Praček – Jesenice 49,77, 7. Anica Finžgar – Radovljica 61,56;

Moški do 25 let (nastopilo 26): 1. Anton Primožič – Tržič 39,29, 2. Tone Albreht – Jesenice 39, 43, 4. Alojz Kemperle – Radovljica 41,08;

Moški od 25 do 35 let (nastopilo 29): 1. Mirko Klinar – Jesenice

TUDI NAŠI VETERANI USPEŠNI

Na tradicionalnem prvenstvu smučarskih veteranov v Kranjski gori, ki so se ga udeležili tudi mnogi nekdanji smučarski asi iz naše občine, je nastopilo preko 100 tekmovalcev. Med nastopajočimi je bilo opaziti tudi nekdanje najboljše tekmovalce jugoslovanskega alpskega smučanja kot npr. Tineta Muleja, Matevža Lukanca, Cirila Pračka, pa tudi Rudija Finžgarja in druge, ki so se pomerili med alpinisti. Tekmovanje je pokazalo, da naši nekdanji asi še vedno niso pozabili veščin smučanja, mnogo lepega pa so doživeli kasneje ob obujanju smučarskih spominov v hotelu Špič.

REZULTATI – ženske do 40 let: 1. Danica Benedik – Jesenice 53,09;

Ženske od 41 do 45 let: 1. Mara Šarf – Ljubljana Šiška 51,60, 3. Slavica Zupančič – Kranj 53,15;

Ženske nad 45 let: 1. Bara Adamič – Ljubljana 46,20, 2. Lojzka Praček – Jesenice 49,77;

SLALOM STAREJŠIH PIONIRJEV V KRANJSKI GORI

Smučarska zveza Jesenice je v soboto organizirala v Kranjski gori na podkorenski strani Vitranca kategorizacijski slalom za starejše pionirje. Na tekmovanju, ki je bilo odlično organizirano je nastopilo preko 100 pionirjev iz vseh slovenskih klubov.

REZULTATI:
Starejše pionirke: 1. Pintar – Alpetour 94,58, 5. Kejžar 104,41, 6. Rakovec 105,99 (obe Jesenice)
Starejši pionirji: 1. Gašperšič – Alpetour 92,75, 2. Benedik 93,40, 6. Kunc 95,40, 15. Čelesnik (vsi Jesenice).

Odbojka

PODROČNO SREDNJEŠOLSKO PRVENSTVO V ODBOJKI ZA MLADINCE IN MLADINKE

Na Jesenicah se je 18. marca v telovadnici TVD Partizana odigralo srednješolsko področno prvenstvo v odbojki za šolsko leto 1975/76 za mladince. V telovadnici se je zbralo osem ekip in sicer: tekstilnega centra Kranj, mlekarkega šolskega centra Kranj, gimnazije Kranj, gimnazije Škofja Loka, šolskega centra Radovljica in tri ekipe Jesenic (gimnazija, center srednjih šol in ekonomska srednja šola).

Ekipa je bila razdeljena v dve skupini, v finale pa sta se uvrstili po dve ekipe iz vsake skupine.

V finalu sta se najprej pomerili za 3. in 4. mesto ekipi gimnazije Jesenice in gimnazije Škofja Loka. Zmagala je ekipa gimnazije Jesenice in osvojila 3. mesto.

Za prvo in drugo mesto sta se pomerili ekipi šolskega centra Radovljica in centra srednjih šol Jesenice. Zaslužno je zmagala ekipa centra srednjih šol Jesenice z rezultatom 2:1 in postala gorenjski srednješolski prvak 75/76 v odbojki.

Za ekipo centra srednjih šol Jesenice so igrali: Kobal, Legat, Gasar, Omejc, Kos, Štravs, Čučnik in Beguš.

V petek, 19. marca pa se je v Kranju odigralo srednješolsko področno prvenstvo v odbojki za mladinke, na katerem se je zbralo devet ekip in sicer: centra srednjih šol Radovljica, tekstilnega šolskega centra Kranj, ekonomske-administrativnega šolskega centra Kranj, gimnazije Kranj, mlekarkega šolskega centra Kranj, šolskega centra za blagovni promet Kranj, gimnazije Škofja Loka in dve ekipi Jesenic (gimnazija in ekonomska srednja šola).

Mirjana Kelbl

BRANIK : JESENICE 3:0 (7, 3, 6)

Jeseničani so v soboto gostovali v Mariboru pri Braniku. Že pred tekmo je bil domačin velik favorit, kar se je pokazalo tudi med tekmo. Domačim igralcem je uspevalo vse, medtem ko so bili gostje popolnoma nerazpoloženi. Med igro so Jeseničani izmenjali nekaj mladih igralcev, vendar pa ti še niso mogli vplivati na potek igre. Po nepotrebnem pa je pri tako neizenačenem boju goste nekajkrat oškodoval sodnik, kar je še povečalo nervozo pri igralcih. Tekma je bila za Jeseničane gladko izgubljena, pozitivno pri tem pa je bilo, da so si mladi igralci nabrali prepotrebne izkušnje za odločilne boje.

Za Jeseničane so nastopili: Divjak, Bogataj, Pogačar, Kravanja, Prešern, ter mladinci Gasar, Legat, Kos, Štravs in Čučnik.

V soboto, 3. aprila bodo Jeseničani nastopili doma ob 19. uri v tekmi z moštvom Kamnika.

BRANIK : JESENICE 1:3 (6, -12, -1, -12)

V tretjem kolu prve republiške lige za ženske, so odbojkarice OK Jesenice gostovale v Mariboru pri ekipi Branika. Na pot je odšlo samo šest igralcev, ker je nekatere zadržala gripa, pa še od teh šestih, sta imeli dve vročini. Zaradi tega tudi nismo mogli pričakovati od njih kakšnega večjega uspeha proti mladi, vendar dobri ekipi, ki je že na jesenskem srečanju na Jesenicah, to tudi z zmago proti našim dekletom dokazala.

Jeseničanke so nastopile v naslednji postavi: Mahnič, Rabzelj, Baloh, Tušar, Lukek, Tomažič.

39,75, 2. Miha Zupan – Radovljica 39,94;

Moški od 36 do 45 let (nastopilo 26): 1. Franci Mrak – Radovljica 37,81, 2. Ciril Čop – Jesenice 39,48;

Moški od 46 do 55 let (nastopilo 23): 1. Jože Pogačnik Ljubljana center 41,46, 8. Vojteh Budinek – Jesenice 45,59;

Moški veterani nad 55 let: 1. Ciril Praček – Jesenice 46,57, 17. Andrej Vidic – Radovljica 69,94;

Ekipno veleslalom: 1. OS ZS Jesenice 199 točk, 2. OS ZS Radovljica – 174 točk, 3. OS ZS Ljubljana center – 162 točk.

SMUČARSKI TEKI

Ženske do 30 let (nastopilo 14): 1. Ivanka Cerkovnik – Radovljica 19,26, 2. Božena Božič – Jesenice 19,49;

Ženske nad 30 let (nastopilo 10): 1. Lena Rejc – Ljubljana center 21,18, 2. Francka Uršič – Jesenice 22,03, 4. Marička Horvat – Radovljica 23,01;

Moški do 30 let (nastopilo 16): 1. Dragan Boškovski – Radovljica 22,25, 2. Franc Zupan – Jesenice 23,10;

Moški od 31. do 45 let: 1. Branko Kajžar – Jesenice 22,31, 6. Tine Repinc – Radovljica 25,23;

Moški nad 45 let: 1. Gašper Kordež – Kranj 23,34, 2. Zdravko Hlebanja – Jesenice 25,15, 4. Franc Vojvoda – Radovljica 28,33;

Moški nad 50 let: 1. Matevž Kordež – Kranj 28,07, 2. Tone Pogačnik – Jesenice 28,21, 3. Jože Knific – Jesenice 30,28;

Ekipno teki: 1. OS ZS Jesenice 62 točk, 2. OS ZS Radovljica 59 točk, 3. OS ZS Kranj 49 točk.

Končna skupna uvrstitev ekip: 1. OS ZS Jesenice 261 točk, 2. OS ZS Radovljica 233 točk, 3. OS ZS Ljubljana center 202 točk.

DRŽAVNA PIONIRSKA REPREZENTANCA V ŠVICI

V četrtek bo odpotovala na mednarodno tekmovanje v Švico jugoslovanska pionirska reprezentanca. Na evropskem kriteriju pionirjev v St. Moritzu se bodo med seboj pomerili najboljši pionirji iz vse Evrope. Za jugoslovanske pionirje bo to že tretja letošnja preizkušnja. Na dosedanjih tekmah nas niso razočarali in so se nekateri uvrstili odlično. V naši izbrani vrsti bodo tudi nekateri jeseniški pionirji in to mlajše pionirke Barbara Benedičič, Saška Vesek in Barbara Kunc, mlajši pionirji Matej Oblak in starejši pionir Grega Benedik. Z njimi pa bo odšel tudi trener jeseniških pionirjev Janez Šmitek. Upamo, da bodo naši pionirji častno zastopali svojo domovino.

CICIBANI ODLIČNI NA KANINU

Cicibani smučarske zveze Jesenice so v nedeljo, 28. marca nastopili na kategorizacijskem tekmovanju na Kaninu, ki so se ga udeležili tekmovalci sedmih klubov.

REZULTATI:
Cicibanke: 1. Kunc – Jesenice 50,76;

Cicibani: 1. Naglič – Jesenice 52,64, 2. Bergant Olimpija 53,00, 3. Robi Žan 53,73, 4. Jani Pirc 54,70, 5. Blaž Ravnik 54,76, 7. Boštjan Smolej 55,86, 8. Gaber Pogačnik 56,37 vsi Jesenice.

Prvi set je pokazal, da se bodo naša predvidevanja uresničila, saj so gostje grešile skoraj v vseh elementih igre. S tako igro se seveda niso mogle upirati razpoloženim domačinkam, predvsem njihovi najboljši igralci Kramarjevi, katere udarcev nikakor niso mogli zaustaviti.

Verjetno je drugi set odločil celotno srečanje. Domačinke so z dobro igro nadaljevale in povedle s 7:2. Tedaj pa je prišlo do obrata. Jeseničanke so zaigrale kot prerjene in izenačile na 7:7. Tedaj se je vnela borba za vsako menjavo, za vsako točko. Z boljšo igro na mreži so odločile set v svojo korist gostje. Kot da bi jim dobili set dal novih moči so se naše igralke pokazale v popolnoma drugi luči, saj jih ni bilo prepoznavno. Vsilile so nasprotnicam svojo igro in tretji set dobile s 15:1.

Tudi v četrtem setu so Jeseničanke dokazale, da se z resnim in bolj odgovornim pristopom k igri, lahko enakovredno kosajo tudi trenutno z boljšimi ekipami.

V četrtem kolu v soboto, 3. aprila gostijo na Jesenicah v telovadnici osnovne šole Tone Čufar ob 17.30 trenutno drugouvrščeno ekipo ŽOK Maribor.

Obenem bi izkoristili to priložnost in v imenu ženske ekipe OK Jesenice čestitali soigralki Mimici Purger in ji zaželeli veliko sreče in uspehov na novi življenjski poti.

ACO